



**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ»**

**ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ 2009 - 2020**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Φοιτήτρια: Μαρία Σταματάκη, ΜΔΕ 21

Επιβλέπων: Ιωάννης Φανουργιάκης, Επίκουρος Καθηγητής

©
2023

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ»**

**ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ 2009 - 2020**

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Φανουργιάκης Ιωάννης (Επιβλέπων)

Επίκουρος Καθηγητής, Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ.

Δημοτίκαλης Ιωάννης

Επίκουρος καθηγητής, Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ.

Βασιλειάδης Γεώργιος

Επίκουρος καθηγητής, Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ.



HELLENIC MEDITERRANEAN UNIVERSITY
SCHOOL OF MANAGEMENT AND ECONOMICS SCIENCE
DEPARTMENT OF MANAGMENT SCIENCE AND TECHNOLOGY

MSc in
MANAGEMENT AND DIGITAL TRANSFORMATION

Mapping of occupational accidents in our country
during 2009 2020

MASTER THESIS

Student : Maria Stamataki,MDE21

Supervisor :John Fanourgiakis, Assistant Professor

©
2023

Υπεύθυνη Δήλωση: Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στη διπλωματική εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η διπλωματική εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Διοίκηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΛΜΕΠΑ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η χαρτογράφηση των εργατικών ατυχημάτων στην χώρα μας από το 2009 έως το 2020 αναφορικά με την σοβαρότητα του ατυχήματος (θανατηφόρο ή μη ατύχημα), την γεωγραφική περιοχή που έλαβε χώρα, το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε, την ηλικιακή ομάδα, την οικονομική δραστηριότητα και τη σύγκριση τους με τα άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) .

Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης ανακτήθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ) στοιχεία που αφορούν τα εργατικά ατυχήματα στην χώρα μας, θανατηφόρα και μη, ανά φύλο, ανά ηλικία, ανά μέρος του σώματος, ανά διοικητική περιφέρεια και ανά οικονομική δραστηριότητα που το ατύχημα έλαβε χώρα για κάθε έτος της περιόδου μελέτης. Αυτά τα ετήσια στατιστικά στοιχεία ενοποιήθηκαν σε συγκεντρωτικούς πίνακες και παρουσιάζονται γραφικά με τρόπο συστηματικό και οργανωμένο όπως και η εξέλιξή τους για την περίοδο μελέτης.

Για την περίοδο μελέτης από το 2009 έως και το 2020 (12 έτη) το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων (ΕΑ) που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα, από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, προκύπτει ότι ήταν 59.528. Τα θανατηφόρα ατυχήματα από το 2013 έως και το 2020, περίοδο για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα δημοσιευμένα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ, προκύπτει ότι ήταν 357 και από αυτά τα 325 αφορούσαν άνδρες για την ίδια περίοδο από τα 36.561 του συνόλου των ΕΑ τα 26.277 αφορούσαν άνδρες και τα 10.284 γυναίκες. Η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία είναι οι διοικητικές περιφέρειες της χώρας μας με τα περισσότερα ΕΑ ενώ τα Ιόνια Νησιά με τα λιγότερα. Οι κλάδοι των οικονομικών δραστηριοτήτων «Μεταποίηση», «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο» και «Κατασκευές» είναι αυτοί με τα περισσότερα ΕΑ ενώ ο κλάδος «Χρηματοπιστωτικές & Ασφαλιστικές Δραστηριότητες» είναι ο κλάδος με τα λιγότερα ΕΑ.

Τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης είναι χρήσιμα για την ενημέρωση, την παρακολούθηση, και ενδεχόμενα την ανάληψη ενεργειών όλων αυτών που λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας, (πολιτεία, κυβέρνηση, εργοδοσία, εργαζόμενους) με στόχο την εξασφάλιση τους αλλά και την ελαχιστοποίηση των ΕΑ.

Λέξεις Κλειδιά: Εργατικά ατυχήματα, πρόληψη, ιατρός εργασίας, τεχνικός ασφαλείας, υγεία & ασφάλεια στην εργασία.

ABSTRACT

The purpose of this study is the mapping of occupational accidents in our country from 2009 to 2020 regarding the severity of the accident (fatal or non-accident), the geographical area that took place, the part of the human body that was injured, the age group, economic activity and their comparison with the other states of the European Union (EU).

For the needs of this study, data was retrieved from the Hellenic Statistical Service (ELSTAT) regarding occupational accidents in our country, fatal and non-fatal, by sex, by age, by body part, by administrative region and by economic activity that the accident took place for each year of the study period. These annual statistics were consolidated into summary tables, presented graphically in a systematic and organized manner as well as their evolution for the study period.

For the study period from 2009 to 2020 (12 years), the total number of occupational accidents (OA) that took place in Greece, according to ELSTAT data, was 59.528. The fatal accidents from 2013 to 2020, a period for which there are available published data from ELSTAT, appears that there were 357 from which 325 involved men. For the same period out of 36.561 of the total number of accidents 26.277 involved men and the 10.284 women. Attica and Central Macedonia are the administrative regions of our country with the most OAs, while the Ionian Islands have the fewest. The branches of economic activities "Manufacturing", "Wholesale & Retail Trade" and "Construction" are the ones with the most OAs, while the branch "Financial & Insurance Activities" is the branch with the fewest OAs.

The results of the present study are useful for informing, monitoring, and possibly taking action of all those who make decisions on issues related to health and safety in the workplace (state, government, employer, workers) with the aim of securing them but also minimizing OAs.

Keywords: Occupational accidents, prevention, occupational physician, safety technician, health & safety at work.

Θα ήθελα να αφιερώσω την διπλωματική μου εργασία στην οικογένεια μου που με τη στήριξη και συμπαράσταση της με βοήθησε στην εκπόνηση της εργασίας αυτής αλλά και στην ολοκλήρωση όλου του μεταπτυχιακού μου προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	viii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	x
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	xi
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	3
ΕΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ	3
2.1 Εργασία – Απασχόληση	3
2.2 Ανεργία -Άνεργος	4
2.3 Εργατικό Ατύχημα	6
2.4 Επαγγελματική Ασθένεια	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	8
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ – ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	8
3.1 Κατηγορίες εργατικών ατυχημάτων	8
3.2 Αίτια εργατικών ατυχημάτων	9
3.3 Συνέπειες Εργατικών Ατυχημάτων	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	14
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ & ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ – ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	14
4.1. Νομικό Πλαίσιο Εργατικών Ατυχημάτων	14
4.2. Υποχρεώσεις Εργοδοτών & Εργαζομένων	17
4.3. Φορείς καταγραφής εργατικών ατυχημάτων	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	23
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	23
5.1. Τεχνικός Ασφαλείας	23
5.2. Ιατρός Εργασίας	24
5.3. Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία (Ε.Υ.Α.Ε.)	26
5.4. Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας (Α.Σ.Ε.)	27
5.5. Νομαρχιακές Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ν.Ε.Υ.Α.Ε.)	28
5.6. Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	31
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	31
6.1. Σχεδιασμός Μελέτης	31
6.2. Πηγές Ανάκτησης Στοιχείων	31
6.3. Στατιστική Ανάλυση	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	33
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	33
7.1. Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρα και Μη) στην Ελλάδα 2009-2020	33
7.2. Εργατικά Ατυχήματα ανά Φύλλο	34
7.3. Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα ανά Φύλλο	35
7.4. Εργατικά Ατυχήματα ανά ηλικιακή ομάδα 2009 -2020	38
7.5. Εργατικά Ατυχήματα ανά Διοικητική Περιφέρεια της χώρας	41
7.6. Εργατικά Ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του σώματος που τραυματίστηκε 2009-2020	44
7.7. Εργατικά Ατυχήματα Κατά Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας 2009-2020	49
7.8. Τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. 2009-2020	53
7.9. Τα μη θανατηφόρα Εργατικά ατυχήματα στην Ε.Ε. 2009-2020	57
7.10. Συσχέτιση Απασχόλησης με Εργατικά Ατυχήματα	61
7.11. Άλλες Μελέτες	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	66
ΣΥΖΗΤΗΣΗ	66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	71
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	74
Α. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ	74
Β. ΕΛΛΗΝΙΚΗ	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	78

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

<u>Πίνακας 1:</u> Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρα και μη) ανά φύλλο 2009-2020.	33
<u>Πίνακας 2:</u> Σύνολο θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων ανά φύλλο 2013-2020	36
<u>Πίνακας 3:</u> Εργατικά Ατυχήματα ανά ηλικιακή ομάδα 2009-2020	39
<u>Πίνακας 4:</u> Εργατικά Ατυχήματα ανά Περιφέρεια 2009-2020	42
<u>Πίνακας 5:</u> Εργατικά ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε 2009-2020	46
<u>Πίνακας 6:</u> Εργατικά Ατυχήματα κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 2009-2020	50
<u>Πίνακας 7:</u> Σύνολο Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020	54
<u>Πίνακας 8:</u> Σύνολο μη Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020	58
<u>Πίνακας 9:</u> Μέσο σύνολο απασχολούμενων και σύνολο εργατικών ατυχημάτων 2009-2020	61

ΛΙΣΤΑ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σχεδιάγραμμα 1: Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) 2009-2020	34
Σχεδιάγραμμα 2: Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) ανά φύλλο 2013-2020	35
Σχεδιάγραμμα 3: Σύγκριση Εργατικών Ατυχημάτων με θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα 2013-2020	37
Σχεδιάγραμμα 4: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα ανά φύλλο 2013-2020	38
Σχεδιάγραμμα 5: Εργατικά Ατυχήματα ανά ηλικιακή ομάδα 2009-2020	40
Σχεδιάγραμμα 6: Μέσος όρος Εργατικών Ατυχημάτων ανά ηλικιακή ομάδα ποσοστιαία κατανομή 2009-2020	41
Σχεδιάγραμμα 7: Εργατικά Ατυχήματα ανά Διοικητική Περιφέρεια 2009-2020	43
Σχεδιάγραμμα 8: Εργατικά Ατυχήματα ανά Διοικητική Περιφέρεια (Μέσος όρος -ποσοστιαία κατανομή)2009-2020	44
Σχεδιάγραμμα 9: Εργατικά ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε 2009-2020	47
Σχεδιάγραμμα 10: Εργατικά ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε (μέσος όρος, ποσοστιαία κατανομή) 2009-2020	48
Σχεδιάγραμμα 11: Εργατικά ατυχήματα κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 2009-2020	51
Σχεδιάγραμμα 12.: Μέσος όρος Εργατικών ατυχημάτων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 2009-2020	52
Σχεδιάγραμμα 13: Σύνολο Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020	55
Σχεδιάγραμμα 14: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020	55
Σχεδιάγραμμα 15: Σύνολο μη Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020	59
Σχεδιάγραμμα 16: Μη Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020	60
Σχεδιάγραμμα 17: Ανάλυση SPSS Απασχολούμενοι - Εργατικά Ατυχήματα	61

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Σ.Ε.	Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας
Ε.Α.	Εργατικό Ατύχημα
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία
ΕΞ.Υ.Π.Π.	Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης
ΕΣ.Υ.Π.Π.	Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης
Ε.Υ.Α.Ε.	Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας
Ε.Φ.Κ.Α.	Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλειας
Ι.Κ.Α.	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Σ.ΕΠ.Ε.	Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας
Σ.Υ.Α.Ε	Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στα πλαίσια αυτής της διπλωματικής θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κο Ιωάννη Φανουργιάκη για την αгаστή συνεργασία σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης αυτής της εργασίας αλλά και για την ουσιαστική του βοήθεια ,την καθοδήγηση και συμβολή του που ήταν απαραίτητη για την ολοκλήρωση της.

Ευχαριστώ και όλο το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας (ΔΕΤ) του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) για τις γνώσεις που μου παρείχαν κατά τη διάρκεια της φοίτησης μου.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω το Δήμαρχο Αγίου Νικολάου κο Αντώνη Ζερβό που μου έδωσε την ευκαιρία να παρακολουθήσω αυτό το μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Τέλος ευχαριστώ το κο Σταμάτη Καρδάση Προϊστάμενο Στατιστικής Υπηρεσίας Λασιθίου που με την συμβολή του βοήθησε στην συγκέντρωση των στατιστικών στοιχείων και ανάλυση τους.

Μαρία Σταματάκη
Άγιος Νικόλαος, 2023

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ως εργατικό ατύχημα ορίζεται ο θάνατος ή η ανικανότητα του ασφαλισμένου για εργασία που προκλήθηκε από ένα βίαιο περιστατικό που έγινε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξαιτίας αυτής.

Επίσης ως εργατικό ατύχημα θεωρείται και ο θάνατος ή η αναπηρία που προκλήθηκε από βίαιο περιστατικό που έγινε κατά τη μετάβαση του ασφαλισμένου από το σπίτι του στην εργασία ή κατά την επιστροφή του αρκεί να υπάρχει στη συγκεκριμένη περίπτωση αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ εργασίας και ατυχήματος.

Τα εργατικά ατυχήματα έχουν πολλές και σημαντικές συνέπειες τόσο για τους ίδιους τους εργαζόμενους και τις οικογένειες τους όσο και για τους εργοδότες. Επιφέρουν ανθρώπινο, οικονομικό αλλά και κοινωνικό κόστος.

Η αναγνώριση των παραγόντων και των αιτιών που επηρεάζουν την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων είναι σημαντική γιατί θα συνδράμει ουσιαστικά στην ανάληψη ενεργειών από αυτούς που λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας, (πολιτεία, κυβέρνηση, εργοδοσία, εργαζόμενους) με στόχο την εξασφάλιση τους αλλά και την ελαχιστοποίηση των εργατικών ατυχημάτων.

Οι φορείς και οι Υπηρεσίες που καταγράφουν τα εργατικά ατυχήματα στον Ελλαδικό χώρο, είναι: Ο Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) πρώην ΙΚΑ και αφορά τη δήλωση όλων των εργατικών ατυχημάτων των ασφαλισμένων του, που έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας. Το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ) του Υπουργείου Εργασίας και αφορά τη δήλωση των εργατικών ατυχημάτων όλων των επαγγελματικών δραστηριοτήτων και όλων των ασφαλιστικών φορέων. Η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ) λαμβάνει τα στοιχεία από τον ΕΦΚΑ τα οποία και δημοσιοποιεί αναδρομικά σε ετήσια βάση και επιπλέον είναι αρμόδια υπηρεσία για να τα κοινοποιεί στην EUROSTAT η οποία δημοσιοποιεί τα αντίστοιχα στοιχεία από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Για τη διερεύνηση των Εργατικών Ατυχημάτων στην Ελλάδα ανακτήθηκαν από την (ΕΛΣΤΑΤ) στοιχεία που αφορούν τα εργατικά ατυχήματα στην χώρα μας, θανατηφόρα και μη,

ανά φύλο, ανά ηλικία, ανά μέρος του σώματος, ανά διοικητική περιφέρεια και ανά οικονομική δραστηριότητα που το ατύχημα έλαβε χώρα για κάθε έτος της περιόδου μελέτης.

Τα στοιχεία των εργατικών ατυχημάτων για τις χώρες της ΕΕ ανακτήθηκαν από τα αντίστοιχα στοιχεία της EUROSTAT.

Τα ετήσια στατιστικά απολογιστικά στοιχεία από τους παραπάνω οργανισμούς (ΕΛΣΤΑ και EUROSTAT) ενοποιήθηκαν επεξεργάστηκαν και παρουσιάζονται με τρόπο συστηματικό και οργανωμένο όπως και η εξέλιξή τους για την περίοδο μελέτης (2009-2020), με στόχο την ενημέρωση όλων αυτών που λαμβάνουν αποφάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

2.1 Εργασία – Απασχόληση

Εργασία (Φραγκάκης, 1998) γενικά είναι κάθε απασχόληση του ανθρώπου η οποία αποβλέπει σε ένα ορισμένο σκοπό δηλαδή είναι κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα που αποσκοπεί στην παραγωγή και προσφορά ενός προϊόντος, υλικού ή πνευματικού. Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να είναι χειρωνακτική, ή πνευματική ή συνδυασμός και των δύο. Η εργασία είναι η δούλεψη και η υπηρεσία που πρέπει να αμείβεται όταν γίνεται για λογαριασμό άλλου.

Εργασία, από τη μεριά του εργατικού δικαίου, είναι η ενέργεια που ένα άτομο (μισθωτός) παρέχει σε κάποιον τρίτο (Εργοδότη) για την εξυπηρέτηση των σκοπών του, στα πλαίσια μιας ειδικής έννομης σχέσης αυτής της εξαρτημένης εργασίας (Π.Δ.17/1996, 1996).

Ως μισθωτός, εργαζόμενος ορίζεται κάθε φυσικό πρόσωπο που απασχολείται από ένα εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας συμπεριλαμβανομένων των ασκούμενων και των μαθητευόμενων (Π.Δ.17/1996, 1996).

Ως εργοδότης ορίζεται το πρόσωπο φυσικό ή νομικό στο οποίο ο μισθωτός παρέχει την εργασία του στα πλαίσια μιας σχέσεως εξαρτημένης εργασίας και έχει την ευθύνη της επιχείρησης (Π.Δ.17/1996, 1996).

Ως σκοπός της εξαρτημένης εργασίας από την μεριά του εργοδότη ορίζεται η εκπλήρωση του επιχειρηματικού του συμφέροντος με την παραγωγική απασχόληση του μισθωτού και από τη μεριά του μισθωτού η ικανοποίηση των οικονομικών του αναγκών με το μισθό που κερδίζει (Φραγκάκης, 1998).

Ως Εργατικό Δυναμικό σύμφωνα με την οικονομική θεωρία είναι η προσφορά εργασίας που προκύπτει από τον αριθμό των ατόμων που είναι διαθέσιμα να εργαστούν σύμφωνα με τον τρέχοντα μισθό. Το εργατικό δυναμικό αποτελείται από τα άτομα που είναι σε εργάσιμη ηλικία δηλαδή άνω των 15 ετών και κάτω των 65 (ή το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση που ισχύει κάθε φορά). Το εργατικό δυναμικό αποτελείται από αυτούς που εργάζονται και αυτούς που έχουν δηλώσει ότι θέλουν και είναι διαθέσιμοι να εργαστούν. Το Εργατικό Δυναμικό διακρίνεται στους απασχολούμενους και στους άνεργους. Στην οικονομική θεωρία με τον όρο

απασχόληση εννοείται η απασχόληση του εργατικού δυναμικού και όχι η απασχόληση των υπόλοιπων παραγωγικών συντελεστών της οικονομίας όπως κτίρια, οχήματα και μηχανήματα. Έτσι απασχολούμενοι, εννοούνται όλα τα άτομα που εργάζονται με μισθωτή εργασία ή ως αυτοαπασχολούμενοι ενώ άνεργοι εννοούνται όλα αυτά τα άτομα που ενώ έχουν δηλώσει ότι είναι διαθέσιμα για εργασία και θέλουν να απασχοληθούν αδυνατούν να βρουν εργασία έναντι αμοιβής ανάλογα με τις ικανότητες και την εξειδίκευση τους (Κοντός, 2017) .

2.2 Ανεργία -Άνεργος

Ανεργία θεωρείται η κατάσταση του ατόμου, που ενώ είναι ικανό, διαθέσιμο να απασχοληθεί, έχει τα κατάλληλα εφόδια και αποτελεί μέρος του εργατικού δυναμικού, αδυνατεί να βρει εργασία.

Ένας από τους βασικούς στόχους ενός σύγχρονου κράτους είναι να επιτύχει την σταθεροποίηση και την μακροχρόνια ισόρροπη ανάπτυξη της οικονομίας με την ταυτόχρονη εξασφάλιση της πλήρους απασχόλησης των συντελεστών παραγωγής και ιδιαίτερα της εργασίας, έτσι επιτυγχάνεται η επιβίωση, η κάλυψη των βασικών αναγκών και τελικά η ευημερία του πληθυσμού. Η πολιτεία θα πρέπει να λαμβάνει όλα εκείνα τα μέτρα για την προστασία και ενίσχυση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας δηλαδή να μεριμνά για την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης και στην βελτίωση της βιωσιμότητας των θέσεων εργασίας. Η ανεργία ανατρέπει τις κοινωνικές ισορροπίες και δημιουργεί ανισότητες που διαταράσσουν τη κοινωνική συνοχή και επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό (Λύτρα, 2021).

Η ανεργία μπορεί να διακριθεί σε διάφορα είδη ανάλογα με τα κριτήρια που θέτουμε, δηλαδή ανάλογα (Βαρδαλαχάκης, 2018):

- με την διάθεση για εργασία λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες εργασίας (εκούσια ή ακούσια).
- την διάρκεια (βραχυχρόνια ή μακροχρόνια).
- την διάρθρωση (ανεργία γυναικών, νέων, ατόμων που είναι κοντά στο όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση κλπ).
- τις αιτίες πρόκλησης (κυκλική, εποχική, διαρθρωτική ,τριβής κλπ)

Ως προς τις αιτίες πρόκλησης της ανεργίας διακρίνεται (Βαβούρας, 2019):

- Κυκλική Ανεργία είναι η ανεργία που οφείλεται στην μείωση της ενεργής ζήτησης και προκαλείται κατά τη φάση της ύφεσης στα πλαίσια του οικονομικού κύκλου. Σε αυτή τη φάση έχουμε μείωση των εισοδημάτων με αποτέλεσμα να έχουμε μείωση στη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών που οδηγεί με τη σειρά της στη μείωση της ζήτησης των παραγωγικών συντελεστών και κατά συνέπεια της εργασίας. Αυτό το είδος της ανεργίας είναι αυτό που μαστίζει τις σύγχρονες κοινωνίες και η οποία, σύμφωνα με την Κεϋνσιανή θεωρία, με τα κατάλληλα δημοσιονομικά μέτρα μπορεί να εξαλειφθεί ή να περιοριστεί.
- Διαρθρωτική Ανεργία είναι η ανεργία που προκαλείται από τις αδυναμίες στην αγορά εργασίας και πλήττει ορισμένες κατηγορίες εργασίας. Αυτό είναι συνέπεια της αλλαγής των προτύπων ζήτησης με αποτέλεσμα να διαταράσσεται η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας επειδή η αλλαγή των προτύπων εργασίας δεν συμβαδίζει με την προσαρμογή του ενεργού πληθυσμού στις αλλαγές αυτές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του είδους της ανεργίας είναι η τεχνολογική ανεργία όπου η εξέλιξη της τεχνολογίας προκαλεί την απώλεια κάποιων θέσεων εργασίας δημιουργώντας ταυτόχρονα νέες θέσεις εργασίας που απαιτούν όμως καινούριες δεξιότητες και γνώσεις και που είναι δύσκολο να καλυφθούν αφού δεν υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό που κατέχει τις απαιτούμενες δεξιότητες. Ένας τρόπος εξάλειψης αυτού του είδους της ανεργίας είναι η κατάλληλη εξειδίκευση και κατάρτιση του εργατικού δυναμικού ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στις καινούριες απαιτήσεις που έχουν διαμορφωθεί στην αγορά εργασίας.
- Ανεργία Τριβής είναι η ανεργία που προκύπτει από την μετακίνηση του ενεργού πληθυσμού από ένα είδος απασχόλησης σε άλλο και αποτελεί έμμεση συνέπεια της οικονομικής δραστηριότητας.
- εποχική ανεργία είναι η ανεργία που συναντάμε στους εποχικά απασχολούμενους και είναι το διάστημα αναμονής για την νέα απασχόληση. Μπορεί να θεωρηθεί και ένα άλλο είδος της ανεργίας τριβής και αφορά τους κλάδους του τουρισμού, των κατασκευών και της γεωργίας.

Επιπλέον στη βιβλιογραφία αναφέρονται και άλλες μορφές ανεργίας όπως, η συγκαλυμμένη ανεργία, η συγκαλυμμένη απασχόληση και η λανθάνουσα ανεργία.

- Η Συγκαλυμμένη Ανεργία είναι η ανεργία που αφορά την μείωση των απασχολούμενων χωρίς όμως να μειωθεί η παραγωγή, για παράδειγμα στις αγροτικές εργασίες έχουμε οικογενειακή εργασία και όχι μισθωτή συνεπώς τα άτομα που απασχολούνται στις εργασίες αυτές είναι υποαπασχολούμενα και όχι άνεργα και έτσι δεν καταγράφονται ως άνεργοι.
- Η Λανθάνουσα Απασχόληση αφορά την αδήλωτη εργασία και τα άτομα που ενώ απασχολούνται κανονικά και έχουν απολαβές φαίνονται ως άνεργοι και φαίνονται λανθασμένα ότι δεν αποτελούν μέρος του εργατικού δυναμικού.
- Η Λανθάνουσα Ανεργία αφορά εκείνα τα άτομα που ενώ έχουν πρόθεση και είναι ικανά προς εργασία δεν αναζητούν εργασία και συνεπώς δεν καταγράφονται ως άνεργοι επειδή οι συνθήκες που επικρατούν στη αγορά εργασίας είναι τέτοιες που εκτιμούν ότι ο μισθός που θα έχουν θα είναι κατώτερος των προσδοκιών και ικανοτήτων τους και έτσι μειώνεται η πρόθεση τους για αναζήτηση εργασίας.

2.3 Εργατικό Ατύχημα

Ως εργατικό ατύχημα (Ν. 1846/1951, 1951) ορίζεται ο θάνατος ή η ανικανότητα του ασφαλισμένου για εργασία που προκλήθηκε από ένα βίαιο περιστατικό που έγινε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξαιτίας αυτής.

Επίσης σύμφωνα με το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) (Εγκύκλιος ΙΚΑ 45/2010, 2010) ως εργατικό ατύχημα θεωρείται και ο θάνατος ή η αναπηρία που προκλήθηκε από βίαιο περιστατικό που έγινε κατά τη μετάβαση του ασφαλισμένου από το σπίτι του στην εργασία ή κατά την επιστροφή του αρκεί να υπάρχει στη συγκεκριμένη περίπτωση αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ εργασίας και ατυχήματος.

2.4 Επαγγελματική Ασθένεια

Σύμφωνα με την Επιθεώρηση Εργασίας (ΣΕΠΕ, 2022) η επαγγελματική ασθένεια ορίζεται με δύο διαφορετικούς τρόπους:

Ο πρώτος ορισμός σύμφωνα με την επιστήμη της ιατρικής, επαγγελματική ασθένεια είναι η νόσος που σχετίζεται με το είδος των κινδύνων στους οποίους εκτέθηκε ο πάσχων λόγω της εργασίας του. Είναι κάθε νόσος που αποδεδειγμένα, στη βάση ιατρικών κριτηρίων, μπορεί να αποδοθεί στο είδος της εργασίας και τους κινδύνους που οφείλονται λόγω της εργασίας έχει εκτεθεί ο εργαζόμενος.

Ο δεύτερος ορισμός βασίζεται στην ασφαλιστική πραγματικότητα που ισχύει στην κάθε χώρα δηλαδή (Π.Δ. 41/2012, 2012), επαγγελματική ασθένεια είναι η νόσος που αναγνωρίζεται ως τέτοια από το ισχύον ασφαλιστικό σύστημα, με τους όρους και τους περιορισμούς που κάθε φορά αυτό θέτει.

Η επαγγελματική ασθένεια εξομοιώνεται από την άποψη των συνεπειών και της παρεχόμενης ασφαλιστικής προστασίας με το εργατικό ατύχημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ – ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

3.1 Κατηγορίες εργατικών ατυχημάτων

Τα εργατικά ατυχήματα ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τη σχέση εργασίας του παθόντα, ανάλογα με τη σοβαρότητα και ανάλογα με το χώρο που συνέβησαν (Αποστολοπούλου, 2018):

Ανάλογα με τη σχέση εργασίας τα εργατικά ατυχήματα κατηγοριοποιούνται:

- α) Τα ατυχήματα του προσωπικού της επιχείρησης: αφορούν τα ατυχήματα των εργαζομένων που έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας με την επιχείρηση
- β) Τα ατυχήματα των υπερεργολάβων που εργάζονται στη επιχείρηση: αφορούν τα ατυχήματα των εργαζομένων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ανεξάρτητων υπηρεσιών (παροχής υπηρεσιών, έργου)
- γ) Τα μη εργατικά ατυχήματα τρίτων: αφορούν τα ατυχήματα που συμβαίνουν στο χώρο εργασίας μιας επιχείρησης ατόμων που δεν τα συνδέει καμία σχέση εργασίας με τη συγκεκριμένη επιχείρηση αλλά βρέθηκαν εκεί με κάποια άλλη ιδιότητα π.χ. επισκέπτες

Ως προς τη σοβαρότητα τους τα εργατικά ατυχήματα κατηγοριοποιούνται:

- α) Τα μικρά ατυχήματα είναι αυτά που έχουν ως επακόλουθο την απουσία από την εργασία για μία ημέρα.
- β) Τα κοινά ατυχήματα είναι αυτά που έχουν ως επακόλουθο την απουσία από την εργασία για παραπάνω από μία ημέρες.
- γ) Τα σοβαρά ατυχήματα είναι αυτά που έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του εργαζομένου (αναπηρίες, ακρωτηριασμοί).
- δ) Τα Θανατηφόρα ατυχήματα.

Ως προς το χώρο που συνέβησαν τα εργατικά ατυχήματα κατηγοριοποιούνται:

- α) Τα ατυχήματα που συνέβησαν μέσα στο χώρο της επιχείρησης δηλαδή στο χώρο δραστηριότητας της.

β) Τα ατυχήματα που συνέβησαν κατά την μετακίνηση του εργαζόμενου προς ή από την εργασία του.

3.2 Αίτια εργατικών ατυχημάτων

Τα εργατικά ατυχήματα διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τα αίτια πρόκλησης τους. Τα εργατικά ατυχήματα που οφείλονται στον παράγοντα άνθρωπο (εργαζόμενο), τα ατυχήματα που οφείλονται στο παράγοντα περιβάλλον εργασίας και τα μέσα παραγωγής, τα ατυχήματα που προκαλούνται από την εργοδοσία και αυτά που οφείλονται σε απρόβλεπτα γεγονότα (Μπάλα, 2016) .

3.2.1. Τα αίτια που οφείλονται στον άνθρωπο (εργαζόμενο) σχετίζονται με:

Τα αίτια που οφείλονται στον άνθρωπο (εργαζόμενο) σχετίζονται με ορισμένα χαρακτηριστικά του ατόμου και αναλύονται ως εξής:

α) Η ηλικία: Οι νέοι μπορεί να διαθέτουν ενεργητικότητα και αυξημένα αντανακλαστικά αλλά πολλές φορές λόγω επιπολαιότητας ή υποτίμησης του κινδύνου παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά πρόκλησης εργατικών ατυχημάτων τόσο στους ίδιους όσο και στους συναδέλφους τους.

β) Η άγνοια και η απειρία: Ο απασχολούμενος δεν φτάνει μόνο να κατέχει πολύ καλά το αντικείμενο της εργασίας του, αλλά θα πρέπει να κατέχει πολύ περισσότερο τους κινδύνους της, αυτούς που μπορεί να βλάψουν τον ίδιο, αλλά και τους άλλους συναδέλφους του. Επίσης η θεωρητική γνώση δεν αρκεί και για αυτό απαιτείται εξάσκηση δηλαδή η πρακτική της υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη των εμπειροτέρων.

γ) Η διανοητικότητα του εργαζομένου: Με την έννοια ότι η γνώση του αντικειμένου της εργασίας δεν αρκεί αλλά απαιτείται αντιληπτικότητα και αντανακλαστικά για την πετυχημένη και ασφαλή εκτέλεση της.

δ) Οι κακές συνήθειες: Η αμέλεια, η έλλειψη συγκέντρωσης και δέουσας προσοχής, η βιασύνη αλλά και η ανυπακοή συχνά αποτελούν την αρχή για πρόκληση εργατικού ατυχήματος.

ε) Ψυχολογικοί παράγοντες: Η συναισθηματική φόρτιση, η παροδική ή μόνιμη ψυχική διαταραχή, η απώλεια της ψυχραιμίας και η νευρική κατάσταση κατά την εκτέλεση της εργασίας αποτελούν μέγιστο κίνδυνο για την ασφάλεια του ίδιου του εργαζομένου αλλά και των συναδέλφων του.

στ) Κόπωση: Η κόπωση και πόσο μάλλον η υπερκόπωση είναι παράγοντες που μειώνουν τις φυσικές (ακοή, όραση, οσμή) αλλά και τις λογικές λειτουργίες του εργαζομένου και κατά συνέπεια επηρεάζονται και οι αντιδράσεις του. Έχει διαπιστωθεί ότι τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα συντελούνται κατά τις τελευταίες ώρες εργασίας της ημέρας όπου η κόπωση είναι αδιαμφισβήτητη.

ζ) Παθολογικοί παράγοντες: Διαγνωσμένοι ή μη, εμφανής ή μη νοσηρές καταστάσεις του εργαζόμενου όπως κινητικές ή άλλες αναπηρίες αλλά και εξαρτήσεις από ναρκωτικές ουσίες ή αλκοόλ, τον καθιστούν επικίνδυνο για αυτόν και τους γύρω του.

3.2.2 Τα ατυχήματα που οφείλονται στο περιβάλλον εργασίας και τα μέσα παραγωγής

Είναι αποδεδειγμένο από πολλές έρευνες ότι αν στο περιβάλλον εργασίας δεν τηρούνται οι όροι ασφάλειας και υγιεινής προκαλούνται πολλά και σοβαρά εργατικά ατυχήματα.

Οι ακόλουθες ελλείψεις αποτελούν αιτίες εργατικών ατυχημάτων:

α) Ο κακός φωτισμός και αερισμός και το ακατάλληλο μικρόκλιμα (θερμοκρασία) των χώρων εργασίας.

β) Η κακή κατάσταση δαπέδων, κλιμακοστασίων κλπ.

γ) Η κακή διακίνηση των υλικών.

δ) Η διατήρηση σε χρήση ελαττωματικών εργαλείων ή μηχανημάτων.

ε) Η ακαταστασία και η έλλειψη καθαριότητας κ.ά.

3.2.3 Τα ατυχήματα που οφείλονται στην εργοδοσία

Πολλές φορές τα εργατικά ατυχήματα οφείλονται σε αμέλεια της εργοδοσίας σε θέματα τήρησης των προδιαγραφών ασφαλείας των εγκαταστάσεων, ανανέωσης του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού και αποφυγή περιοδικών ελέγχων της λειτουργίας των μηχανημάτων προκειμένου να μην επιβαρύνουν επιπλέον το κόστος παραγωγής ή να αποφύγουν πρόσθετες καθυστερήσεις στην παραγωγική διαδικασία.

Επίσης δεν είναι λίγες οι φορές, από τη μεριά της εργοδοσίας η ανάθεση καθηκόντων σε εργαζόμενους ,πέραν από κείνα για τα οποία προσελήφθησαν και που η εκπαίδευση τους πάνω σε αυτά είναι ελλιπής ή ανεπαρκής.

3.2.4 Τα ατυχήματα που οφείλονται σε απρόβλεπτα γεγονότα

Τέτοια γεγονότα αποτελούν οι ατυχείς χειρισμοί μηχανημάτων ή βλάβες αυτών, όπως και γεγονότα ανωτέρας βίας (σεισμοί, πλημμύρες, κεραυνοί κλπ.) ως γεγονότα είναι σπάνια αλλά όχι απίθανα.

Για το λόγο αυτό οι υπεύθυνοι πρέπει να προνοούν και να παρέχουν όλα τα προστατευτικά μέσα ασφαλείας, όπως κατασκευές αντισεισμικές, τοποθετήσεις αλεξικέραυνων, διευθετήσεις απορροής ομβρίων υδάτων κλπ..

3.3 Συνέπειες Εργατικών Ατυχημάτων

Τα εργατικά ατυχήματα έχουν πολλές και σημαντικές συνέπειες τόσο για τους ίδιους τους εργαζόμενους και τις οικογένειες τους όσο και για τους εργοδότες. Επιφέρουν ανθρώπινο, οικονομικό αλλά και κοινωνικό κόστος. Οι συνέπειες μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες τις άμεσες και τις έμμεσες συνέπειες (Αποστολοπούλου, 2018):

3.3.1. Άμεσες Συνέπειες Εργατικών Ατυχημάτων:

Είναι αυτές που έχουν να κάνουν με την ίδια την ανθρώπινη ζωή, και δεν μπορούν αποτιμηθούν με οικονομικούς δείκτες, τα προβλήματα υγείας τόσο παθολογικά όσο και ψυχολογικά αλλά και τις κοινωνικές επιπτώσεις που μπορούν να επιφέρουν. Ειδικότερα το κοινωνικό κόστος σχετίζεται με τη γένεση κοινωνικών ανισοτήτων και με τη δυσκολία επανένταξης στη παραγωγική διαδικασία των ατόμων που υπέστησαν εργατικά ατυχήματα και λόγω αυτών απέκτησαν ανεπανόρθωτες βλάβες στην υγεία τους, που τους οδήγησαν στην ανεργία. Όλα τα παραπάνω προκαλούν δυσκολίες διαβίωσης στους ίδιους και τις οικογένειες τους αλλά και ψυχολογικές επιπτώσεις που μπορούν να τους οδηγήσουν σε κοινωνική απομόνωση.

Οι επιπτώσεις που έχουν οι άμεσες συνέπειες διακρίνονται (Βασιλάκης, 2016):

α) Σωματικές και αισθητηριακές συνέπειες

1. Μόνιμες φυσικές αλλαγές, όπως: παραμόρφωση, πόνος, μειωμένη μυϊκή δύναμη, περιορισμός κινήσεων, τραυματισμός μυελού, και βλάβη σωματικών και αισθητηριακών οργάνων.
2. Μειωμένη φυσική λειτουργία, όπως: περιορισμό ή έλλειψη ικανότητας άσκησης δραστηριότητας που μπορούσε να ασκήσει πριν το ατύχημα.

3. Επιδείνωση της λειτουργίας του σώματος ή και της γενικής υγείας του θύματος, που μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή ή και μείωση της ικανότητάς του προς εργασία

β. Ψυχολογικές & Κοινωνικές συνέπειες

1.Κοινωνικές & Ψυχολογικές μεταβολές όπως περιορισμό: ικανοποίησης στον ελεύθερο χρόνο, δραστηριοτήτων στον ελεύθερο χρόνο, των κοινωνικών επαφών και της ποιότητας ζωής.

2. Ψυχολογικές μεταβολές όπως: πικρία, ερεθιστικότητα, έλλειψη πρωτοβουλίας, ανάπτυξη διεκδικητικής συμπεριφοράς, διακυμάνσεις διάθεσης, κατάθλιψη, δυσκολίες συγκέντρωσης, τάσεις απομόνωσης, φοβίες ,άγχος.

3.3.2. Έμμεσες Συνέπειες Εργατικών Ατυχημάτων:

Είναι αυτές που έχουν σχέση με το οικονομικό κόστος και οφείλεται στην αντιμετώπιση του προβλήματος υγείας των εργαζομένων που υπέστησαν εργατικά ατυχήματα, στην χρηματοδότηση της απουσίας τους από την εργασία, στο κόστος αντικατάστασης των μηχανημάτων και του εξοπλισμού που υπέστησαν ζημιά και στο κόστος που προέρχεται από τη μείωση της παραγωγικής διαδικασίας λόγω καθυστέρησης ή άρση της παραγωγής. Η πολιτεία και οι εργοδότες είναι αυτοί που καλούνται να επωμιστούν το κόστος των εργατικών ατυχημάτων και υπολογίζεται ότι οι απώλειες ,από το κόστος των παραπάνω ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, ανέρχεται σε ποσοστό 10-15% του ΑΕΠ. Το οικονομικό κόστος διακρίνεται σε άμεσο και αφορά την αποζημίωση του εργαζομένου που υπέστη το ατύχημα, έμμεσο που αφορά την χρηματοδότηση της αποχής του από την εργασία και την αντικατάσταση του και το κόστος κοινωνικής προστασίας που περιλαμβάνει την αντιμετώπιση της νόσου, την επιδότηση της απουσίας από την εργασία και στην περίπτωση πρόκλησης μόνιμης βλάβης περιλαμβάνει τα έξοδα για προσωρινή ή μόνιμη σύνταξη (Αποστολοπούλου, 2018).

Επιγραμματικά μπορούμε να αναφέρουμε στις έμμεσες επιπτώσεις τα παρακάτω (Βασιλάκης, 2016):

- Οικονομική ζημιά του θύματος, ιδίως αν του συμβεί μόνιμη αναπηρία.
- Χαμένες εργατοώρες θύματος.
- Χαμένες εργατοώρες άλλων εργαζομένων (βοήθεια, μάρτυρες, σχόλια κτλ.).
- χρόνος απασχόλησης αρμοδίων στελεχών της επιχείρησης για τη διερεύνηση των αιτιών ή και την αντιμετώπιση των νομικών του συνεπειών.

- Χρόνος απασχόλησης κρατικών λειτουργών για την διερεύνηση των αιτίων και την απόδοση των ευθυνών (επιθεωρητών εργασίας, αστυνομικών αρχών, δικαστικών λειτουργών κτλ.).
- Ζημία σε μηχανήματα, υλικά και εγκαταστάσεις.
- Κόστος αντικατάστασης θύματος από άλλον εργαζόμενο και κόστος εκπαίδευσής του.
- Καθυστέρηση ή/και αναστολή παραγωγής.
- Ζημία στην επιχείρηση από τη δημιουργία κακού ψυχολογικού κλίματος μέσα στην επιχείρηση και κακής εικόνας προς το εξωτερικό περιβάλλον.
- Μείωση της απόδοσης του παθόντα, αλλά και πιθανώς συναδέλφων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ & ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ – ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

4.1. Νομικό Πλαίσιο Εργατικών Ατυχημάτων

Η πρώτη και βασική Νομοθετική ρύθμιση για θέματα που αφορούν τα εργατικά ατυχήματα είναι ο Ν 551/1915 «Περί ευθύνης προς αποζημιώσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων». Το παραπάνω νομοθέτημα έχει ισχύ ακόμη και σήμερα πέρα των αλλεπάλληλων τροποποιήσεων που έχει δεχθεί από τη θέσπιση του έως τώρα. Ο παραπάνω νόμος δικαίως θεωρείται ως επίτευγμα για την εποχή του αφού είναι το πρώτο, θεμελιώδη και αναλυτικό κανονιστικό πλαίσιο που μεριμνούσε για τις συνέπειες των εργατικών ατυχημάτων στην υγεία του εργατικού δυναμικού (μερική, ολική ανικανότητα, θάνατος) και συμπεριλαμβάνει όλους σχεδόν τους κλάδους της επαγγελματικής δραστηριότητας (βιομηχανία, τεχνικά έργα, ορυχεία, λατομεία & μεταφορές). Το βασικότερο όμως είναι ότι συμπεριλαμβάνει όλους τους εργαζομένους χωρίς να αποκλείει εκείνους με μη έγκυρη σύμβαση εργασίας τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, εκείνοι που εξαιρούνται είναι εκείνοι που εκτελούν γεωργικές εργασίες (Καρυοφύλλη, 2017).

Με το άρθρο 34 & 35 του Ν.1846/1951 «Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (Ν. 1846/1951, 1951) ορίζεται ότι για τους ασφαλισμένους του ΙΚΑ (σημερινού ΕΦΚΑ) οι παροχές, οι αποζημιώσεις και τα επιδόματα χορηγούνται από τον ασφαλιστικό οργανισμό και όχι από τον εργοδότη ανεξάρτητα από το αν οι χορηγούμενες παροχές υπερβαίνουν τις καταβαλλόμενες εισφορές.

Η πρώτη συστηματική ρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου που αφορά όχι μόνο την αντιμετώπιση των εργατικών ατυχημάτων αλλά μεριμνά για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων είναι ο Ν.1568/1985. Ο νόμος αυτός (Ν. 1568/1985, 1985) για πρώτη φορά εντάσσει έννοιες όπως η επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε), ιατρός εργασίας, τεχνικός ασφαλείας. Ο ρόλος του ιατρού εργασίας και του τεχνικού ασφαλείας είναι να επιβλέπει τις συνθήκες εργασίας, να συμβουλεύει τους εργοδότες και τους εργαζομένους, να υποδεικνύει τρόπους για την βελτίωση των εργασιακών συνθηκών, να παρακολουθεί την τήρηση των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας και παροτρύνει τους εργαζόμενους για την εφαρμογή τους. Παρόλα αυτά την τελική ευθύνη για την τήρηση των υποχρεώσεων των

εργαζομένων την έχει ο εργοδότης. Αυτή η νομοθετική ρύθμιση αποσκοπεί να εξαλείψει τους παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν εργατικό ατύχημα, σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η τήρηση των κτιριακών προδιαγραφών στους χώρους εργασίας όπως σωστός φωτισμός, σωστός αερισμός, σωστή εργονομία αλλά και να προβλέπει εξόδους κινδύνου, οδούς διάσωσης και κυκλοφορίας και σύνταξη σχεδίου διαφυγής και διάσωσης σε περιπτώσεις έκτακτου κινδύνου.

Και αυτός ο νόμος δέχτηκε αρκετές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις με σημαντικότερο το Π.Δ. 17/1996 (Ν. 1568/1985, 1985) «Μέτρα για τη βελτίωση ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων με οδηγίες της ΕΟΚ» σύμφωνα με τον οποίο ορίζονται τα όργανα βελτίωσης των συνθηκών στη επιχείρηση, οι εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης, οι υποχρεώσεις των εργοδοτών και εργαζομένων, την ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων.

Ακολουθεί το Π.Δ 305/1996 (Π.Δ.305/1996, 1996) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 95/57/ΕΟΚ» και αφορά την νομοθετική εναρμόνιση με τις κοινοτικές οδηγίες και καθορίζει τους κανόνες ασφαλείας και υγιεινής που θα πρέπει να τηρούνται στα προσωρινά εργοτάξια.

Ο παραπάνω νόμος αντικαταστάθηκε με τον Ν.3850/2010 «Κώδικας Νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Ν.3850/2010, 2010) και αναλύει τις εργοδοτικές υποχρεώσεις προστασίας και πρόνοιας έναντι των εργαζομένων από τους κινδύνους κατά της ζωής και της εργασίας δηλαδή προβλέπει την τήρηση όλων αυτών των μέτρων που διαφυλάττει τα συμφέροντα των υπαλλήλων αλλά και την αποφυγή τακτικών που θα έβλαπτε τα συμφέροντα και την ασφάλεια τους.

Με το νομοθέτημα αυτό καταβάλλεται μια σημαντική πρωτοβουλία για την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων αλλά και τη μείωση των παραγόντων που συμβάλουν στην πρόκληση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και εξασφαλίζει την συμμετοχή των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

Πιο συγκεκριμένα με τον εν λόγω νόμο προβλέπεται η συγκρότηση Επιτροπής Υγείας & Ασφάλειας Εργαζομένων με τη συμμετοχή εκλεγμένων αντιπροσώπων των εργαζομένων

όπου δύναται να προτείνουν μέτρα βελτίωσης των εργασιακών συνθηκών και αποτροπής εργατικών ατυχημάτων σε συνεδριάσεις που καθορίζονται με τη συμμετοχή των εργοδοτών.

Ακόμη καθορίζονται τα τυπικά προσόντα και οι αρμοδιότητες του γιατρού εργασίας και του τεχνικού ασφαλείας αλλά και οι υποχρεώσεις του εργοδότη όπως η τήρηση βιβλίου ατυχημάτων, η σωστή και συστηματική συντήρηση των εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων αλλά και η λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση της υγείας του εργατικού προσωπικού που εκτίθενται σε χημικούς, βιολογικούς και χημικούς παράγοντες και η εξασφάλιση της απαραίτητης ενημέρωσης και εκπαίδευσης των εργαζομένων.

Με την έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 2022-2027 που ενστερνίζεται το στρατηγικό πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 2021-2027 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (N. 4359/2022, 2022) «καθορίζονται οι βασικές προτεραιότητες και δράσεις για την βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων», αντιμετωπίζοντας τις ταχείες αλλαγές στην οικονομία, τη δημογραφία και τα εργασιακά πρότυπα.

Το πλαίσιο αυτό είναι αποτέλεσμα συμμετοχής και διαβούλευσης θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και των κοινωνικών εταίρων και εστιάζει σε τρεις βασικές προτεραιότητες:

1. Την πρόβλεψη και διαχείριση των μεταβολών στον καινούριο κόσμο της εργασίας εξασφαλίζοντας υγιής και ασφαλείς χώρους εργασίας στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης με μεταβολές των οδηγιών σχετικά με τους χώρους εργασίας και τις οθόνες οπτικής απεικόνισης και ταυτόχρονα προτείνει αλλαγές στις οριακές τιμές για τον αμιάντο και τον μόλυβδο. Επίσης αναλαμβάνει πρωτοβουλία για την ανάδειξη των αναδυόμενων κινδύνων σχετικά με την ψυχική υγεία και προτάσσει σχετικές δράσεις στα μέλη κράτη για την αποφυγή αυτών.
2. Τη βελτίωση της πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και στην επιδίωξη μιας προσέγγισης για μηδενικούς θανάτους που οφείλονται στην εργασία, με δράσεις που στοχεύουν στην επανεξέταση των χημικών παραγόντων που προκαλούν επαγγελματικούς καρκίνους και ασθένειες του αναπνευστικού και αναπαραγωγικού συστήματος.
3. Την ενίσχυση της ετοιμότητας αντίδρασης για μελλοντικές υγειονομικές κρίσεις αξιοποιώντας την εμπειρία και την γνώση που αποκτήθηκε από την πανδημία του

κορονοϊού, έχοντας στόχο την ανάπτυξη διαδικασιών έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση μελλοντικών υγειονομικών κρίσεων σε συνεργασία με δημόσιους υγειονομικούς φορείς.

Επίσης με το πλαίσιο αυτό εκδίδονται και οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές (που δεν αποτελούν δεσμευτικά έγγραφα αλλά διευκολύνουν την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών οδηγιών, με τις οποίες καταγράφονται οι βέλτιστες πρακτικές για την πρόληψη των κινδύνων. Οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν τα παρακάτω θέματα:

- α) Οδηγία-πλαίσιο για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία.
- β) Χώροι εργασίας, εξοπλισμός, προειδοποιητικές πινακίδες, μέσα ατομικής προστασίας.
- γ) Έκθεση σε χημικούς παράγοντες και χημική ασφάλεια.
- δ) Έκθεση σε φυσικούς κινδύνους.
- ε) Έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες.
- στ) Διατάξεις σχετικά με τους εργονομικούς και ψυχοκοινωνικούς κινδύνους καθώς και με τους κινδύνους που σχετίζονται με τον φόρτο εργασίας.
- ζ) Ειδικές διατάξεις για τους διάφορους τομείς και για τους εργαζόμενους.

4.2. Υποχρεώσεις Εργοδοτών & Εργαζομένων

4.2.1. Υποχρεώσεις Εργοδοτών

Στο Προεδρικό Διάταγμα 17/1996 στο άρθρο 7 καθορίζονται οι γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών και στο άρθρο 8 οι ειδικές υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της εφαρμογής μέτρων για την προαγωγή της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

Πιο συγκεκριμένα οι γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών που αναφέρονται στο άρθρο 7 του ΠΔ 17/1996 (Π.Δ.17/1996, 1996) είναι:

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων καλύπτοντας όλες τις πτυχές της εργασίας, και να λαμβάνει όλα εκείνα τα μέτρα που εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων.
2. Εάν ο εργοδότης καταφεύγει σε πρόσωπα εκτός της επιχείρησης ή σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας & Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.) για την ανάθεση των καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας ή/και Ιατρού εργασίας, αυτό δεν τον απαλλάσσει από τις υποχρεώσεις του στον τομέα αυτό.

3. Οι υποχρεώσεις του Τεχνικού Ασφάλειας, του Ιατρού εργασίας και των εκπροσώπων των εργαζομένων, δεν αναιρεί την αρχή της ευθύνης του εργοδότη.
4. Ο εργοδότης επίσης υποχρεούται να παρέχει στους εκπροσώπους των εργαζομένων, επαρκή απαλλαγή από την εργασία χωρίς μείωση αποδοχών, καθώς και όλα τα αναγκαία εκείνα μέσα που απαιτούνται για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις.
5. Στα πλαίσια των ευθυνών του, ο εργοδότης παίρνει όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δραστηριότητες πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων. Επίσης περιλαμβάνει την ενημέρωση, την κατάρτιση, καθώς και την παροχή των αναγκαίων μέσων.
6. Επιπλέον ο εργοδότης υποχρεούται:
 - α) Να φροντίζει ώστε να αναπροσαρμόζονται όλα τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου ανάλογα με τις αλλαγές των περιστάσεων και να επιζητεί τη βελτίωση των συνθηκών που υφίστανται.
 - β) Να τηρεί τις υποδείξεις των τεχνικών και υγειονομικών επιθεωρητών εργασίας και γενικότερα να συνδράμει το έργο τους μέσα στην επιχείρηση κατά τους ελέγχους.
 - γ) Να επιτηρεί τη σωστή εφαρμογή των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.
 - δ) Να ενημερώνει τους εργαζόμενους για τον επαγγελματικό κίνδυνο από την εργασία τους.
 - ε) Να συντάσσει πρόγραμμα προληπτικής δράσης και βελτίωσης των υφιστάμενων συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση.
 - στ) Να διασφαλίζει τη συντήρηση και να ελέγχει την ασφαλή λειτουργία των μέσων και των εγκαταστάσεων.
 - ζ) Να προτρέπει και να διευκολύνει την επιμόρφωση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 1568/85.
7. Ο εργοδότης τηρεί όλα εκείνα τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 7 του ΠΔ17/1996, βάσει των παρακάτω γενικών αρχών πρόληψης:
 - α) Αποφυγή των κινδύνων.
 - β) Εκτίμηση των επαγγελματικών κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν.
 - γ) Προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο και ειδικότερα σε ότι αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας, καθώς και η επιλογή του εξοπλισμού εργασίας και της μεθόδου εργασίας και παραγωγής, έτσι ώστε να μετριασθεί η μονότονη και επαναλαμβανόμενη εργασία με σκοπό τη μείωση των επιπτώσεων της, στην υγεία.

- δ) Αντικατάσταση του επικίνδυνου από το μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο.
- ε) Κατάρτιση και προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που να ενσωματώνει την τεχνική, την οργάνωση και τις συνθήκες εργασίας, τις σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων αλλά και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία.
- στ) Καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους.
- ζ) Προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- η) Προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις.
- θ) Παροχή των κατάλληλων οδηγιών στους εργαζόμενους.
8. Ο εργοδότης οφείλει, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης:
- α) Να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, για την επιλογή του εξοπλισμού εργασίας, των βιολογικών, χημικών παραγόντων ή παρασκευασμάτων, στη διαρρύθμιση των χώρων εργασίας όπως και σε όλους τους κινδύνους που είναι σχετικοί με την παραγωγική διαδικασία. Η εκτίμηση αυτή είναι γραπτή.
- Ύστερα από την εκτίμηση αυτή, οι ενέργειες πρόληψης και οι μέθοδοι εργασίας και παραγωγής που υιοθετούνται από τον εργοδότη πρέπει να εξασφαλίζουν τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας και της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και να λαμβάνουν μέρος στο σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και να συμμετέχουν σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας.
- β) Όταν ο εργοδότης αναθέτει καθήκοντα σε έναν απασχολούμενο, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ικανότητες του εργαζόμενου.
- γ) Να φροντίζει ώστε ο προγραμματισμός και η εγκατάσταση νέων τεχνολογιών να αποτελούν θέμα διαβούλευσης με τους απασχολούμενους και τους εκπροσώπους τους, σε ότι αφορά τα επακόλουθα των συνέπειών της συγκεκριμένης επιλογής του εξοπλισμού, των συνθηκών εργασίας, όπως και το εργασιακό περιβάλλον για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- δ) Να μεριμνά για την πρόσβαση στις περιοχές σοβαρού κινδύνου μόνο αυτοί οι εργαζόμενοι που έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες.
9. Στις περιπτώσεις που πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο τόπο εργασίας, οι εργοδότες πρέπει να συνεργάζονται για την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή των εργαζομένων αφού λάβουν υπόψη τους τη φύση

των δραστηριοτήτων. Επίσης πρέπει να ρυθμίζουν τις δραστηριότητές τους έτσι ώστε να προστατεύονται οι εργαζόμενοι και να προλαμβάνουν του επαγγελματικού κινδύνου, να ενημερώνει ο καθένας από αυτούς υπό αυτόν εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους για τους κινδύνους αυτούς αλλά και να αλληλοενημερώνονται οι εργοδότες μεταξύ τους. Την ευθύνη συντονισμού των δραστηριοτήτων αναλαμβάνει ο εργοδότης που έχει υπό τον έλεγχό του, τον τόπο εργασίας, όπου εκτελούνται εργασίες.

10. Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων.

Οι ειδικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 του Π.Δ 17/1996 (Π.Δ.17/1996, 1996) είναι:

1. Ο εργοδότης θα πρέπει:

α) Να διαθέτει γραπτή εκτίμηση των κινδύνων κατά την εργασία για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και κυρίως για τις ομάδες εργαζομένων που είναι εκτεθειμένοι σε ιδιαίτερους κινδύνους. Η εκτίμηση αυτή συντάσσεται από τον τεχνικό ασφάλειας, Ιατρό εργασίας, Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π) ή Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας & Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ο εργοδότης οφείλει να παρέχει κάθε βοήθεια για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού .

β) Να καθορίζει τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν και, αν χρειαστεί, το υλικό προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

2. Επιπλέον ο εργοδότης θα πρέπει:

α) Να αναγγέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος και στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας εντός 24 ωρών όλα τα εργατικά ατυχήματα και αν πρόκειται για σοβαρό τραυματισμό ή θάνατο, να τηρεί αμετάβλητα όλα εκείνα τα στοιχεία που δύνανται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος.

β) Να τηρεί ειδικό βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα πρέπει να αναγράφονται η περιγραφή του ατυχήματος και τα αίτια και να το διαθέτει στις αρμόδιες αρχές. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων συμβάντων, καταχωρούνται στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 6 (παράγραφος 1) και του άρθρου 9 (παράγραφος 1) του Ν. 1568/85.

γ) Να τηρεί κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως αποτέλεσμα για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας παραπάνω των τριών εργάσιμων ημερών.

Επιπλέον με το άρθρο 9 του ίδιου Π.Δ. καθορίζονται: οι Πρώτες Βοήθειες, Πυρασφάλεια, Εκκένωση των Χώρων από τους εργαζόμενους και με το άρθρο 10 καθορίζονται οι Διαβουλεύσεις, η συμμετοχή η ενημέρωση και η εκπαίδευση των εργαζομένων.

4.2.2. Υποχρεώσεις εργαζομένων

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΠΔ17/1996 (Π.Δ.17/1996, 1996) καθορίζονται οι υποχρεώσεις των εργαζομένων και πιο συγκεκριμένα:

1. Όλοι οι εργαζόμενοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και να φροντίζουν για την ασφάλεια και την υγεία τους καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων εργαζομένων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις τους κατά τη διάρκεια της εργασίας.
2. Για την πραγμάτωση των στόχων αυτών, οι εργαζόμενοι οφείλουν ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπαίδευσή τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους:
 - α) Να κάνουν σωστή χρήση των μηχανών, των συσκευών, των εργαλείων και των επικίνδυνων ουσιών.
 - β) Να κάνουν ορθή χρήση των μέσων ατομικής προστασίας που τίθεται στη διάθεσή τους και μετά τη χρήση να τον τακτοποιούν στη θέση του.
 - γ) Να μην αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα ή θέτουν εκτός λειτουργίας τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, των εργαλείων, των συσκευών, των εγκαταστάσεων και των κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς ασφαλείας.
 - δ) Να αναγγείλουν αμέσως στον Τεχνικό Ασφαλείας και στον Ιατρό Εργασίας και στον εργοδότη όλα εκείνα που ενδέχεται να έχουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία τους, καθώς και κάθε έλλειψη που εξακριβώνεται στα προστατευτικά συστήματα.
 - ε) Να συνδράμουν τον εργοδότη, τον Τεχνικό Ασφάλειας και Ιατρό Εργασίας, όσο διάστημα χρειαστεί, ώστε να εκπληρωθούν όλες οι απαιτήσεις, που καθορίζονται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας για την προάσπιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.
 - στ) Να συνδράμουν τον εργοδότη, τον Τεχνικό Ασφάλειας και Ιατρό Εργασίας, όσο διάστημα απαιτηθεί ώστε να μπορεί να εξασφαλίσει ο εργοδότης ότι οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους.

3. Οι εργαζόμενοι οφείλουν να παρακολουθούν επιμορφωτικά προγράμματα και σχετικά σεμινάρια για θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

4.3. Φορείς καταγραφής εργατικών ατυχημάτων

Οι φορείς και οι Υπηρεσίες που καταγράφουν τα εργατικά ατυχήματα στον Ελλαδικό χώρο, είναι:

1. Ο Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) πρώην ΙΚΑ και αφορά τη δήλωση όλων των εργατικών ατυχημάτων των ασφαλισμένων του, που έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας.

2. Το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ) του Υπουργείου Εργασίας και αφορά τη δήλωση των εργατικών ατυχημάτων όλων των επαγγελματιών δραστηριοτήτων και όλων των ασφαλιστικών φορέων. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι το Υπουργείο Εργασίας με τις Διευθύνσεις και τα τμήματα (Γενική Διεύθυνση Συνθηκών & Υγιεινής της Εργασίας – ΣΕΠΕ) που διαθέτει ελέγχει για την εφαρμογή της εργατικής Νομοθεσίας ,προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και επιβάλλει κυρώσεις όταν υπάρχουν παραβάσεις.

3. Η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ) που λαμβάνει τα στοιχεία από τον ΕΦΚΑ και τα κοινοποιεί στην EUROSTAT.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

5.1. Τεχνικός Ασφαλείας

Το Ελληνικό κράτος έχει θεσπίσει νόμους με τους οποίους ορίζονται τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας αλλά και τους κανόνες ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται στους εργασιακούς χώρους.

Με το άρθρο 4 του Ν. 1568/1985 (Ν. 1568/1985, 1985) αρχικά αλλά και με το Ν.3850/2010 (Ν.3850/2010, 2010) υποχρεώνονται όλες οι επιχειρήσεις που απασχολούν κατά ετήσιο μέσο όρο πάνω από πενήντα (50) εργαζόμενους να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας και υποχρεώνονται επίσης για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων τους να θέτουν στη διάθεση τους το αναγκαίο βοηθητικό προσωπικό, χώρους, εγκαταστάσεις, συσκευές, και γενικά όλα τα απαραίτητα μέσα και επιβαρύνονται με όλες τις σχετικές δαπάνες. Επίσης ο εργοδότης υποχρεούται να διευκολύνει τον Τεχνικό Ασφαλείας και Ιατρό Εργασίας να παρακολουθεί μαθήματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.1568/85 (Ν. 1568/1985, 1985) και όπως αναμορφώθηκε Ν.3850/2010 (Ν.3850/2010, 2010) καθορίζονται τα προσόντα του Τεχνικού Ασφαλείας και το άρθρο 6 του Ν.1568/85 ορίζονται οι αρμοδιότητες του που κυρίως είναι συμβουλευτικές και περιλαμβάνει:

1. Παροχή υποδείξεων και συμβουλών, στον εργοδότη, προφορικά ή γραπτά για θέματα σχετικά με την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας αλλά και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων. Αυτές οι υποδείξεις καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο της επιχείρησης και θεωρείται από την επιθεώρηση εργασίας. Ο εργοδότης υποχρεούται να ενημερώνεται για τις υποδείξεις που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο ενυπογράφως.
2. Συμβουλεύει για τον σχεδιασμό κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων, για την εισαγωγή νέων διαδικασιών παραγωγής, την αγορά μέσων και εξοπλισμού, επιλέγει και ελέγχει την αποτελεσματικότητα των μέσων ατομικής προστασίας καθώς και συμβουλεύει για τη διαμόρφωση των θέσεων και του περιβάλλοντος εργασίας και γενικότερα για την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας.
3. Ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των τεχνικών μέσων πριν τη λειτουργία τους αλλά και τις μεθόδους εργασίας πριν να εφαρμοστούν και επιβλέπει την τήρηση των

μέτρων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας για την πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και ενημερώνει παράλληλα τη διεύθυνση της επιχείρησης.

4. Επιβλέπει τις συνθήκες εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 Ν. 1568/1985 δηλαδή επιθεωρεί τις θέσεις εργασίας τακτικά από την πλευρά ασφάλειας και υγιεινής της εργασίας και αναφέρει στην διεύθυνση τυχών παραλείψεις και προτείνει τρόπους αντιμετώπισης αλλά και επιβλέπει την εφαρμογή τους και επιβλέπει την σωστή χρήση των μέσων ατομικής προστασίας

5. Ερευνά του λόγους και τις αιτίες των εργατικών ατυχημάτων και αξιολογεί μετά από την ανάλυση των ερευνών αυτών, με σκοπό την πρόταση μέτρων για την αποφυγή τέτοιων ατυχημάτων.

6. Εποπτεύει την εκτέλεση ασκήσεων πυρασφάλειας και διαπιστώνει την ύπαρξη ή όχι ετοιμότητας για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων.

7. Συμβουλεύει για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας και αναλυτικότερα :Μεριμνά να τηρούν οι εργαζόμενοι τους κανόνες υγιεινής και τα μέτρα ασφάλειας και τους καθοδηγεί για την αποφυγή του επαγγελματικού κινδύνου που έχει η εργασία τους επίσης Λαμβάνει μέρος στην εκτέλεση προγραμμάτων εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα που αφορούν θέματα ασφάλειας και υγιεινής στην εργασία.

5.2. Ιατρός Εργασίας

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1568/85 (Ν. 1568/1985, 1985) και όπως αναμορφώθηκε με το Ν. 3850/2010 (Ν.3850/2010, 2010) καθορίζονται τα προσόντα του Ιατρού Εργασίας και με το άρθρο 9 του ίδιου νόμου καθορίζονται οι αρμοδιότητες όπως: Συμβουλεύει τόσο τον εργοδότη όσο και τους εργαζόμενους γραπτά και προφορικά για όλα τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την σωματική αλλά και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Οι υποδείξεις και οι συμβουλές αυτές καταχωρούνται στο ειδικό βιβλίο όπως και οι παρατηρήσεις του Τεχνικού Ασφαλείας και ενημερώνεται για αυτές ο εργοδότης ενυπογράφως. Πιο συγκεκριμένα:

1. Συμβουλεύει σε θέματα που άπτονται στο σχεδιασμό, προγραμματισμό, τροποποίηση της διαδικασίας παραγωγής αλλά και κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

2. Λαμβάνει μέτρα προστασίας κατά τη διάρκεια εισαγωγής αλλά και χρήσης υλών και προμήθειας μέσων εξοπλισμού.

3. Συμβουλευεί για την φυσιολογία και ψυχολογία της εργασίας ,εργονομίας και υγιεινής της εργασίας, την διαμόρφωση τόσο των θέσεων όσο και του περιβάλλοντος εργασίας αλλά και της οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας.
4. Παρέχει και οργανώνει την υπηρεσία παροχής πρώτων βοηθειών.
5. Τοποθετεί ή αλλάζει θέση εργασίας στους εργαζόμενους για λόγους υγείας μόνιμα ή προσωρινά.
6. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ο Ιατρός Εργασίας για την διαπίστωση του δικαιολογημένου ή μη λόγω ασθένειας απουσίας εργαζομένου.
7. Επιβλέπει την υγεία των εργαζομένων σύμφωνα με το άρθρο 10 του ίδιου Νόμου και συγκεκριμένα:
 - α) Προβαίνει σε ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων σχετικό με τη θέση εργασίας τους, αλλά και σε περιοδικό ιατρικό έλεγχο ανάλογα με την κρίση του Επιθεωρητή Εργασίας αν αυτό δεν ορίζεται από το νόμο.
 - β)Μεριμνά για την πραγματοποίηση ιατρικών εξετάσεων αλλά και μετρήσεων των παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος.
 - γ)Εκτιμά την καταλληλότητα των εργαζομένων για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας και καταχωρεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και την κοινοποιεί στον εργοδότη.
 - δ) Επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας για την υγεία των εργαζομένων και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων.

Για το σκοπό αυτό ο Ιατρός Εργασίας: επιθεωρεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τις θέσεις εργασίας και αναφέρει τυχόν παραλείψεις αλλά και προτείνει τρόπους αντιμετώπισης αυτών των παραλείψεων και επιβλέπει την εφαρμογή τους. Επεξηγεί την αναγκαιότητα για τη σωστή χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, ερευνά τα αίτια των ασθενειών που οφείλονται στην εργασία αξιολογεί μετά από ανάλυση τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής και προτάσσει τρόπους για την πρόληψη των ασθενειών αυτών. Επιβλέπει την συμμόρφωση των εργαζομένων στους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και τους ενημερώνει για τους κινδύνους που προέρχονται από την εργασία τους και προτείνει τρόπους πρόληψης ,παρέχει επείγουσα θεραπεία σε περίπτωση ατυχήματος ή ξαφνικής νόσου. Εμβολιάζει τους εργαζόμενους όταν απαιτείται από την φύση της εργασίας.

8. Αναγγέλλει στην Επιθεώρηση Εργασίας (μέσω της επιχείρησης) τις ασθένειες που οφείλονται στην εργασία.

9. Ενημερώνεται από τον εργοδότη ή τον εργαζόμενο για οποιοδήποτε παράγοντα μέσα στον εργασιακό χώρο που επηρεάζει και έχει επίπτωση στην υγεία των εργαζομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν 1568/1985 Ο Τεχνικός Ασφαλείας και ο Ιατρός Εργασίας μέσα στα πλαίσια εκτέλεσης των καθηκόντων τους υποχρεούνται να συνεργάζονται και να προβαίνουν σε από κοινού ελέγχους στους εργασιακούς χώρους. Οφείλουν να συνεργάζονται με την Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.) της επιχείρησης και να την ενημερώνουν για όλα τα σημαντικά ζητήματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και να τους παρέχουν συμβουλές στα θέματα αυτά. Τέλος αν ο εργοδότης έχει αντιρρήσεις με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές τους, οφείλει να αιτιολογήσει και να κοινοποιήσει τους λόγους της διαφωνίας στην (Ε.Υ.Α.Ε.) και σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται μόνο από τον Επιθεωρητή Εργασίας.

Όπως καταλαβαίνουμε αυτό είναι ένα σημαντικό μέτρο για την πρόληψη ή την αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων με το μειονέκτημα ότι η επιβολή της χρήσης των υπηρεσιών του Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας αφορά μεγάλες επιχειρήσεις και δεν αφορά μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν εργαζόμενους.

5.3. Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία (Ε.Υ.Α.Ε.)

Με το άρθρο 2 του Ν.1568/85 (Ν. 1568/1985, 1985) και όπως αναμορφώθηκε με τα άρθρα 4,5, και 6 του Ν.3850/2010 (Ν.3850/2010, 2010) προβλέπεται το δικαίωμα των εργαζομένων για τη σύσταση Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε) σε επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από 50 άτομα αποτελούμενη από εκλεγμένους αντιπροσώπους της. Σε επιχειρήσεις που απασχολούν από 20 έως 50 άτομα ορίζεται ένας εκλεγμένος αντιπρόσωπος για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.

Ο ρόλος της Ε.Υ.Α.Ε. είναι κυρίως συμβουλευτικός και έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Μελετά τις συνθήκες εργασίας στην επιχείρηση, προτείνει ενέργειες για τη βελτίωσή τους και παρακολουθεί την τήρηση των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας και συμβάλλει στην εφαρμογή τους από τους εργαζομένους.
2. Σε περιπτώσεις σοβαρών εργατικών ατυχημάτων προτείνει τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή επανάληψής τους.

3. Επισημαίνει τον επαγγελματικό κίνδυνο στους χώρους εργασίας και προτείνει μέτρα για την αντιμετώπισή του και συμμετέχει στη διαμόρφωση της πολιτικής της επιχείρησης, για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου.
4. Ενημερώνεται από τη διοίκηση της επιχείρησης για τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες που έγιναν σ' αυτή.
5. Ενημερώνεται για την είσοδο στην επιχείρηση νέων παραγωγικών διαδικασιών, μηχανημάτων, εργαλείων και υλικών ή για τη λειτουργία νέων εγκαταστάσεων σ' αυτή, στο μέτρο που επηρεάζουν τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας, και σε περίπτωση άμεσου και σοβαρού κινδύνου καλεί τον εργοδότη να λάβει τα απαραίτητα μέτρα και δεν αποκλείεται και η διακοπή λειτουργίας μηχανήματος ή εγκατάστασης ή παραγωγικής διαδικασίας.
6. Δύναται να ζητεί τη συνδρομή εμπειρογνομόνων για θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη.
7. Η Ε.Υ.Α.Ε. ή ο αντιπρόσωπος συνεδριάζει με τον εργοδότη ή εκπρόσωπό του το πρώτο δεκαήμερο κάθε τριμήνου για τη διεύθυνση των θεμάτων που προκύπτουν μέσα στην επιχείρηση και αφορούν θέματα ασφάλειας και υγιεινής. Σε αυτές τις κοινές συνεδριάσεις συμμετέχουν ο Τεχνικός Ασφάλειας και ο Ιατρός Εργασίας της επιχείρησης.

5.4. Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας (Α.Σ.Ε.)

Με το άρθρο 15 του Κεφαλαίου Β΄ του Ν.1568/85 (Ν. 1568/1985, 1985) και όπως αναμορφώθηκε από το άρθρο 26 του Ν.3850/2010 (Ν.3850/2010, 2010) συστήνεται το Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας (Α.Σ.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας και αποτελεί το αρμόδιο τμήμα για να γνωμοδοτεί για θέματα προστασίας της υγείας των εργαζομένων και υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και ονομάζεται «Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας» (Σ.Υ.Α.Ε) και αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας ως πρόεδρο, από τεχνικό ή υγειονομικό υπάλληλο του Υπουργείου Εργασίας και εκπροσώπους από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας & Τεχνολογίας, το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από την τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, από τις εργοδοτικές οργανώσεις της Βιομηχανίας, Βιοτεχνίας & Εμπορίου, από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, από την Ένωση Ελλήνων Χημικών και από επιστήμονες ειδικούς σε θέματα υγιεινής της εργασίας.

Το κυριότερο έργο του Α.Σ.Ε. είναι:

1. Η διατύπωση γνώμης πάνω σε σχέδια κανονιστικών και διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση του νόμου αυτού.
2. Η διατύπωση γνώμης σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και προστασίας της υγείας των εργαζομένων, που υποβάλλονται από τις αρχές ή τους φορείς.
3. Η εισήγηση προς τον Υπουργό Εργασίας για την έκδοση νέων νομοθετικών ή κανονιστικών διαταγμάτων ή την τροποποίηση αυτών που ισχύουν, για την προστασία της υγείας των εργαζομένων και την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.

5.5. Νομαρχιακές Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ν.Ε.Υ.Α.Ε.)

Με το άρθρο 16 του Κεφαλαίου Β΄ του Ν. 1568/85 (Ν. 1568/1985, 1985) και όπως αναμορφώθηκε με το άρθρο 27 του Ν.3850/2010 (Ν.3850/2010, 2010) συστήνονται οι Νομαρχιακές Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Ν.Ε.Υ.Α.Ε.).

Με το παραπάνω άρθρο ορίζεται ότι σε κάθε Νομαρχία συστήνεται συλλογικό γνωμοδοτικό όργανο σε θέματα προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στους τόπους εργασίας Ν.Ε.Υ.Α.Ε. και αποτελείται από τον Νομάρχη ή τον νόμιμο αναπληρωτή του ως πρόεδρο, από τον Επιθεωρητή Εργασίας του Νομού, από ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, από δύο εκπροσώπους του Εργατικού κέντρου του Νομού και δύο εκπροσώπους εργοδοτικών οργανώσεων του νομού από τη Βιομηχανία, τη Βιοτεχνία και το Εμπόριο.

Το κυριότερο έργο της (Ν.Ε.Υ.Α.Ε.) είναι:

1. Να γνωμοδοτεί σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου που αφορούν την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και την προστασία της υγείας των εργαζομένων.
2. Να συντονίζει τη δράση των αρμοδίων οργάνων και υπηρεσιών του νομού σχετικά με τα θέματα αυτά.
3. Να οργανώνει εκδηλώσεις, ημερίδες και επιμορφωτικά προγράμματα για την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

5.6. Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)

Οι αρμοδιότητες που αποδίδονται στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2639/1998 και όπως αναμορφώθηκε με το άρθρο 33 παρ. 14 Ν.3996/2011 (Ν.3996/2011, 2011), μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ελαχιστοποίηση και αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων αφού :

1. Ελέγχει όλες τις επιχειρήσεις και κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο εργασίας όπου υπάρχει υπόνοια ότι απασχολούνται εργαζόμενοι
2. Εξετάζει, ελέγχει και ερευνά τη διαπίστωση της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, σχετικά με τις συνθήκες και τους όρους εργασίας αλλά και την τήρηση των χρονικών ορίων εργασίας, την αμοιβή ή τις άλλες παροχές, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζόμενων καθώς και τους ειδικούς όρους που αφορούν ευπαθείς ομάδες (νέοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, γυναίκες που βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή λοχείας).
3. Μπορεί να εισέρχεται σε όλη τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας, όταν θεωρείται αναγκαίο, χωρίς καμία προειδοποίηση προς τον εργοδότη για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.
4. Διακόπτει προσωρινά, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία τη λειτουργία της επιχείρησης ή τμήμα αυτής αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και εισηγείται στο Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων την οριστική διακοπή της επιχείρησης αν εξακολουθεί να παραβιάζει συστηματικά την εργατική νομοθεσία με αποτέλεσμα να βάζει σε άμεσο κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των εργαζόμενων.
5. Λαμβάνει όλα τα διοικητικά μέτρα και επιβάλλει Διοικητικές κυρώσεις ή καταφεύγει στην δικαιοσύνη προκειμένου για την επιβολή ποινικών κυρώσεων ή χορηγεί προθεσμία για τη συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες διατάξεις.
6. Έχει πρόσβαση στα έγγραφα και στα αρχεία της επιχείρησης αλλά και στην παραγωγική διαδικασία. Σε περίπτωση άρνησης του εργοδότη στην πρόσβαση αυτή του επιβάλλονται κυρώσεις.
7. Λαμβάνει άμεσα μέτρα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αν διαπιστώσει παράνομη εργασία.
8. Ερευνά τις αιτίες των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων και συντάσσει εκθέσεις.
9. Διερευνά τις αιτίες για τις συνθήκες για την εμφάνιση επαγγελματικών ασθενειών και προτείνει μέτρα για την πρόληψη αυτών
10. Ενημερώνει τον ασφαλιστικό φορέα άμεσα όταν διαπιστωθεί παράβαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας

11. Κάνει δειγματοληψίες και αναλύσεις και παίρνει φωτογραφίες αλλά και μετρήσεις φυσικών και βιολογικών παραγόντων στον εργασιακό περιβάλλοντα χώρο.
12. Εξετάζει κάθε καταγγελία ή αίτημα που δέχεται η υπηρεσία και αφορά την σωστή εφαρμογή και τήρηση της κείμενης εργατικής νομοθεσίας

Οι αρμοδιότητες της επιθεώρησης Εργασίας εκτείνεται σε όλη την Ελλάδα και ασκούνται από τις κεντρικές και περιφερειακές Υπηρεσίες της.

Σύμφωνα με τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι οι ουσιαστικές δράσεις που έχει στην αρμοδιότητα της η Επιθεώρηση Εργασίας μπορεί να συνδράμει στη σωστή εφαρμογή της κείμενης εργατικής νομοθεσίας και την επιβολή της στους εργοδότες. Η τήρηση όλων των μέτρων ασφάλειας και υγιεινής στους εργασιακού χώρους από την εργοδοσία οδηγεί στην αποφυγή ή μείωση εμφάνισης εργατικών ατυχημάτων. Όμως δημιουργείται το εύλογο ερώτημα αν με την υποστελέχωση που επικρατεί στο Ελληνικό Δημόσιο και κατ' επέκταση και στο (Σ.ΕΠ.Ε) μπορεί να ανταπεξέλθει και να ασκήσει στο έπακρο το σκοπό για τον οποίο συστήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

6.1. Σχεδιασμός Μελέτης

Η συγκεκριμένη μελέτη είναι μια περιγραφική συγχρονική μελέτη με στόχο τη συγκριτική αξιολόγηση των εργατικών ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) στην χώρα μας από το 2009 έως και το 2020.

6.2. Πηγές Ανάκτησης Στοιχείων

Τα επίσημα ποσοτικά στοιχεία για τα εργατικά ατυχήματα (θανατηφόρα και μη) ελήφθησαν από τις επίσημες βάσεις στατιστικών της ΕΛΣΤΑΤ και της EUROSTAT όπου εξάγονται σε ετήσια βάση και δημοσιοποιούνται αναδρομικά μετά από 18 μήνες από την περίοδο αναφοράς.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η συγκέντρωση των πρωτογενών αριθμητικών δεδομένων και των στατιστικών που αφορούν τα ΕΑ στην Ελλάδα από το 2009 έως 2020 και συνελέγησαν από τις ετήσιες απογραφικές εκθέσεις και δελτία τύπου της ΕΛΣΤΑΤ και αφορούν τη μισθωτή εργασία και κυρίως τους ασφαλισμένους του ΕΦΚΑ.

Περιλαμβάνονται δε όλα τα εργατικά ατυχήματα ανεξάρτητα από τον αριθμό ημερών διακοπής από την εργασία και αφορούν και τις περιπτώσεις μετάβασης από την οικία του παθόντα στον τόπο εργασίας αλλά και το αντίστροφο.

Οι ετήσιες συλλογές δεδομένων που παρέχει η ΕΛΣΤΑΤ περιλαμβάνουν το σύνολο των ΕΑ στο σύνολο τους θανατηφόρων και μη και τον διαχωρισμό τους σε σχέση με παράγοντες που συνδέονται με τον εργαζόμενο (φύλλο, ηλικία, μέρος του σώματος που τραυματίστηκε) τον χώρο εργασίας, τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του εργοδότη αλλά και τη διοικητική περιφέρεια που συνέβη το ατύχημα .

Τα στοιχεία που αφορούν τις χώρες της ΕΕ ελήφθησαν από τα αντίστοιχα αρχεία της EUROSTAT.

6.3. Στατιστική Ανάλυση

Οι ποσοτικές μεταβλητές παρουσιάζονται σε απόλυτες τιμές και σε συχνότητες. Πραγματοποιήθηκε έλεγχος συσχέτισης ανάμεσα στις μεταβλητές «Απασχολούμενοι» και

«Εργατικά Ατυχήματα» με παραμετρική ανάλυση με τον συντελεστή συσχέτισης Pearson και μη παραμετρική ανάλυση συσχέτισης με τους δείκτες Kendal και Spearman.

Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων της μελέτης πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Statistical Package for Social Sciences (SPSS), IBM, Chicago, IL USA, έκδοση 21.0.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

7.1. Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρα και Μη) στην Ελλάδα 2009-2020

Με βάση τα δημοσιοποιημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022) προκύπτει ότι το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων στον Ελλαδικό χώρο το 2009 ήταν 7.527.

Ο αριθμός του συνόλου των εργατικών ατυχημάτων σε ετήσια βάση τα επόμενα χρόνια και πιο συγκεκριμένα το 2010, 2011, 2012 εμφανίζει μείωση μέχρι και το 2013 όπου εμφανίζεται ο χαμηλότερος αριθμός εργατικών ατυχημάτων 3.762 (2.816 άνδρες, 946 γυναίκες).

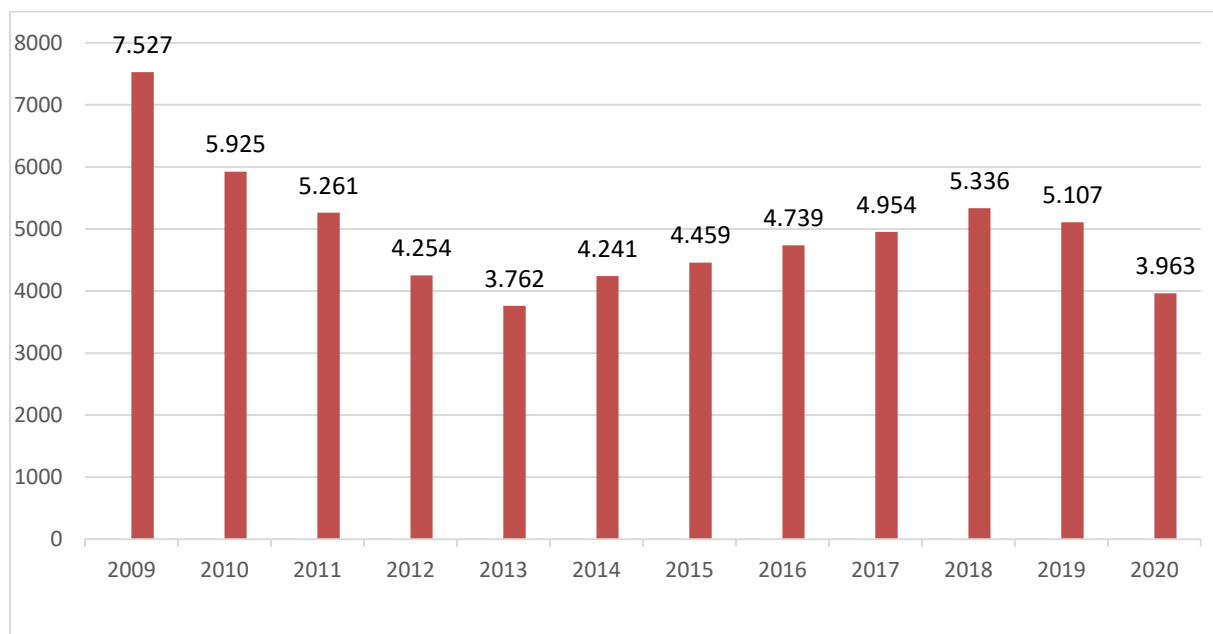
Τα επόμενα έτη δηλαδή από το 2014 έως και το 2019 ο αριθμός των ΕΑ έχει αυξητική τάση αλλά το 2020 εμφανίζει μείωση με 3.963 Εργατικά ατυχήματα (2.824 άνδρες και 1.139 γυναίκες) (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρα και μη) ανά φύλλο 2009-2020.

Αριθμός εργατικών Ατυχημάτων/Ανά έτος	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Άνδρες					2816	3127	3237	3432	3552	3745	3544	2824
Γυναίκες					946	1114	1222	1307	1402	1591	1563	1139
Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων	7527	5925	5261	4254	3762	4241	4459	4739	4954	5336	5107	3963

Στον (Πίνακα 1) φαίνεται το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων στον Ελλαδικό χώρο που αφορούν την περίοδο 2009 έως 2020 δηλαδή βλέπουμε την εξέλιξη των εργατικών ατυχημάτων σε βάθος χρόνου δωδεκαετίας. Επίσης φαίνεται και ο διαχωρισμός των εργατικών ατυχημάτων ανά φύλλο από το 2013 έως το 2020.

Σχεδιάγραμμα 1: Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) 2009-2020



Στο παραπάνω διάγραμμα (**Σχεδιάγραμμα 1**) διακρίνουμε την εξέλιξη των εργατικών ατυχημάτων από το 2009 έως 2020. Παρατηρείται ότι υπάρχει μια φθίνουσα τάση από το 2009 έως το 2013. Από το 2014 παρατηρείται ανοδική τάση έως το 2019. Το 2020 τα ΕΑ παρουσιάζουν σημαντική μείωση.

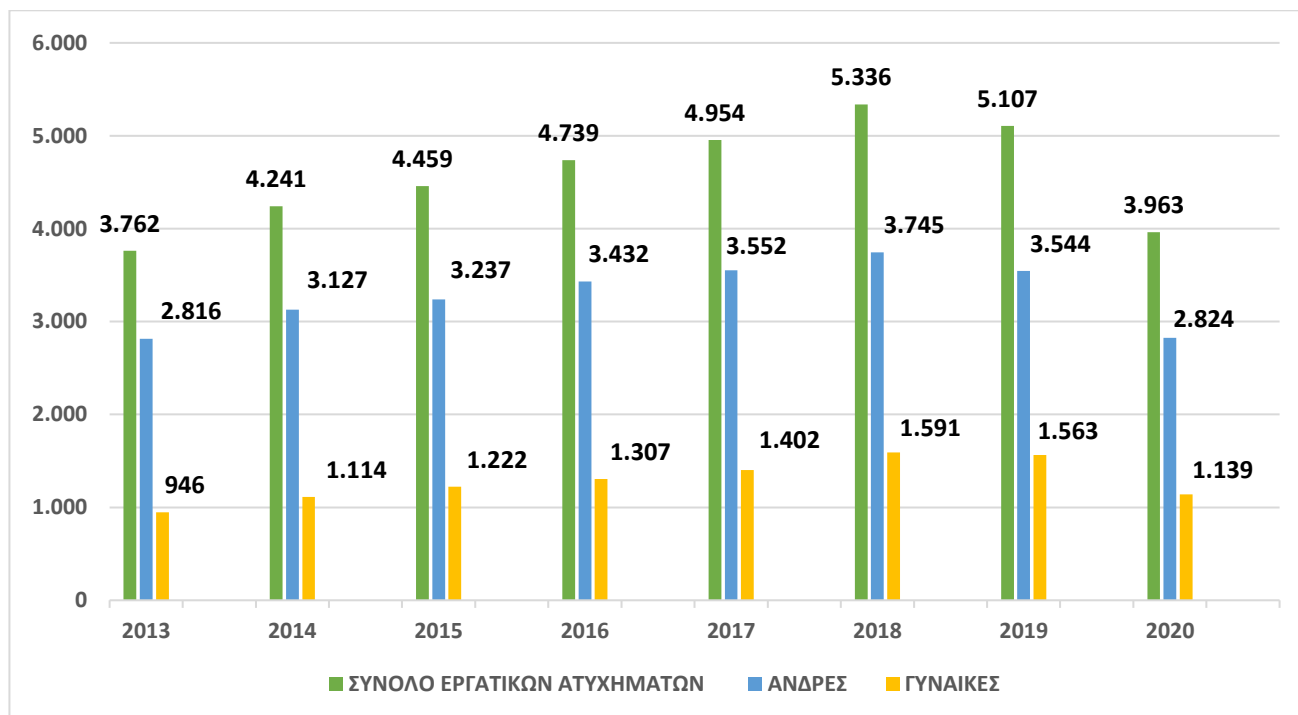
7.2. Εργατικά Ατυχήματα ανά Φύλλο

Με βάση τα δημοσιοποιημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022) προκύπτει ότι το 2013 στο σύνολο των 3.762 εργατικών ατυχημάτων τα 2.816 αφορούσαν άνδρες και τα 946 γυναίκες (πριν το 2013 δεν βρέθηκαν δημοσιοποιημένα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ).

Το 2020 στο σύνολο 3.963 εργατικών ατυχημάτων τα 2.824 αφορούσαν άνδρες και τα 1.139 γυναίκες. (**Πίνακας 1**).

Οι γυναίκες έχουν λιγότερα εργατικά ατυχήματα από τους άνδρες και αναλογικά είναι περίπου το 1/3 από εκείνα των ανδρών (**Σχεδιάγραμμα 2**)

Σχεδιάγραμμα 2: Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) ανά φύλλο 2013-2020



7.3. Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα ανά Φύλλο

Σύμφωνα πάντα, με τα δημοσιοποιημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022) τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα στην Ελλάδα το 2013 (πριν το 2013 δεν βρέθηκαν δημοσιοποιημένα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ) ήταν 34 και τα 31 αφορούσαν άνδρες και τα 3 γυναίκες.

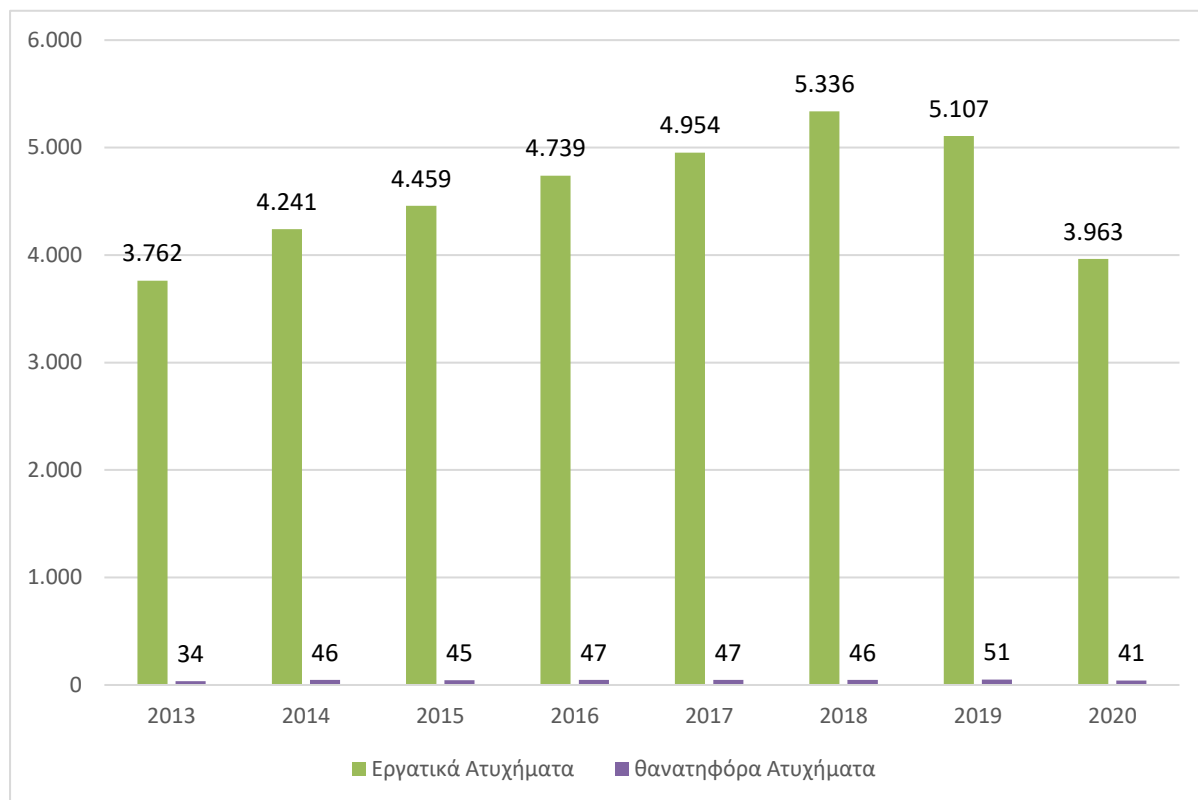
Το 2020 στο σύνολο 41 θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων τα 38 αφορούσαν άνδρες και τα 3 γυναίκες. Τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, για όλα τα έτη αναφοράς, στους άνδρες είναι πολύ περισσότερα από αυτά των γυναικών (**Πίνακας 2**) & (**Σχεδιάγραμμα 3**)

Πίνακας 2: Σύνολο θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων ανά φύλλο 2013-2020

Αριθμός εργατικών Ατυχημάτων/Ανά έτος	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ανδρες	31	39	43	43	41	41	49	38
Γυναίκες	3	7	2	4	6	5	2	3
Σύνολο Θανατηφόρων Ατυχημάτων	34	46	45	47	47	46	51	41
Σύνολο Εργατικών Ατυχημάτων	3762	4241	4459	4739	4954	5336	5107	3963

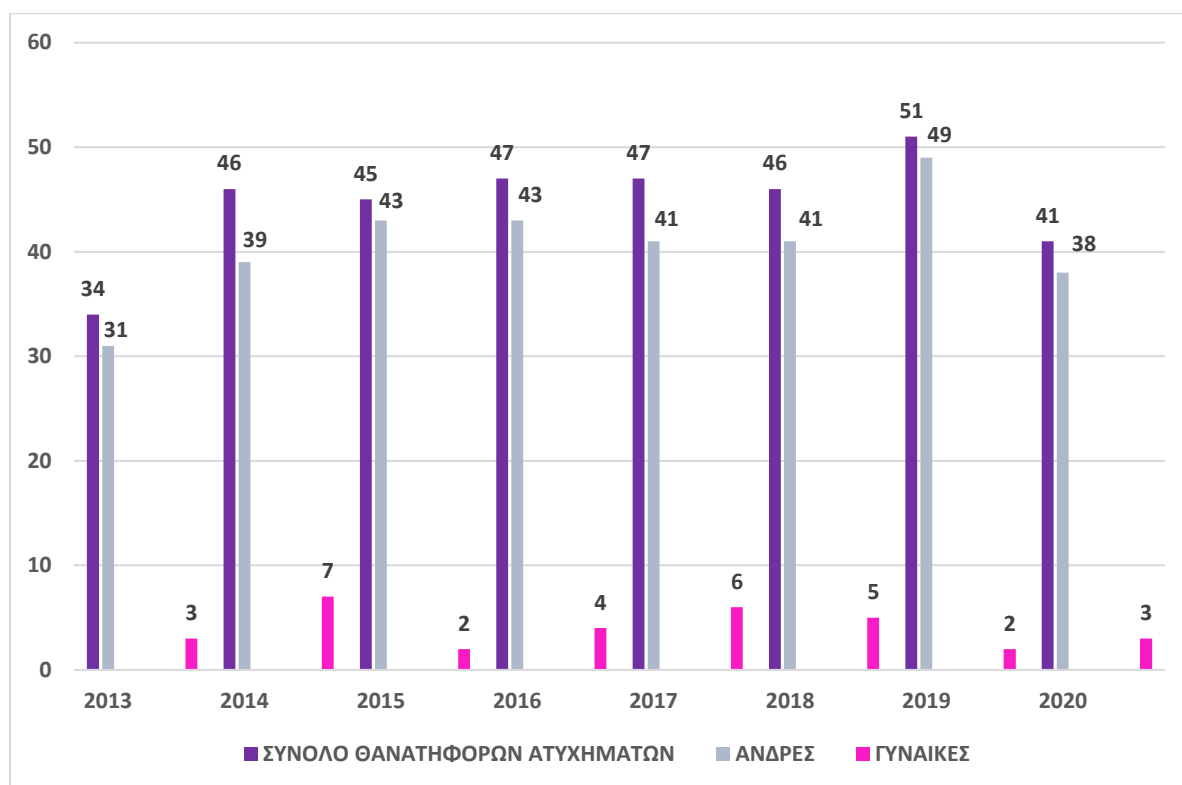
Στον **(Πίνακα 2)** φαίνεται το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων και το σύνολο των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στον Ελλαδικό χώρο που αφορούν την περίοδο 2013 έως 2020 και τον διαχωρισμό τους ανά φύλλο **(Πίνακας 2)**.

Σχεδιάγραμμα 3: Σύγκριση Εργατικών Ατυχημάτων με θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα 2013-2020



Στο (Σχεδιάγραμμα 3) πραγματοποιείται σύγκριση του συνόλου των εργατικών ατυχημάτων με τα θανατηφόρα ατυχήματα.

Σχεδιάγραμμα 4: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα ανά φύλλο 2013-2020



Στο (Σχεδιάγραμμα 4) πραγματοποιείται ο διαχωρισμός των Θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων ανά φύλλο και παρατηρείται ότι εκείνα των ανδρών είναι πολύ περισσότερα από εκείνα των γυναικών.

7.4. Εργατικά Ατυχήματα ανά ηλικιακή ομάδα 2009 -2020

Η ΕΛΣΤΑΤ στις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις δημοσιοποιεί και στοιχεία ανά ηλικιακή ομάδα. Από την μελέτη αυτών των στοιχείων προκύπτει ότι:

Το 2009 στην ηλικιακή ομάδα 25-29 είχαμε 1.135 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 30-34 ετών είχαμε 1.213 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 35-39 ετών είχαμε 1.154 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 40-44 ετών είχαμε 1.109 Ε.Α., στην ηλικιακή ομάδα 45-49 ετών είχαμε 874 Ε.Α. ενώ στις ηλικιακές ομάδες έως 15, 15-19 και 20-24 ετών είχαμε στο σύνολο τους 626 Ε.Α.. Στις ηλικιακές ομάδες 50-54, 55-59, 60-64 και 65 ετών και άνω είχαμε στο σύνολο 1.416 Ε.Α. (Πίνακας 3).

Το 2020 στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών είχαμε 363 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 30-34 ετών είχαμε 451 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 35-39 ετών είχαμε 530 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 40-44 είχαμε 574 Ε.Α, στην ηλικιακή ομάδα 45-49 ετών είχαμε 559 Ε.Α. ενώ στις

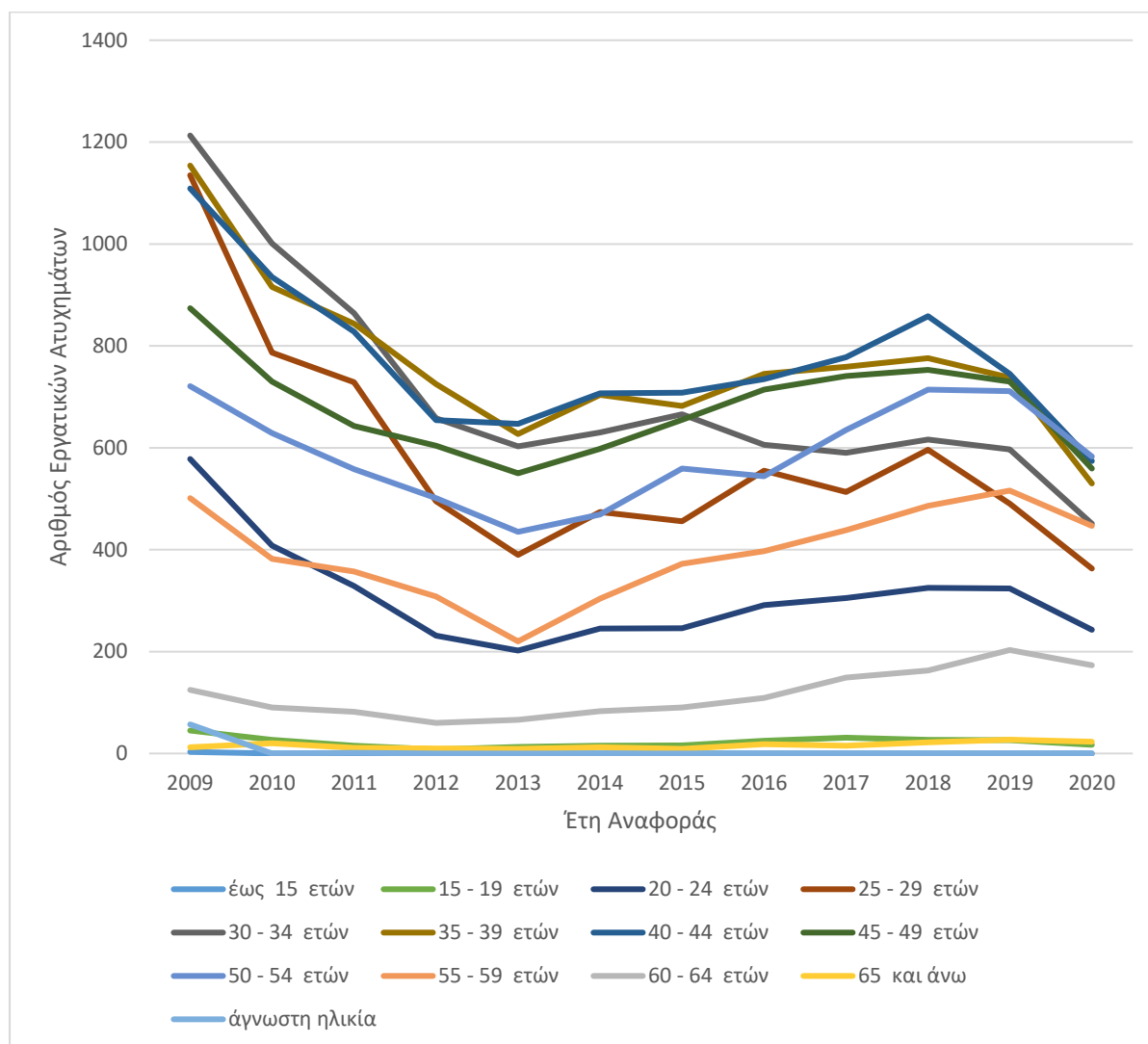
ηλικιακές ομάδες έως 15, 15-19 και 20-24 είχαμε στο σύνολο τους 260 Ε.Α. Στις ηλικιακές ομάδες 50-54, 55-59, 60-64 και 65 ετών και άνω είχαμε στο σύνολο 1.226 Ε.Α. **(Πίνακας 3)**

Πίνακας 3: Εργατικά Ατυχήματα ανά ηλικιακή ομάδα 2009-2020

Ομάδες Ηλικιών σε έτη/ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Έως 15	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	45	27	15	8	13	15	16	25	31	27	26	17
20-24	578	408	329	231	202	245	246	291	305	325	324	243
25-29	1135	787	729	495	390	474	456	555	513	596	490	363
30-34	1213	1001	864	658	603	630	666	606	590	616	597	451
35-39	1154	916	844	725	627	704	682	745	759	776	738	530
40-44	1109	935	828	654	647	707	708	735	778	858	745	574
45-49	874	730	643	604	550	598	655	714	741	753	730	559
50-54	721	629	558	501	435	469	559	544	635	714	711	583
55-59	501	382	357	308	220	304	372	397	438	486	516	447
60-64	125	90	82	60	66	83	90	109	149	163	203	173
65 και άνω	12	20	11	10	9	12	9	18	15	22	27	23
Άγνωστη ηλικία	57	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο Εργ. Ατυχημάτων	7527	5925	5261	4254	3762	4241	4459	4939	4954	5336	5107	3963

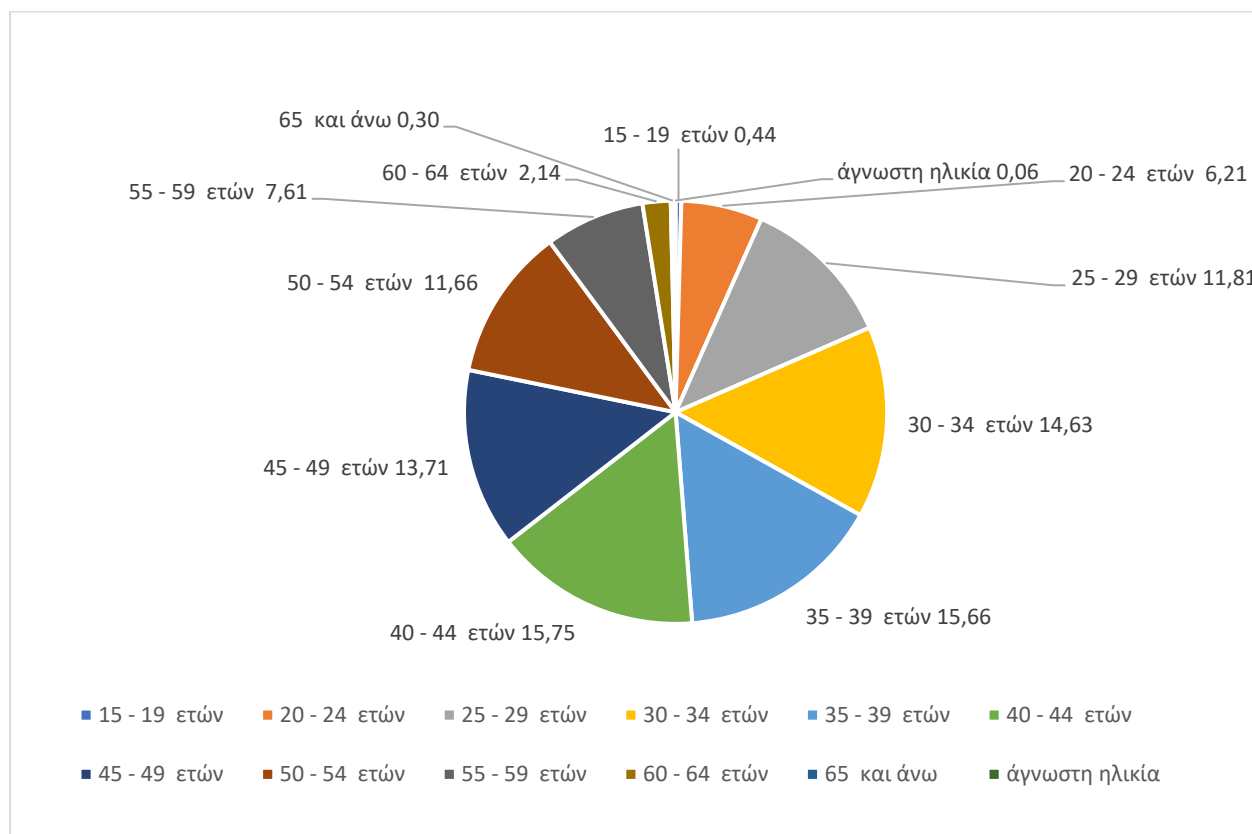
Για την περίοδο των δώδεκα ετών 2009-2020 οι ηλικιακές ομάδες από 25 έως 55 ετών εμφανίζουν τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα ενώ έως 15 ετών είναι σχεδόν μηδενικά. Στην ηλικιακή ομάδα από 15 έως 25 και από 55 έως 65 ετών είναι σαφώς λιγότερα εργατικά ατυχήματα **(Σχεδιάγραμμα 5)**

Σχεδιάγραμμα 5: Εργατικά Ατυχήματα ανά ηλικιακή ομάδα 2009-2020



Από το παρακάτω (Σχεδιάγραμμα 6.) προκύπτει ο μέσος όρος των εργατικών ατυχημάτων ανά ηλικιακή ομάδα για την περίοδο της μελέτης (12 έτη) και πιο συγκεκριμένα από το 2009 έως το 2020, με ποσοστιαία κατανομή και παρατηρείται ότι το 71.56% των εργατικών ατυχημάτων αφορά τις ηλικιακές ομάδες από 25 έως 54 ετών

Σχεδιάγραμμα 6: Μέσος όρος Εργατικών Ατυχημάτων ανά ηλικιακή ομάδα ποσοστιαία κατανομή 2009-2020



7.5. Εργατικά Ατυχήματα ανά Διοικητική Περιφέρεια της χώρας

Η ΕΛΣΤΑΤ στις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις δημοσιοποιεί και στοιχεία εργατικών ατυχημάτων ανά διοικητική περιφέρεια της χώρας. Από την συγκέντρωση των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι:

Το 2009 στο σύνολο των 7.527 Ε.Α. τα 2.966 συνέβησαν στη Αττική, τα 1.529 στην Κεντρική Μακεδονία ακολουθεί η Στερεά Ελλάδα και η Κρήτη με 647 και 479 αντίστοιχα ενώ τα λιγότερα έγιναν στο Βόρειο Αιγαίο, Δυτική Μακεδονία και Ιόνια Νησιά με 175, 133 και 105 αντίστοιχα (**Πίνακας 4**).

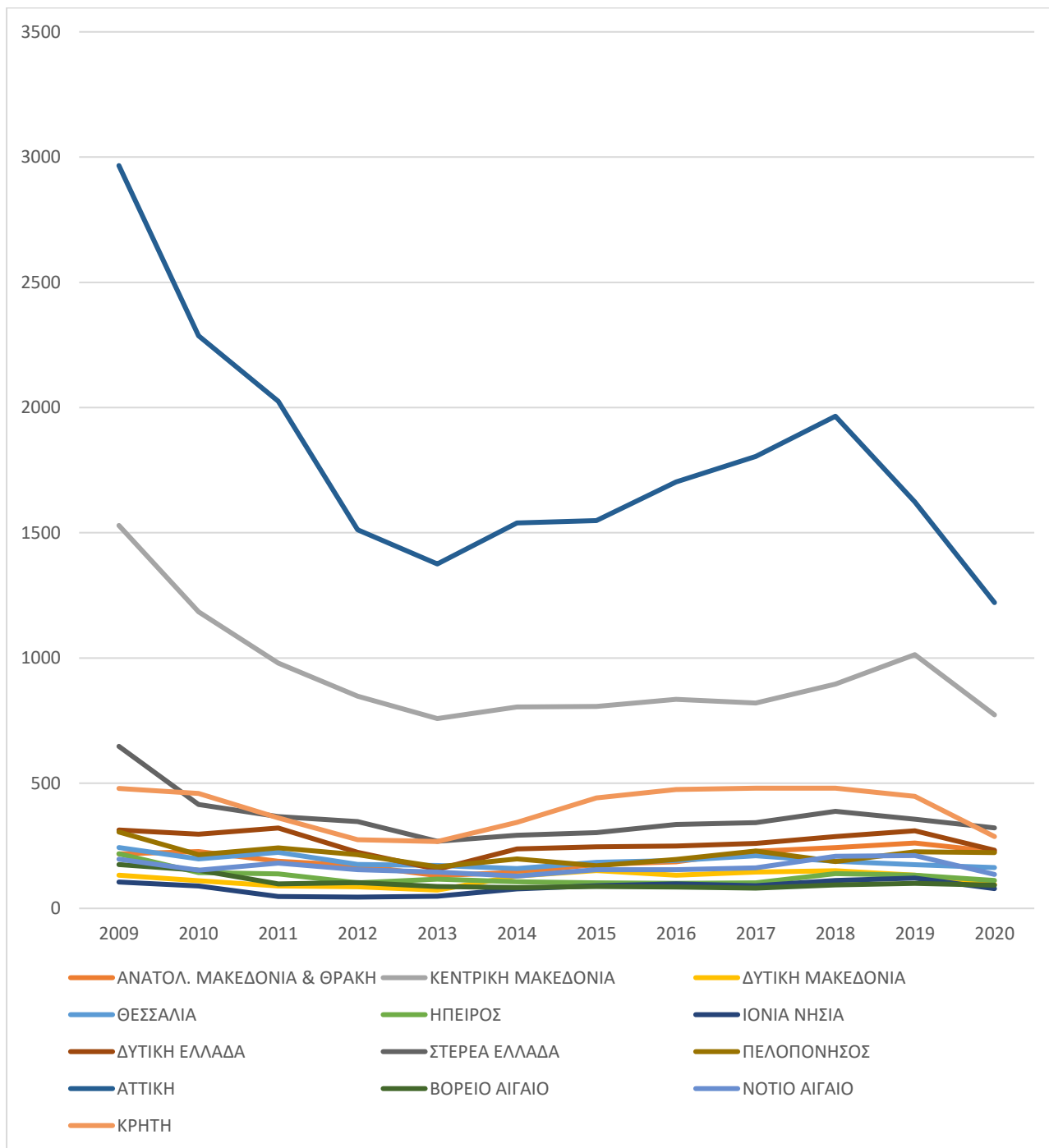
Το 2020 στο σύνολο των 3.963 Ε.Α. τα 1.221 συνέβησαν στη Αττική, τα 773 στην Κεντρική Μακεδονία ακολουθεί η Στερεά Ελλάδα και η Κρήτη με 321 και 287 αντίστοιχα ενώ τα λιγότερα έγιναν στο Βόρειο Αιγαίο, τη Δυτική Μακεδονία και τα Ιόνια Νησιά με 93, 96 και 79 αντίστοιχα (**Πίνακας 4**).

Πίνακας 4: Εργατικά Ατυχήματα ανά Περιφέρεια 2009-2020

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΝΑΤΟΛ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΣ	ΑΤΤΙΚΗ	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΡΗΤΗ
2009	7527	217	1529	133	243	218	105	313	647	305	2966	175	197	479
2010	5925	227	1184	110	198	143	89	296	415	214	2286	152	152	459
2011	5261	188	980	89	224	138	47	321	367	242	2025	98	181	361
2012	4254	171	847	86	175	102	45	224	347	214	1512	103	154	274
2013	3762	131	758	73	171	117	48	156	268	166	1375	87	145	267
2014	4241	144	804	129	159	106	78	237	292	198	1539	83	129	343
2015	4459	175	806	151	184	102	91	246	303	170	1548	87	155	441
2016	4739	186	835	133	191	100	98	249	335	195	1703	85	154	475
2017	4954	228	820	145	210	102	91	259	342	229	1805	81	162	480
2018	5336	243	896	150	188	139	111	287	388	187	1965	94	208	480
2019	5107	261	1013	133	174	132	121	310	356	226	1623	100	211	447
2020	3963	227	773	96	163	112	79	232	321	223	1221	93	136	287

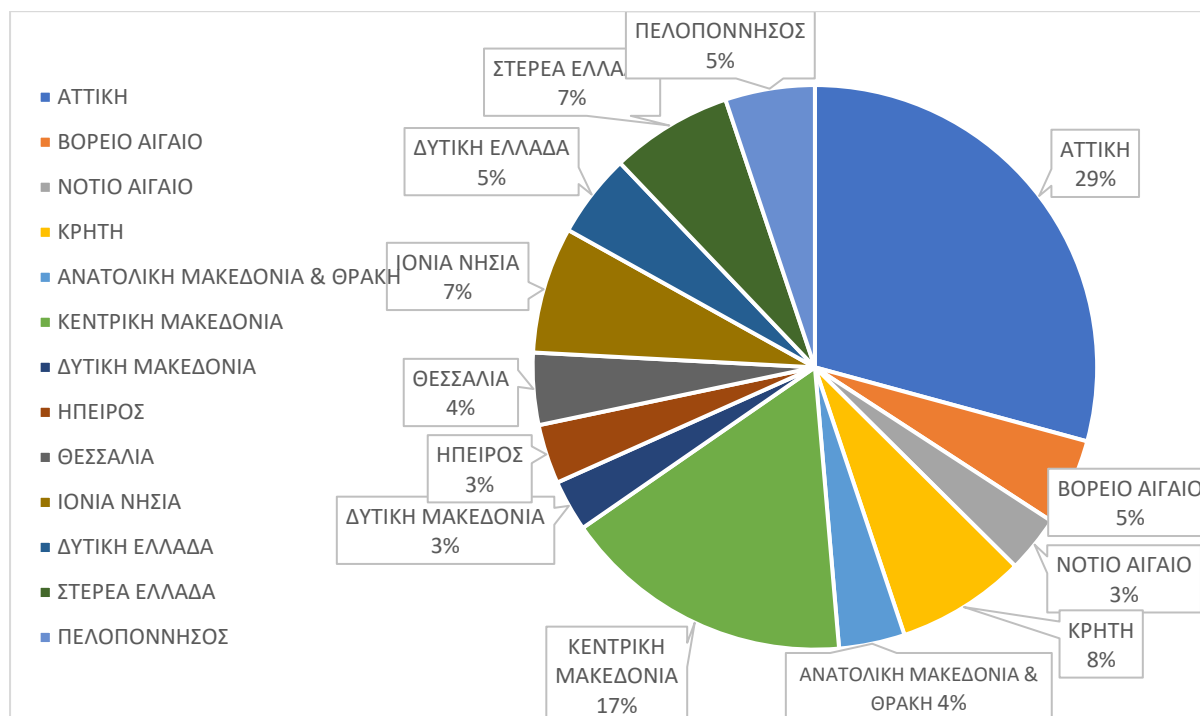
Η Αττική είναι αυτή που έχει τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα με μεγάλη διαφορά από την δεύτερη γεωγραφική περιφέρεια που ακολουθεί δηλαδή την Κεντρική Μακεδονία. Στη συνέχεια ακολουθεί η Κρήτη και η Στερεά Ελλάδα ενώ το Βόρειο & Νότιο Αιγαίο, τη Δυτική Μακεδονία και τα Ιόνια Νησιά έχουν τα λιγότερα Εργατικά ατυχήματα (**Σχεδιαγράμματα 7 & 8**).

Σχεδιάγραμμα 7: Εργαστικά Ατυχήματα ανά Διοικητική Περιφέρεια 2009-2020



Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η συχνότητα των Ε.Α. για την περίοδο μελέτης (2009-2020) ανά διοικητική περιφέρεια της χώρας. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι τα ατυχήματα που έχουν λάβει χώρα στη διοικητική περιφέρεια της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 29% του συνόλου των Ε.Α. σε όλη τη χώρα (**Σχεδιάγραμμα 8**).

Σχεδιάγραμμα 8: Εργατικά Ατυχήματα ανά Διοικητική Περιφέρεια (Μέσος όρος -ποσοστιαία κατανομή)2009-2020



7.6. Εργατικά Ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του σώματος που τραυματίστηκε 2009-2020

Η ΕΛΣΤΑΤ στις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις δημοσιοποιεί και στοιχεία ανάλογα με το μέρος του σώματος που τραυματίστηκε. Από την συγκέντρωση των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι:

Το 2009 στο σύνολο των 7.527 Ε.Α. τα μέρη του σώματος που επλήγησαν περισσότερο είναι ο «καρπός και τα δάκτυλα» με 2.245 Ε.Α., «άκρος πους» με 848, «ποδοκνημική άρθρωση» 715, «άρθρωση γόνατος» 546 αντίθετα τα μέρη του σώματος που επλήγησαν λιγότερο είναι τα «κοιλιακά τοιχώματα σπλάχνα και ουροποιητικό σύστημα» με 52 και τα «οστά λεκάνης» με 58 (**Πίνακας 5**).

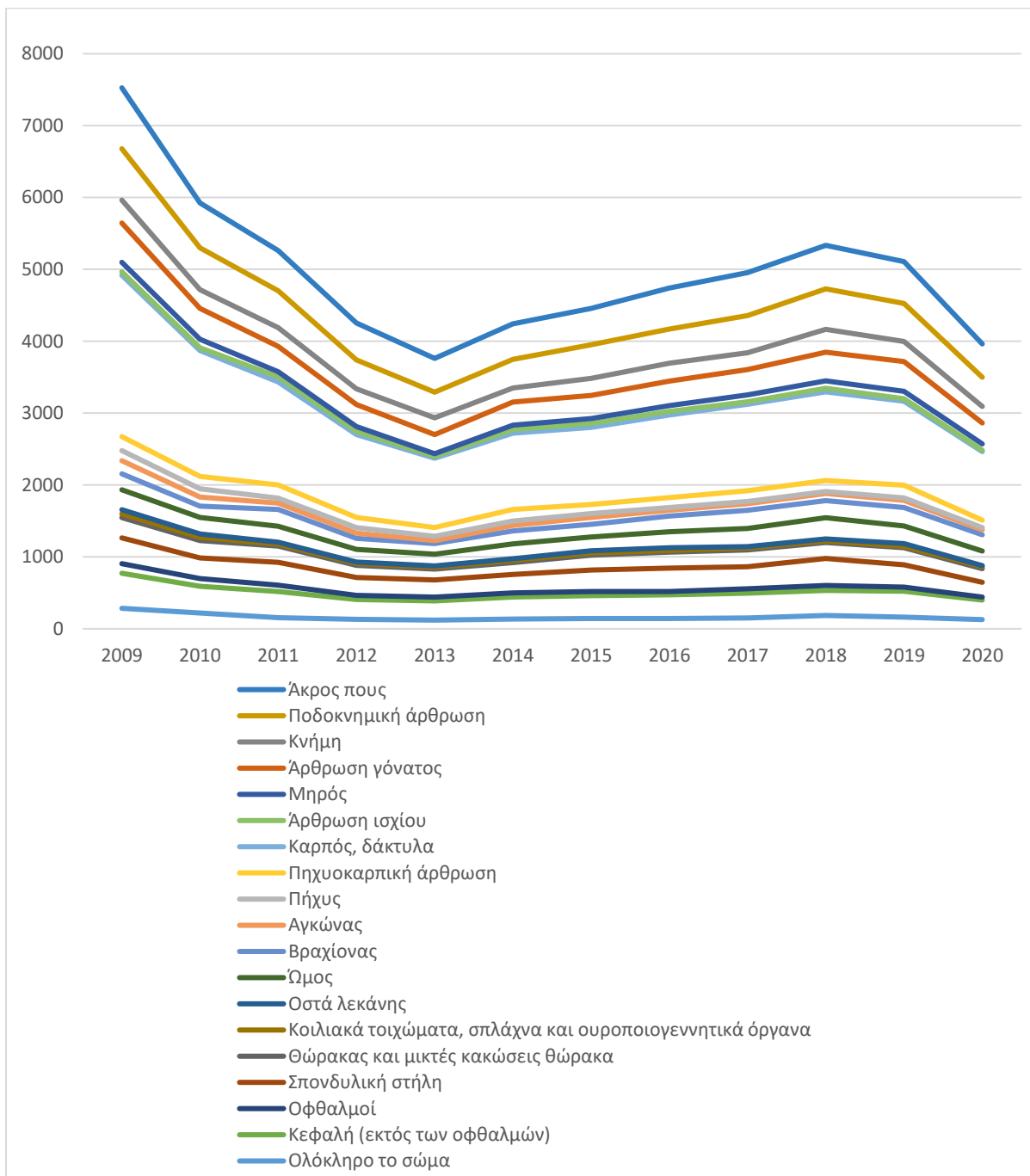
Το 2020 στο σύνολο των 3.963 Ε.Α. τα μέρη του σώματος που επλήγησαν περισσότερο είναι ο «καρπός και τα δάκτυλα» με 954 Ε.Α., «άκρος πους» με 464, «ποδοκνημική άρθρωση» με 404, «άρθρωση γόνατος» με 289 Ε.Α. αντίθετα τα μέρη του σώματος που επλήγησαν λιγότερο είναι τα «κοιλιακά τοιχώματα σπλάχνα και ουροποιητικό σύστημα» με 26 και τα «οστά λεκάνης» με 15 Ε.Α. **(Πίνακας 5)**.

Για όλη τη δωδεκαετία που μελετάται (2009-2020) ο «καρπός και τα δάκτυλα» είναι τα σημεία του σώματος με την υψηλότερη συχνότητα τραυματισμού και ακολουθεί με μεγάλη διαφορά ο «άκρος πους». Στην τρίτη θέση βρίσκεται η «ποδοκνημική άρθρωση» και η «άρθρωση γόνατος» ενώ τις τελευταίες θέσεις κατέχουν τα «κοιλιακά τοιχώματα σπλάχνα και ουροποιητικό σύστημα» και τα «οστά λεκάνης» **(Σχεδιάγραμμα 9)**.

Πίνακας 5: Εργατικά ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε 2009-2020

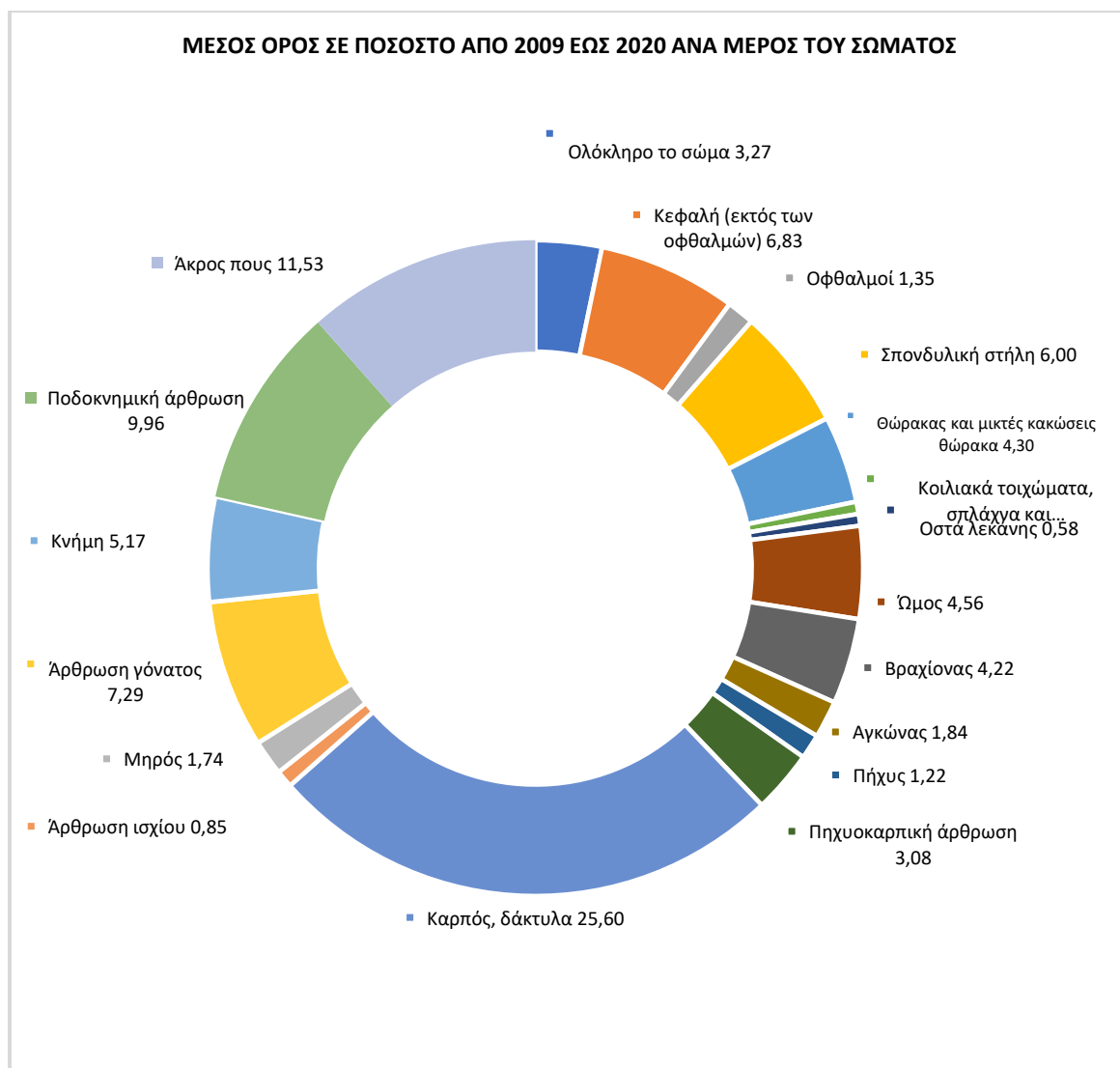
ΕΤΟΣ	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%	ΑΡΙΘ. Μ. ΕΡΓ. ΑΤΥΧ.	%
ΣΥΝΟΛΟ	7527	100	5925	100	5261	100	4254	100	3762	100	4241	100	4459	100	4739	100	4954	100	5336	100	5107	100	3963	100
ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΣΩΜΑ	285	3,79	219	3,7	156	2,97	132	3,1	121	3,22	136	3,2	145	3,3	142	3	152	3,05	185	3,47	162	3,2	129	3,3
ΚΕΦΑΛΗ ΕΚΤΟΣ ΟΦΘΑΛΜ.	488	6,48	374	6,31	362	6,88	274	6,44	267	7,1	307	7,2	318	7,1	332	7,01	344	6,94	350	6,56	359	7	272	6,9
ΟΦΘΑΛΜΟΙ	133	1,77	106	1,79	88	1,67	60	1,41	53	1,41	58	1,4	54	1,2	46	0,97	60	1,21	69	1,29	58	1,1	40	1
ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ	359	4,77	289	4,88	318	6,04	249	5,85	238	6,33	256	6	299	6,7	323	6,82	308	6,22	376	7,05	312	6,1	206	5,2
ΘΩΡΑΚΑΣ & ΜΙΚΤΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	282	3,75	238	4,02	225	4,28	168	3,95	152	4,04	164	3,9	210	4,7	224	4,73	234	4,72	220	4,12	237	4,6	190	4,8
ΚΟΙΛΙΑΚΑ ΤΟΙΧΩΜΑΤΑ, ΣΠΛΑΧΝΑ	52	0,69	48	0,81	30	0,57	27	0,63	26	0,69	30	0,7	28	0,6	23	0,49	27	0,55	25	0,47	20	0,4	26	0,7
ΟΣΤΑ ΔΕΚΑΝΗΣ	58	0,77	45	0,76	27	0,51	18	0,42	18	0,48	25	0,6	32	0,7	37	0,78	17	0,34	26	0,49	37	0,7	15	0,4
ΩΜΟΣ	277	3,68	230	3,88	222	4,22	178	4,18	163	4,33	205	4,8	191	4,3	222	4,68	254	5,13	295	5,53	244	4,8	204	5,2
ΒΡΑΧΙΟΝΑΣ	222	2,95	156	2,63	233	4,43	152	3,57	148	3,93	181	4,3	177	4	218	4,60	254	5,13	236	4,42	259	5,1	225	5,7
ΑΓΚΩΝΑΣ	183	2,43	127	2,14	88	1,67	72	1,69	41	1,09	77	1,8	94	2,1	81	1,71	90	1,82	101	1,89	100	2	69	1,7
ΠΗΧΥΣ	140	1,86	115	1,94	69	1,31	77	1,81	60	1,59	62	1,5	56	1,3	38	0,8	32	0,65	27	0,51	34	0,7	30	0,8
ΠΗΧΙΟΚΑΡΠΙΚΗ ΑΡΘΡΩΣΗ	195	2,59	172	2,9	182	3,46	142	3,34	122	3,24	159	3,8	125	2,8	140	2,95	149	3,01	153	2,87	177	3,5	104	2,6
ΚΑΡΠΟΣ, ΔΑΚΤΥΛΑ	2245	29,83	1754	29,6	1435	27,28	1155	27,2	964	25,6	1062	25	1075	24	1148	24,2	1203	24,3	1234	23,1	1166	23	954	24
ΑΡΘΡΩΣΗ ΙΣΧΙΟΥ	47	0,62	36	0,61	69	1,31	40	0,94	25	0,66	49	1,2	51	1,10	49	1,03	33	0,67	48	0,9	36	0,7	22	0,6
ΜΗΡΟΣ	133	1,77	120	2,03	73	1,39	71	1,67	38	1,01	61	1,4	71	1,6	82	1,73	99	2	105	1,97	104	2	88	2,2
ΑΡΘΡΩΣΗ ΓΟΝΑΤΟΣ	546	7,25	428	7,22	353	6,71	307	7,22	266	7,07	324	7,6	322	7,2	342	7,22	352	7,11	398	7,46	414	8,1	289	7,3
ΚΝΗΜΗ	319	4,24	261	4,41	261	4,96	216	5,08	233	6,19	196	4,6	236	5,3	248	5,23	234	4,72	319	5,98	277	5,4	232	5,9
ΠΟΔΟΚΝΗΜΙΚΗ ΑΡΘΡΩΣΗ	715	9,5	583	9,84	511	9,71	401	9,43	357	9,49	398	9,8	467	11	476	10	517	10,4	564	10,6	532	10	404	10
ΑΚΡΟΣ ΠΟΥΣ	848	11,27	624	10,53	559	10,63	515	12,1	470	12,5	491	12	508	11	568	12	595	12	605	11,3	579	11	464	12

Σχεδιάγραμμα 9: Εργατικά ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε 2009-2020



Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται ο μέσος όρος του συνόλου των εργατικών ατυχημάτων ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε για το χρονικό διάστημα (2009-2020) σε ποσοστιαία κατανομή. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι το 25,6% του συνόλου των Ε.Α. αφορούν τον «καρπό & δάκτυλα»(Σχεδιάγραμμα 10).

Σχεδιάγραμμα 10: Εργατικά ατυχήματα ανάλογα με το μέρος του ανθρώπινου σώματος που τραυματίστηκε (μέσος όρος, ποσοστιαία κατανομή) 2009-2020



7.7. Εργατικά Ατυχήματα Κατά Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας 2009-2020

Η ΕΛΣΤΑΤ στις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις δημοσιοποιεί και στοιχεία ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Από την συγκέντρωση των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι:

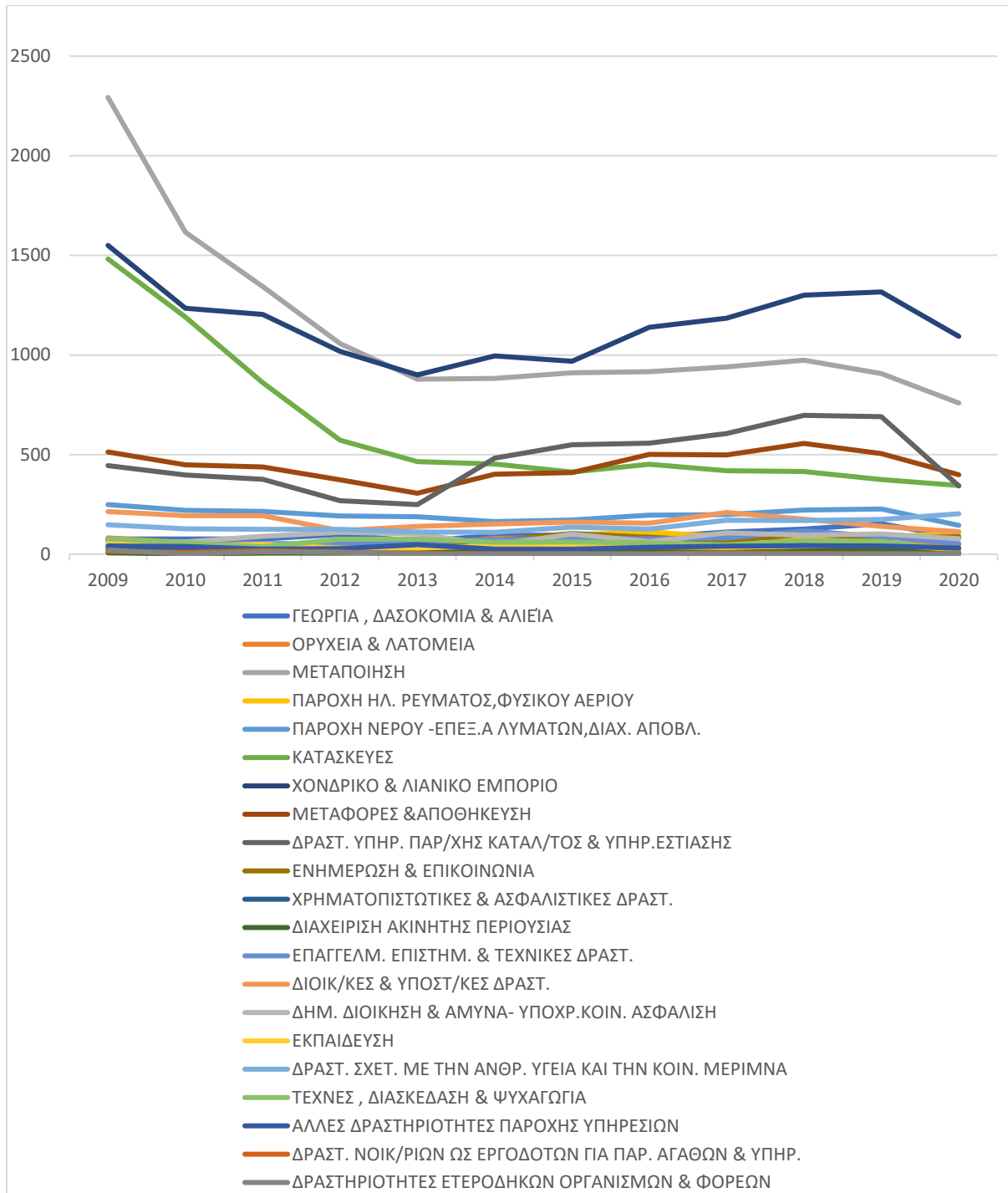
Το 2009 στο σύνολο των 7.527 Ε.Α. ανάμεσα στους 20 κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας (σύμφωνα με τον διαχωρισμό της ΕΛΣΤΑΤ) τα 2.293 Ε.Α συνέβησαν στον κλάδο της «Μεταποίησης» στη δεύτερη θέση είναι ο κλάδος «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο» με 1.550 και ακολουθεί ο κλάδος των «Κατασκευών» με 1.483. Τα λιγότερα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στον κλάδο «Διαχείριση Ακίνητης Περιούσιας» με 7 και ακολουθεί ο κλάδος «Χρηματοπιστωτικές & Ασφαλιστικές Δραστηριότητες» με 28 (**Πίνακας 6 & Σχεδιάγραμμα 11**)

Το 2020 στο σύνολο των 3.963 Ε.Α. τα 1.093 συνέβησαν στον κλάδο «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο» στη δεύτερη θέση είναι ο κλάδος «Μεταποίηση» με 759 και ακολουθεί ο κλάδος των «Κατασκευών» με 345. Τα λιγότερα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στον κλάδο «Διαχείριση Ακίνητης Περιούσιας» με 11 και ακολουθεί ο κλάδος «Χρηματοπιστωτικές & Ασφαλιστικές Δραστηριότητες» με 19. (**Πίνακας 6**) & (**Σχεδιάγραμμα 11**).

Πίνακας 6: Εργατικά Ατυχήματα κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 2009-2020

ΚΛΑΔΟΣ /ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΓΕΩΡΓΙΑ , ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ & ΑΙΓΙΕΙΑ	77	77	76	100	65	94	96	84	112	126	153	83
ΟΡΥΧΕΙΑ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ	82	59	46	46	46	79	87	100	96	73	53	48
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	2293	1616	1344	1057	879	883	911	916	941	974	907	759
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛ. ΡΕΥΜΑΤΟΣ,ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	32	30	20	12	18	71	98	112	86	90	84	107
ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞ.Α ΛΥΜΑΤΩΝ,ΔΙΑΧ. ΑΠΟΒΛ.	249	220	215	192	188	164	172	196	199	221	227	145
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1482	1190	861	572	465	453	412	451	419	415	375	345
ΧΟΝΔΡΙΚΟ & ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	1550	1234	1203	1018	900	995	968	1139	1185	1300	1316	1093
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	513	448	438	373	306	402	409	501	499	556	505	399
ΔΡΑΣΤ. ΥΠΗΡ. ΠΑΡ/ΧΗΣ ΚΑΤΑΛ/ΤΟΣ & ΥΠΗΡ.ΕΣΤΙΑΣΗΣ	444	397	376	269	249	482	550	558	606	697	690	342
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	64	56	49	30	40	70	104	85	66	101	82	88
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤ.	28	18	23	23	28	27	28	31	35	51	28	19
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	7	2	5	5	6	11	15	14	12	16	24	11
ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΙΣΤΗΜ. & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤ.	70	49	54	51	61	72	80	76	82	117	89	54
ΔΙΟΙΚ/ΚΕΣ & ΥΠΟΣΤ/ΚΕΣ ΔΡΑΣΤ.	214	193	194	118	139	152	161	156	210	176	140	113
ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΑΜΥΝΑ- ΥΠΟΧΡ.ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗ	65	62	90	110	102	46	101	63	108	95	102	78
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	52	41	49	31	31	41	41	37	33	43	49	22
ΔΡΑΣΤ. ΣΧΕΤ. ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡ. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝ. ΜΕΡΙΜΝΑ	148	128	125	125	111	110	136	126	170	169	175	203
ΤΕΧΝΕΣ , ΔΙΑΣΚΕΛΑΣΗ & ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	79	56	38	75	76	60	62	57	47	69	64	20
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	42	39	26	28	48	26	25	35	40	43	41	31
ΔΡΑΣΤ. ΝΟΙΚ/ΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡ. ΑΓΑΘΩΝ & ΥΠΗΡ.	15	9	17	10	4	3	2	2	6	4	2	3
ΔΡΑΣΤΗΡ.ΕΤΕΡΟΔΗΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜ. & ΦΟΡΕΩΝ	21	1	12	9			1	0	2	0	1	0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	7527	5925	5261	4254	3762	4.241	4.459	4.739	4.954	5336	5107	3963

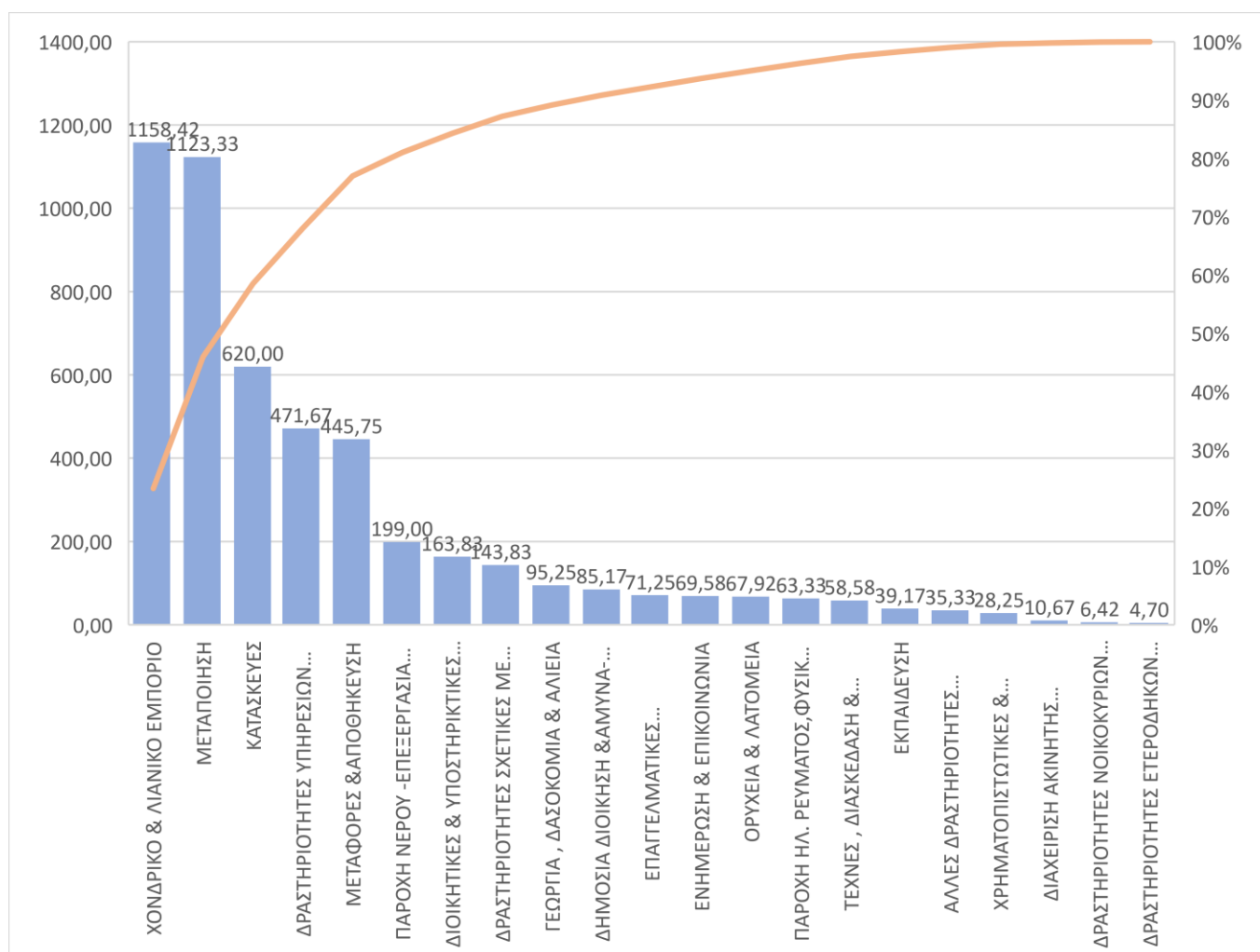
Σχεδιάγραμμα 11: Εργατικά ατυχήματα κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 2009-2020



Με την ανάλυση Pareto (**Σχεδιάγραμμα12**) επιχειρείται να εντοπιστούν οι κλάδοι των Οικονομικών Δραστηριοτήτων που προκαλούν τα περισσότερα Ε.Α. Η αρχή του Pareto βασίζεται στον κανόνα 80/20, που ορίζει ότι το 80% των επιπτώσεων οφείλεται στο 20% των αιτιών.

Με το παρακάτω διάγραμμα Pareto παρουσιάζεται ο μέσος όρος του συνόλου των εργατικών ατυχημάτων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για όλο το χρονικό διάστημα (2009- 2020) κατατάσσοντας του κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας κατά φθίνουσα σειρά.

Σχεδιάγραμμα 12.: Μέσος όρος Εργατικών ατυχημάτων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας 2009-2020



7.8. Τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 2009-2020

Τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν την ΕΕ έχουν ληφθεί από τις ετήσιες απογραφικές εκθέσεις και δελτία τύπου της EUROSTAT Από τη συγκέντρωση των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι:

Το 2009 στο σύνολο των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στην ΕΕ ήταν 4.294 με πρώτη την Ιταλία να έχει 703, δεύτερη την Γαλλία με 557 και τρίτη την Γερμανία με 557. Αντίθετα τα λιγότερα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στο Λουξεμβούργο με 6, στη Μάλτα με 8 και στην Κύπρο με 9 **(Πίνακας 7) & (Σχεδιάγραμμα 13)**.

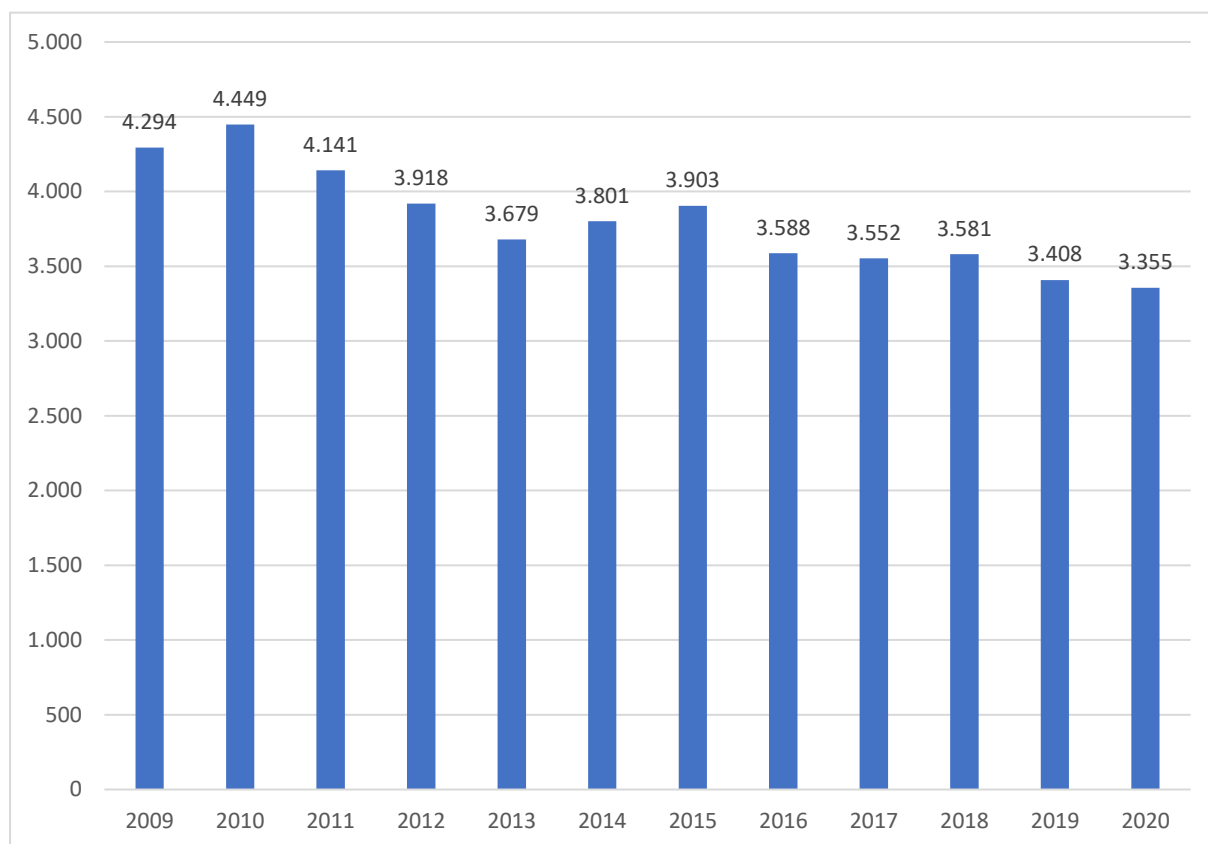
Το 2020 στο σύνολο των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στην ΕΕ ήταν 3.355 με πρώτη την Ιταλία να έχει 776, δεύτερη την Γαλλία με 541 και τρίτη την Ισπανία με 392. Αντίθετα τα λιγότερα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στο Λουξεμβούργο με 7, στη Μάλτα με 7 και στην Εσθονία με 10 **(Πίνακας 7) & (Σχεδιάγραμμα 13)**.

Τα περισσότερα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα για την περίοδο των 12 ετών (2009–2020) τα έχουμε το 2010 με 4.449 απώλειες ανθρώπινων ζωών και τα λιγότερα τα έχουμε το 2020 με 3.355. Τα υπόλοιπα έτη εμφανίζονται κάποιες διακυμάνσεις **(Πίνακας 7) & (Σχεδιάγραμμα 13)**.

Πίνακας 7: Σύνολο Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020

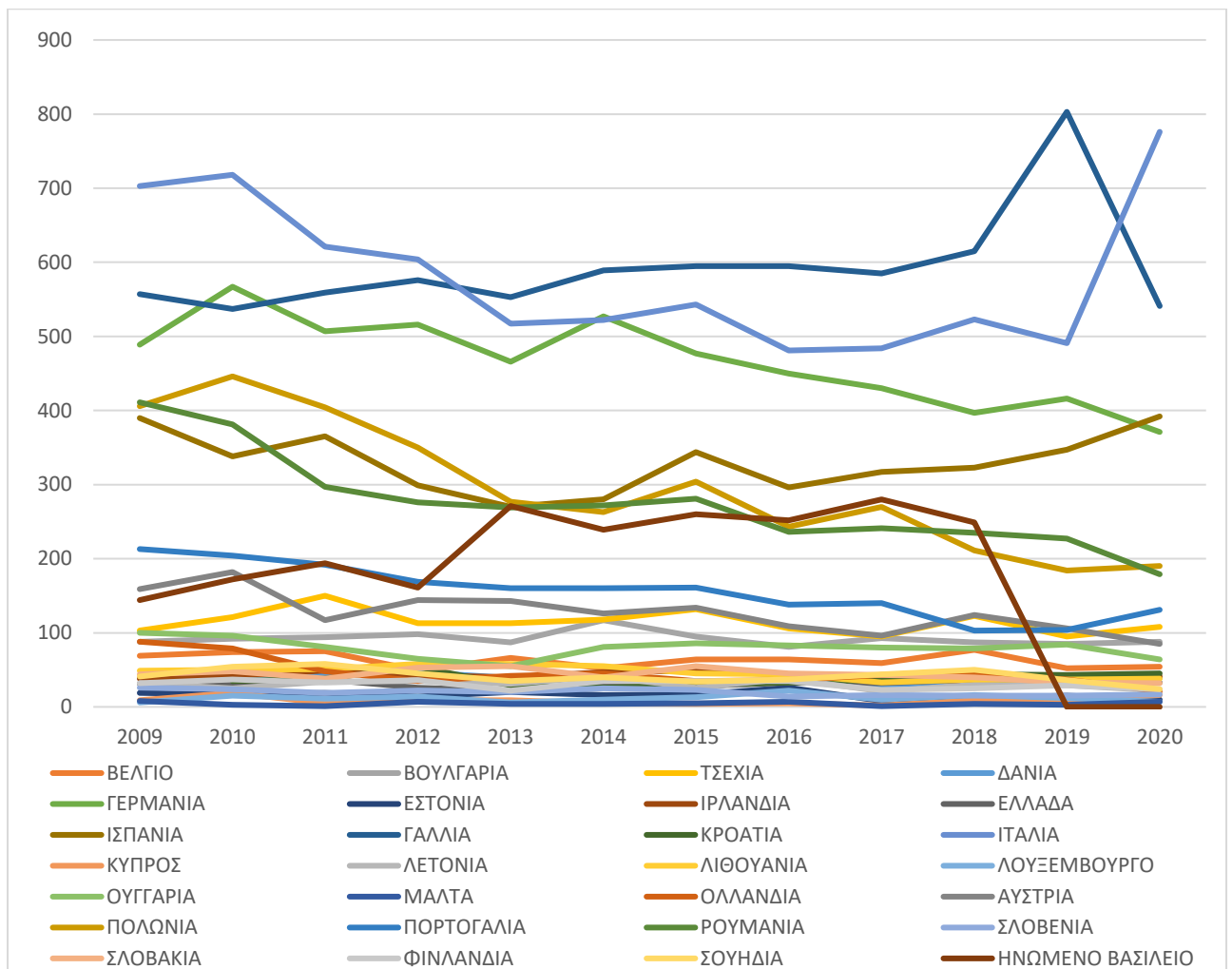
ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΒΕΛΓΙΟ	69	74	75	49	66	52	64	64	59	77	52	54
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	88	92	94	98	87	117	95	81	93	87	85	88
ΤΣΕΧΙΑ	103	121	150	113	113	118	132	106	95	123	95	108
ΔΑΝΙΑ	39	41	44	47	39	38	28	34	28	37	39	39
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	489	567	507	516	466	527	477	450	430	397	416	371
ΕΣΤΟΝΙΑ	19	17	19	14	20	16	17	26	8	12	15	10
ΙΡΑΝΔΙΑ	38	42	49	43	40	47	49	43	41	34	41	41
ΕΛΛΑΔΑ	31	32	37	26	22	28	28	33	32	37	35	33
ΙΣΠΑΝΙΑ	390	338	365	299	270	280	344	296	317	323	347	392
ΓΑΛΛΙΑ	557	537	559	576	553	589	595	595	585	615	803	541
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	35	38	54	29	26	30	33	37	44	43	45
ΙΤΑΛΙΑ	703	718	621	604	517	522	543	481	484	523	491	776
ΚΥΠΡΟΣ	9	19	5	9	9	5	4	5	2	9	10	16
ΛΕΤΟΝΙΑ	32	25	34	35	31	41	26	38	21	30	29	22
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	49	50	51	58	58	55	45	44	33	37	37	38
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6	15	11	14	6	10	13	22	10	16	12	7
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	100	96	81	65	55	81	86	83	80	79	84	64
ΜΑΛΤΑ	8	3	1	7	4	4	5	7	1	4	3	7
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	88	79	48	35	42	45	35	36	43	45	37	21
ΑΥΣΤΡΙΑ	159	182	117	144	143	126	134	109	96	124	106	85
ΠΟΛΩΝΙΑ	406	446	404	350	277	263	304	243	270	211	184	190
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	213	204	192	169	160	160	161	138	140	103	104	131
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	411	381	297	276	269	272	281	236	241	235	227	179
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	26	24	19	22	20	25	23	14	16	15	15	17
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	44	48	38	53	55	40	55	45	43	40	33	32
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	32	37	33	36	22	35	35	35	23	25	29	24
ΣΟΥΗΔΙΑ	41	54	58	45	35	40	34	37	44	50	36	24
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	144	172	194	161	271	239	260	252	280	249	:	:
ΕΕ (28 ΧΩΡΕΣ) 2009-2020	4.294	4.449	4.141	3.918	3.679	3.801	3.903	3.588	3.552	3.581	3.408	3.355

Σχεδιάγραμμα 13: Σύνολο Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020



Στο παρακάτω (**Σχεδιάγραμμα 14**) παρουσιάζονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα για κάθε χώρα της Ε.Ε. ξεχωριστά, από το 2009 έως το 2020. Στις πρώτες θέσεις βρίσκονται με τη σειρά που αναφέρονται η Ιταλία, η Γαλλία η Γερμανία, η Ισπανία, η Πολωνία και η Ρουμανία (με κάποιες διακυμάνσεις σε όλη την περίοδο της δωδεκαετίας) ενώ στις χαμηλότερες βρίσκονται η Μάλτα, το Λουξεμβούργο, η Εσθονία, η Σλοβενία, η Κύπρος, η Λετονία και η Ελλάδα. Αν και παρουσιάζονται κάποιες διακυμάνσεις στην πάροδο των 12 ετών παρατηρείται ότι στην πλειονότητα των χωρών παρουσιάζεται πτωτική τάση το 2012, 2013, 2019 και 2020 με εξαίρεση την Ιταλία που παρουσιάζεται αύξηση το 2020.

Σχεδιάγραμμα 14: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020



7.9. Τα μη θανατηφόρα Εργατικά ατυχήματα στην Ε.Ε. 2009-2020

Τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τα μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα της ΕΕ έχουν ληφθεί από τις ετήσιες απογραφικές εκθέσεις και δελτία τύπου της EUROSTAT (Eurostat, 2020). Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι:

Το 2009 στο σύνολο των μη θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στην ΕΕ ήταν 3.529.945 με πρώτη την Γερμανία με 860.797, δεύτερη την Γαλλία με 589.994, ακολουθεί η Ισπανία με 535.456, η Ιταλία με 447.516 και το Ηνωμένο Βασίλειο με 265.988. Αντίθετα τα λιγότερα μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στη Λιθουανία με 2.019, τη Κύπρο με 2.218, και τρίτη η Βουλγαρία με 2.484 **(Πίνακας 8) & (Σχεδιάγραμμα 15)**.

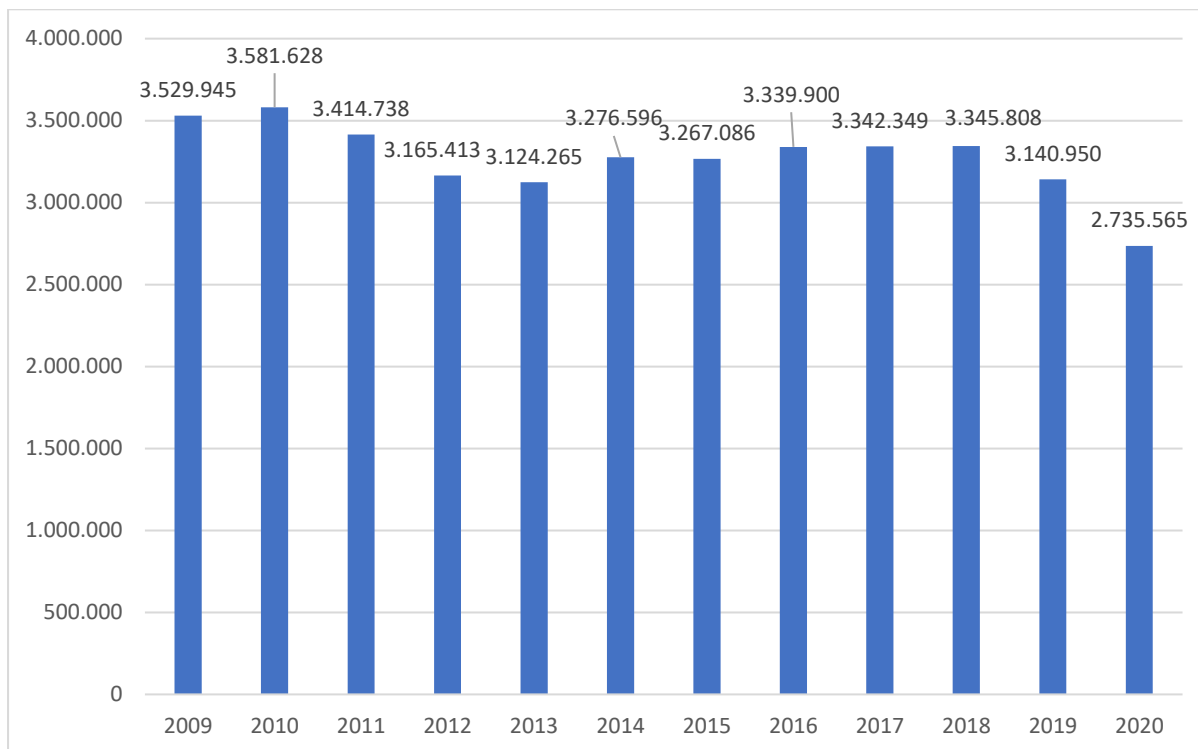
Το 2020 το σύνολο των μη θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στην ΕΕ ήταν 2.735.565 με πρώτη την Γερμανία με 766.192, δεύτερη την Γαλλία με 623.654, ακολουθεί η Ισπανία με 388.474 και η Ιταλία με 323.683. Αντίθετα τα λιγότερα μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στη Κύπρο με 1.511, η Βουλγαρία με 1.820 και η Λετονία με 1.994 **(Πίνακας 8) & (Σχεδιάγραμμα 15)**.

Τα περισσότερα μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα για την περίοδο των δώδεκα ετών (2009-2020) τα έχουμε το 2010 με 3.581.628 συμβάντα και τα λιγότερα τα έχουμε το 2020 με 2.735.565. Τα υπόλοιπα έτη εμφανίζονται κάποιες διακυμάνσεις **(Πίνακας 8) & (Σχεδιάγραμμα 15)**.

Πίνακας 8: Σύνολο μη Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020

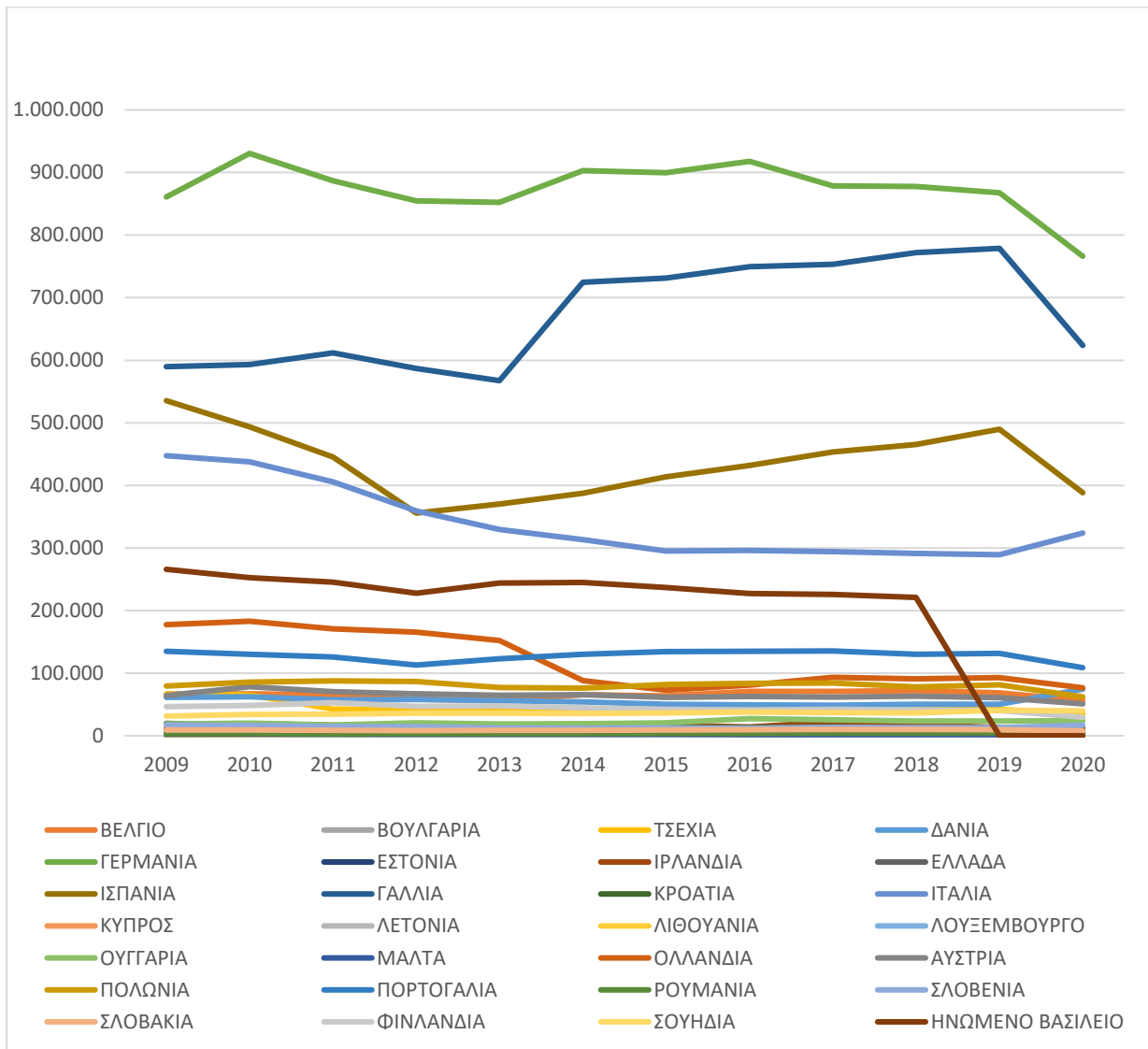
ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΒΕΛΓΙΟ	66.414	67.263	65.033	58.418	56.405	65.587	63.863	70.674	70.895	72.059	68.741	56.477
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.484	2.331	2.257	2.278	2.164	2.246	2.290	2.188	2.230	2.255	2.162	1.820
ΤΣΕΧΙΑ	66.413	65.109	42.523	41.306	40.789	42.306	42.629	45.282	45.009	44.241	42.321	34.963
ΔΑΝΙΑ	61.384	62.523	57.641	57.761	55.931	54.157	50.282	49.439	48.842	50.185	50.179	74.471
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	860.797	930.447	886.849	854.665	852.061	902.892	899.670	917.851	878.525	877.501	867.533	766.192
ΕΣΤΟΝΙΑ	5.013	5.556	5.925	5.847	6.175	6.288	6.296	6.354	6.279	6.230	6.180	5.222
ΙΡΑΝΔΙΑ	11.392	19.294	16.748	15.284	18.049	18.115	16.681	14.088	22.125	18.090	13.252	12.073
ΕΛΛΑΔΑ	19.879	15.461	13.490	11.083	9.676	3.410	3.749	3.987	4.223	4.493	5.127	3.964
ΙΣΠΑΝΙΑ	535.456	493.789	445.462	355.811	370.176	387.439	413.756	432.052	453.437	465.227	489.643	388.474
ΓΑΛΛΙΑ	589.994	592.992	611.797	587.090	567.407	724.662	731.120	749.670	753.156	771.837	778.820	623.654
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	11.903	13.568	11.153	11.709	11.669	13.145	13.263	14.164	12.047	10.373	8.566
ΙΤΑΛΙΑ	447.516	437.821	405.888	359.363	329.404	313.312	295.162	295.967	294.161	291.503	289.283	323.683
ΚΥΠΡΟΣ	2.218	2.165	2.005	1.732	1.529	1.613	1.592	1.900	2.068	2.147	2.158	1.511
ΛΕΤΟΝΙΑ	1.155	1.195	1.353	1.506	1.707	1.725	1.709	1.810	1.895	2.168	2.245	1.994
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	2.019	2.266	2.625	2.808	3.043	3.120	3.287	3.541	3.977	3.834	4.666	3.812
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6.878	6.983	7.131	7.163	7.055	7.183	7.359	7.152	6.684	7.315	7.270	5.995
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	18.564	19.989	17.303	20.477	18.899	19.491	20.846	27.434	25.470	23.510	23.802	24.210
ΜΑΛΤΑ	2.748	2.751	2.459	2.529	2.601	2.632	2.289	1.818	1.846	2.001	2.202	1.549
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	177.336	183.005	170.616	165.433	152.214	87.964	72.829	81.165	93.305	91.179	92.838	76.857
ΑΥΣΤΡΙΑ	64.064	78.413	70.434	67.025	64.646	65.418	61.227	62.902	61.868	63.229	60.909	51.031
ΠΟΛΩΝΙΑ	79.546	85.825	87.741	86.745	77.339	76.274	81.880	84.037	84.388	77.949	81.302	62.148
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	135.102	130.271	125.912	113.179	123.137	130.153	134.378	135.033	135.488	130.434	131.717	108.772
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	3.558	3.722	3.219	3.281	3.453	3.396	3.913	4.188	4.491	4.623	4.709	3.956
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	17.129	16.367	14.982	14.297	12.537	12.314	12.448	12.162	13.288	13.126	13.065	16.872
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	9.172	9.126	8.788	8.483	8.741	8.552	9.247	9.814	10.091	10.145	9.666	7.857
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	46.306	48.263	52.902	46.922	47.432	44.434	42.069	41.106	42.025	41.038	40.103	29.584
ΣΟΥΗΔΙΑ	31.420	34.201	34.591	36.098	36.188	35.296	36.362	37.858	36.761	36.457	40.684	39.858
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	265.988	252.597	245.496	227.676	243.798	244.948	237.008	227.165	225.658	220.985	:	:
ΕΕ (28 ΧΩΡΕΣ) 2009 -2020	3.529.945	3.581.628	3.414.738	3.165.413	3.124.265	3.276.596	3.267.086	3.339.900	3.342.349	3.345.808	3.140.950	2.735.565

Σχεδιάγραμμα 15: Σύνολο μη Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020



Οι χώρες που βρίσκονται στις πρώτες θέσεις σε εργατικά ατυχήματα με τη σειρά που αναφέρονται είναι η Γερμανία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο (με κάποιες διακυμάνσεις σε όλη την περίοδο της δωδεκαετίας) ενώ στις χαμηλότερες βρίσκονται η Εσθονία, η Ιρλανδία, η Ελλάδα, η Σλοβενία και η Σλοβακία. Αν και παρουσιάζονται κάποιες διακυμάνσεις στην πάροδο των 12 ετών παρατηρείται ότι στην πλειονότητα των χωρών παρουσιάζεται πτωτική τάση το 2012, 2013, 2019 και 2020 (**Σχεδιάγραμμα (16)**).

Σχεδιάγραμμα 16: Μη Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2009-2020



7.10. Συσχέτιση Απασχόλησης με Εργατικά Ατυχήματα

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ο μέσος όρος των απασχολούμενων και ο μέσος όρος των Ε.Α. ανά έτος (Πίνακας 9).

Πίνακας 9: Μέσο σύνολο απασχολούμενων και σύνολο εργατικών ατυχημάτων 2009-2020

ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	4.535,258	4.364,350	4.029,942	3.661,283	3.487,342	3.516,658	3.598,533	3.653,067	3.731,733	3.800,075	3.886,317	3.703,550
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	7.527	5.925	5.261	4.254	3.762	4.241	4.459	4.739	4.954	5.336	5.107	3.963

Πραγματοποιήθηκε γραμμική παλινδρόμηση ανάμεσα στις μεταβλητές «Απασχολούμενοι» και «Εργατικά Ατυχήματα»

Από τον έλεγχο συσχέτισης κατά Pearson των μεταβλητών Απασχολούμενοι & Εργατικά Ατυχήματα, με βάση τους παρακάτω πίνακες προκύπτει ισχυρή θετική συσχέτιση (R συντελεστής συσχέτισης = 0,927) μεταξύ των μεταβλητών.

Το ίδιο αποτέλεσμα προκύπτει και στον μη παραμετρικό έλεγχο συσχέτισης Kendal & Spearman. Αυτό σημαίνει ότι σε ενδεχόμενη μεταβολή της μεταβλητής Απασχολούμενων, αναμένεται μεταβολή κατά την ίδια φορά και για τα εργατικά ατυχήματα.

Σχεδιάγραμμα 17: Ανάλυση SPSS Απασχολούμενοι - Εργατικά Ατυχήματα

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	4960,67	1023,309	12
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	3830675,67	327740,003	12

Correlations

		ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ
Pearson	ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	1,000	,927
Correlation	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	,927	1,000
Sig. (1-tailed)	ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	.	,000
	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	,000	.
N	ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	12	12
	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	12	12

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,927 ^a	,859	,845	402,520

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95,0% Confidence Interval for B	
	B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1 (Constant)	-6126,885	1423,275		-4,305	,002	-9298,139	-2955,630
1 ΑΠΑΣΧ ΟΛΟΥΜ ΕΝΟΙ	,003	,000	,927	7,816	,000	,002	,004

Με βάση την παραπάνω ανάλυση, ο συντελεστής συσχέτισης $R=0.927$ είναι το μέτρο της συνολικής γραμμικής σχέσης που υπάρχει μεταξύ ανεξάρτητης μεταβλητής: Απασχολούμενοι και εξαρτημένης μεταβλητής: Εργατικά Ατυχήματα.

Ο συντελεστής πολλαπλού προσδιορισμού $R^2 = 0.859$ ορίζει το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Εργατικά Ατυχήματα που ερμηνεύεται από την ανεξάρτητη μεταβλητή Απασχολούμενοι. Αυτό σημαίνει ότι το 86% της μεταβλητότητας των Εργατικών Ατυχημάτων ερμηνεύεται από τους Απασχολούμενους.

Ο συντελεστής $\beta_1 = 0,003$ μας δείχνει ότι εφόσον μεταβληθεί κατά μια μονάδα η μεταβλητή απασχολούμενοι αναμένεται η μεταβλητή εργατικά ατυχήματα να μεταβληθεί κατά 0,003 μονάδες. Ο σταθερός συντελεστής $\alpha = -6126,885$ μας δείχνει ποια θα είναι η τιμή της μεταβλητής εργατικά ατυχήματα αν δεν υπάρχουν απασχολούμενοι με βάση το υπόδειγμα που στερείται νοήματος για την πραγματικότητα.

Η εξίσωση παλινδρόμησης είναι:

Εργατικά Ατυχήματα = $-6126,885 + 0,003$ Απασχολούμενοι.

Πιο συγκεκριμένα από αύξηση των απασχολούμενων κατά 1000 εργαζόμενους αναμένεται μια αύξηση των εργατικών ατυχημάτων κατά 3 μονάδες.

7.11. Άλλες Μελέτες

7.11.1. Μια δεκαετία εργατικών ατυχημάτων λόγω άμεσης ή έμμεσης ηλεκτρικής επαφής στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα στην Ισπανία (2013-2012).

Σε αυτή τη μελέτη (Castillo-Rosa J, Suárez-Cebador M & Rubio-Romero, 2017) ερευνώνται οι σοβαρές συνέπειες που έχουν τα ΕΑ από την ηλεκτρική επαφή για 10 έτη από το 2003 έως 2012 στην Ισπανία. Τα στοιχεία για αυτή την μελέτη ελήφθησαν από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Ασφάλισης μέσω των εκθέσεων εργατικών ατυχημάτων που υποχρεούνται να υποβάλουν οι επιχειρήσεις ηλεκτρονικά. Σε αυτή τη μελέτη δεν έγινε ανάλυση του αριθμού των περιπτώσεων τέτοιου είδους ατυχημάτων και η συχνότητα τους αλλά αναλύθηκαν οι αναλογίες των επιπτώσεων σε σχέση με τον αριθμό των εργαζομένων που εκτέθηκαν σε ηλεκτρολογικά ατυχήματα. Επίσης αντί να αναλύεται ξεχωριστά κάθε Οικονομική Δραστηριότητα λήφθηκε υπόψη ο Πρωτογενής, ο Δευτερογενής και Τριτογενής Τομέας. Τέλος διαχωρίστηκαν τα ηλεκτρολογικά ατυχήματα που προήλθαν από άμεση ή έμμεση επαφή.

Τα αποτελέσματα που ελήφθησαν μετά από αυτή την μελέτη είναι ότι τα Ε.Α που προέρχονται από άμεση επαφή έχουν μεγαλύτερη σοβαρότητα και επιπτώσεις και διαπιστώνεται ότι υπάρχει μείωση των ΕΑ από άμεση επαφή ενώ εκείνα από έμμεση επαφή δείχνουν αύξηση. Στον Πρωτογενή τομέα αυτού του είδους τα ατυχήματα είναι θανατηφόρα ή έχουν σοβαρές συνέπειες. Στον Δευτερογενή τομέα έχουμε τα περισσότερα σοβαρά και θανατηφόρα ηλεκτρολογικά Ε.Α.. Στον Τριτογενή τομέα εντοπίζονται ελαφρά ηλεκτρολογικά Ε.Α..

Τα συμπεράσματα που εξάγονται από αυτή τη μελέτη είναι ότι για την αποφυγή ηλεκτρολογικών ατυχημάτων τόσο από άμεση όσο και από έμμεση επαφή, θα πρέπει να γίνει λήψη όλων αυτών των μέτρων που μειώνουν τον κίνδυνο και εξασφαλίζουν την ασφάλεια των εργαζομένων όπως η σωστή και τακτική συντήρηση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, την εγκατάσταση αυτομάτων διακοπών κυκλώματος, χρήση των κατάλληλων ατομικών μέσων προστασίας. Επίσης οι κρατικοί μηχανισμοί θα πρέπει να προωθήσουν τακτικές που επιβάλουν κανονισμούς που περιορίζουν τέτοιου είδους ατυχήματα και ελαττώνουν τις σοβαρές επιπτώσεις τους.

7.11.2. Τα σοβαρά εργατικά Ατυχήματα στην Ολλανδία (1998- 2009)

Σε αυτή τη μελέτη (Bellamy L j, Manuel H J & Joy I.H, 2015) ερευνώνται τα σοβαρά ΕΑ στην Ολλανδία για τη δωδεκαετία 1998-2009. Τα στοιχεία για αυτή την έρευνα ελήφθησαν από την Ολλανδική Υπηρεσία Επιθεώρησης Εργασίας και μελετά τις συνολικές τάσεις, τις τάσεις ανά τομέα και τα υποκείμενα αίτια επίσης σε αυτή την μελέτη με βάση ένα μοντέλο εξετάζονται τα υποκείμενα αίτια για να διαπιστωθεί τι δεν βελτιώνεται και να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα αλλά και τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση. Αυτό το μοντέλο χρησιμοποιεί ένα κεντρικό event, το οποίο είναι η απελευθέρωση του παράγοντα κινδύνου όπως π.χ. χτύπημα από κινούμενο όχημα, και φαίνονται όλα τα σενάρια των ατυχημάτων. Σε κάθε κίνδυνο υπάρχει μια σειρά από εμπόδια ασφαλείας και συνειδητοποίηση του κινδύνου και από την άλλη φαίνονται οι επιπτώσεις του κινδύνου που απελευθερώθηκε. Κάθε εμπόδιο έχει μια επιτυχία και μια αποτυχία. Στην αποτυχία φαίνονται οι συνέπειες και οι βλάβες του ατυχήματος και ποιοι φραγμοί δεν λειτούργησαν .Ενώ στην επιτυχία ποιοι φραγμοί και κανόνες λειτούργησαν αλλά δεν αναλύονται παραπέρα.

Τα αποτελέσματα που ελήφθησαν μετά από αυτή την μελέτη είναι ότι ο αριθμός των θυμάτων από σοβαρά εργατικά ατυχήματα μειώνεται σημαντικά αυτό όμως αφορά συγκεκριμένους τομείς και κινδύνους έτσι από τους 36 τύπους κινδύνου εργατικού ατυχήματος μόνο 9 παρουσίασαν μείωση και από τους 11 τομείς οικονομικής δραστηριότητας μόνο οι 5 είχαν σημαντική μείωση.

Η μελέτη αυτή έχει σκοπό τον εντοπισμό των αιτιών ενός ΕΑ με στόχο την εξάλειψη ή την μείωση αυτού του κινδύνου με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αλλά και ποιοι τομείς μπορούν να βελτιωθούν.

7.11.3. Τα Εργατικά Ατυχήματα στην Ρωσία και την Ρωσική Αρκτική (1980- 2010)

Σε αυτή τη μελέτη (Alexey A Dudarev, Igor P. Karnachev & Jon Oyvind O, 2013) ερευνώνται τα ΕΑ 30 έτη από το 1980 έως 2010 στην Ρωσία και την Ρωσική Αρκτική ανά τομέα δραστηριότητας (Γεωργία, Κυνήγι, δασοκομία – εξόρυξη -Βιομηχανοποίηση- Παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας αέριο και νερό, Κατασκευές, Μεταφορές και Επικοινωνία). Τα στοιχεία για αυτή την μελέτη ελήφθησαν από του τρεις κρατικούς οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για την καταγραφή και ανάλυση των ΕΑ:

α) Την Ομοσπονδιακή Επιθεώρηση Εργασίας Rostrud

β) Την Ομοσπονδιακή Επιθεώρηση Εργασίας Rossat

γ) Το Ομοσπονδιακό Ταμείο Κοινωνικής Ασφάλισης FSS

Η μελέτη αυτή συνοψίζει τα αποτελέσματα και τις στατιστικές για τα εργατικά ατυχήματα και την επαγγελματική ασφάλεια, και ερευνά τα εργατικά ατυχήματα σε σχέση με τις συνθήκες εργασίας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι ενώ το ποσοστό των ΕΑ και των θανατηφόρων τραυματισμών έχει μειωθεί 5 & 2 φορές αντίστοιχα, το ποσοστό των απασχολούμενων που εργάζεται σε δυσμενής και επικίνδυνες συνθήκες εργασίας έχει αυξηθεί σημαντικά δηλαδή υπάρχει αντίστροφη τάση. Ενδεχομένως σύμφωνα με την μελέτη υπάρχει υποαναφορά ατυχημάτων επειδή οι τρεις ομοσπονδιακές υπηρεσίες που αναφέραμε πιο πάνω και είναι υπεύθυνες για την καταγραφή των ΕΑ χρησιμοποιούν διαφορετική μεθοδολογία από τη μία και από την άλλη σε ότι αφορά τις πληροφορίες για τις συνθήκες εργασίας αντιμετωπίζονται ως κρατικό και εμπορικό απόρρητο.

Τα συμπεράσματα που εξάγονται από αυτή τη μελέτη είναι ότι το σύστημα της επαγγελματικής ασφάλειας στη Ρωσία έχει επιδεινωθεί σοβαρά τις δύο τελευταίες δεκαετίες με νομοθετικές ρυθμίσεις που τείνουν να προωθούν τα συμφέροντα της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων με αποτέλεσμα την παραμέληση την παραβίαση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και παραμέληση της επαγγελματικής ασφάλειας. Έτσι κρίνεται αναγκαία η επείγουσα βελτίωση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων σε ολόκληρη τη Ρωσία και ειδικά στις Αρκτικές Περιφέρειες από τη μια και από την άλλη θα πρέπει να καθιερωθεί μια αποτελεσματική μέθοδος αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μεταξύ των κρατικών Υπηρεσιών και να υπάρξει τυποποίηση της καταγραφής των πρωτογενών δεδομένων για να μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια ο αριθμός των επαγγελματικών τραυματισμών και θανάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η χαρτογράφηση των ΕΑ από το 2009 έως το 2020 στην χώρα μας.

Από τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ προκύπτει ότι το σύνολο των ΕΑ στην χώρα μας θανατηφόρων και μη από το 2009 έως και το 2020 φαίνεται να είναι 59.528. Το σύνολο των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων από το 2013 έως και το 2020, περίοδο για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα δημοσιευμένα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ, φαίνεται να είναι 357. Η διοικητική περιφέρεια με τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα φαίνεται να είναι η Αττική ενώ το μέρος του ανθρώπινου σώματος, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛΣΤΑΤ, είναι το «καρπός & δάκτυλα». Οι κλάδοι της οικονομικής δραστηριότητας που δίνουν τα περισσότερα Ε.Α. φαίνεται να είναι η «μεταποίηση», το «χονδρικό & λιανικό εμπόριο» και οι κατασκευές.

Αναφορικά με την χρονική περίοδο της μελέτης προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία για κάθε υποπερίοδο.

Σε ότι αφορά το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) στην Ελλάδα από το 2009 έως το 2013 παρουσιάζουν μείωση και συμπίπτει με την οικονομική κρίση που επικρατεί στην Ελλάδα, και ο αριθμός των απασχολούμενων το ίδιο χρονικό διάστημα σύμφωνα πάντα με τη ΕΛΣΤΑΤ μειώνεται. Από το 2013 έως το 2019 με κάποιες αυξομειώσεις υπάρχει ανοδική τάση και το 2020 έχουμε πάλι μείωση των εργατικών ατυχημάτων. Το 2020 ξεσπάει η πανδημία (covid-19) και στις περισσότερες χώρες όπως και στην Ελλάδα προκειμένου να περιοριστεί η διάδοση του θανατηφόρου ιού επιβάλλονται περιοριστικοί όροι και καταλήγουν σε γενικό lockdown με αναστολή των περισσότερων οικονομικών δραστηριοτήτων που είχε ως συνέπεια την μείωση των απασχολούμενων.

Από τα αποτελέσματα του διαχωρισμού των εργατικών ατυχημάτων ανά φύλλο προκύπτει ότι οι άνδρες έχουν περισσότερα εργατικά ατυχήματα σε σχέση με τις γυναίκες σε αναλογία περίπου 1/3, αυτό ενδέχεται να οφείλεται στο ότι οι άνδρες απασχολούνται σε εργασίες και σε οικονομικές δραστηριότητες που ελλοχεύουν περισσότερο κίνδυνο από ότι οι γυναίκες (κατασκευές, μεταφορές, βιομηχανίες, μεταποίηση κλπ). Επίσης οι απασχολούμενοι άνδρες είναι πολύ περισσότεροι από τις γυναίκες (**Παράρτημα Α: Πίνακας 1, Διάγραμμα 1**). Ένας άλλος λόγος που τα εργατικά ατυχήματα στους άνδρες είναι πολύ περισσότερα από ότι

στις γυναίκες μπορεί να είναι και το ότι οι γυναίκες απασχολούνται συχνά σε εργασίες (οικιακές, αγροτικές) χωρίς αμοιβή και ασφάλιση και έτσι δεν μπορούν να εντοπιστούν και να καταγραφούν στα επίσημα στατιστικά στοιχεία.

Από τα αποτελέσματα του διαχωρισμού των εργατικών ατυχημάτων ανά ηλικιακή ομάδα για την δωδεκαετία 2009-2020 προκύπτει ότι οι ηλικιακές ομάδες που έχουν τα περισσότερα ΕΑ είναι από 25 έως 55 ετών και είναι παράδοξο γιατί αυτές οι ηλικιακές ομάδες και ιδίως οι ηλικιακές ομάδες 35-55 θεωρούνται ως έμπειροι εργαζόμενοι δηλαδή έχουν αποκτήσει εξοικείωση και πείρα στην εργασία τους με την πάροδο του χρόνου. Αυτή η εξέλιξη πιθανόν να προκύπτει από την υπερβολική αυτοπεποίθηση και σιγουριά που διακατέχει τους έμπειρους εργαζομένους προβαίνοντας πολλές φορές σε παρακινδυνευμένες ενέργειες και συμπεριφορές που μπορεί να θέτουν τους εαυτούς τους σε κίνδυνο, προκαλώντας εργατικό ατύχημα. Ένας άλλος λόγος είναι η δυσκολία να προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις αλλά και στις νέες τακτικές ασφαλείας και νομοθετικά πλαίσια που επιβάλλεται να υιοθετήσουν οι επιχειρήσεις.

Από την άλλη μεριά οι ηλικιακές ομάδες από 15 έως 25 ετών και από 55 έως 65 ετών δηλαδή οι εργαζόμενοι που βρίσκονται στην αρχή και στο τέλος της επαγγελματικής τους δραστηριότητας παρουσιάζουν πολύ λιγότερα εργατικά ατυχήματα. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι οι εργαζόμενοι αυτών των ηλικιακών ομάδων να μην εμπιστεύονται τόσο την εμπειρία τους ή τις ικανότητες τους και να είναι πιο επιφυλακτικοί και προσεκτικοί κατά την εκτέλεση της εργασίας τους και να τηρούν με ευλαβικότητα τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται.

Σε ότι αφορά τα αποτελέσματα του διαχωρισμού των εργατικών ατυχημάτων ανά διοικητική περιφέρεια προκύπτει ότι η περιφέρεια Αττικής είναι η περιφέρεια που έχει τα περισσότερα Ε.Α. με μεγάλη διαφορά από την δεύτερη που ακολουθεί δηλαδή την διοικητική περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας. Στη συνέχεια ακολουθεί η περιφέρεια Κρήτης και η περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ενώ η περιφέρεια Βόρειου & Νότιο Αιγαίου με τη περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έχουν τα λιγότερα Ε.Α..

Πιθανότατα οι λόγοι που στην περιφέρεια Αττικής συντελούνται τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα από όλες τις διοικητικές περιφέρειες της χώρας είναι ότι η Αθήνα ως πρωτεύουσα της χώρας συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό κατοίκων και κατά συνέπεια έχει και το μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων. Στην Αττική επίσης δραστηριοποιούνται οι περισσότερες επιχειρήσεις που πολλές από αυτές ανήκουν στον δευτερογενή & τριτογενή

τομέα (κατασκευές, μεταποίηση βιομηχανίες και βιοτεχνίες, χονδρικό και λιανικό εμπόριο και μεταφορές) που όπως φαίνεται είναι οι κλάδοι που έχουν τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα. Το λιμάνι του Πειραιά (που είναι το μεγαλύτερο της χώρας και ένα από τα μεγαλύτερα της Μεσογείου), της Ραφήνας αλλά και τα ναυπηγία του Σκαρामαγκά έχουν άμεση σχέση με τις μεταφορές θαλάσσιες και χερσαίες αλλά και με την αποθήκευση και διανομή προϊόντων που ανήκουν στους κλάδους που εμφανίζουν μεγάλους αριθμούς εργατικών ατυχημάτων.

Η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι η δεύτερη σε σειρά διοικητική Περιφέρεια με τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα και αυτό συνδέεται άμεσα με το γεγονός ως συμπρωτεύουσα αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο αστικό κέντρο μετά την Αθήνα όπου συγκεντρώνονται πολλές επιχειρήσεις του δευτερογενή & τριτογενή τομέα.

Η περιφέρεια Κρήτης είναι η τρίτη διοικητική περιφέρεια με τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα και ίσως αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι πολύ αναπτυγμένος ο τουριστικός τομέας που σχετίζεται με τους κλάδους του χονδρικού, λιανικού εμπορίου, μεταφορές αλλά και με τις κατασκευές που δίνουν μεγάλους αριθμούς ΕΑ. Επίσης διαθέτει αρκετά λιμάνια με μεγαλύτερο αυτό του Ηρακλείου επίσης στο Ηράκλειο υπάρχει βιομηχανική περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.) και βιομηχανικό πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ) με μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα.

Η περιφέρεια Βόρειου & Νότιου Αιγαίου και η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι οι διοικητικές περιφέρειες με τα λιγότερα εργατικά ατυχήματα και αυτό ενδεχομένως οφείλεται στο ότι αυτές οι περιφέρειες αποτελούνται από σχετικά μικρά αστικά κέντρα και η συγκέντρωση του πληθυσμού δεν είναι τόσο μεγάλη.

Σε ότι αφορά τα αποτελέσματα του διαχωρισμού των εργατικών ατυχημάτων ανά μέρος του σώματος για την περίοδο 2009 έως 2020 προκύπτει ότι ο «καρπός και τα δάκτυλα» είναι τα σημεία του σώματος με την υψηλότερη συχνότητα τραυματισμού και ακολουθεί με μεγάλη διαφορά ο «άκρος πους». Στην τρίτη θέση βρίσκεται η «ποδοκνημική άρθρωση» και η «άρθρωση γόνατος» ενώ τις τελευταίες θέσεις κατέχουν τα «κοιλιακά τοιχώματα σπλάγχνα και ουροποιητικό σύστημα» και τα «οστά λεκάνης».

Αυτό που πρέπει να ληφθεί υπόψη σε αυτή την ενότητα είναι ότι η σοβαρότητα ενός εργατικού ατυχήματος σχετίζεται άμεσα με το μέρος του σώματος που τραυματίστηκε. Έτσι τα πιο πολλά θανατηφόρα ατυχήματα τα έχουμε από τους τραυματισμούς στο κεφάλι και σε

ολόκληρο το σώμα. Αυτοί οι τραυματισμοί επιφέρουν και τις πιο σοβαρές συνέπειες στην υγεία του απασχολούμενου.

Σε ότι αφορά τα αποτελέσματα του διαχωρισμού των εργατικών ατυχημάτων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για όλη την περίοδο μελέτης (2009-2020) τα πιο πολλά Ε.Α., ανάμεσα στους 20 κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (σύμφωνα με τον διαχωρισμό της ΕΛΣΤΑΤ), συνέβησαν στον κλάδο της «Μεταποίησης» στο κλάδο «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο» και στο κλάδο των «Κατασκευών». Τα λιγότερα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στον κλάδο «Διαχείριση Ακίνητης Περιούσιας» και στον κλάδο «Χρηματοπιστωτικές & Ασφαλιστικές Δραστηριότητες».

Επίσης η διαπίστωση ότι στους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο», «Μεταποίηση» και στον κλάδο των «Κατασκευών» έχουμε σημαντική μείωση των εργατικών ατυχημάτων τα έτη 2012 και 2013 δεν είναι τυχαίο που συμπίπτουν με την οικονομική κρίση που αντιμετώπισε τα έτη αυτά η χώρα μας. Οι κλάδοι αυτοί έχουν ξανά σημαντική μείωση το έτος 2020 και τη μεγαλύτερη μείωση την έχει ο κλάδος των «δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών καταλύματος & υπηρεσιών εστίασης» που είναι φυσικό επακόλουθο του γενικού lockdown λόγω της πανδημίας. Ο συγκεκριμένος κλάδος επλήγη περισσότερο από κάθε άλλο κλάδο κατά τη διάρκεια του lockdown.

Σε ότι αφορά το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων (θανατηφόρων και μη) στην ΕΕ για την περίοδο 2009 – 2020 εμφανίζουν μείωση τα έτη 2012 και 2013 που συμπίπτουν με την οικονομική κρίση και ύφεση που επικρατεί σε πολλά μέλη κράτη της ΕΕ αλλά και το 2020 που συμπίπτουν με την αναστολή των περισσότερων οικονομικών δραστηριοτήτων λόγω της πανδημίας και του Lockdown που επέβαλαν οι περισσότερες χώρες της ΕΕ με σκοπό τον περιορισμό διάδοσης του covid-19.

Σημαντικό εύρημα της παρούσας εργασίας είναι ότι η Ιταλία είναι η μόνη χώρα της ΕΕ που το 2020 εμφανίζει άνοδο τόσο των θανατηφόρων όσο και μη θανατηφόρων Ε.Α. και ενδεχομένως να οφείλεται στο ότι η Ιταλία ήταν η χώρα με το μεγαλύτερο αριθμό ενεργών κρουσμάτων covid-19. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την συμφόρηση των νοσοκομείων αλλά και άλλων δομών παροχής υγειονομικής φροντίδας με ασθενείς covid-19 που επέφερε υψηλά ποσοστά σε μολύνσεις στο ανθρώπινο δυναμικό του κλάδου της υγειονομικής περίθαλψης, γενικών ιατρών, νοσηλευτών φροντιστών κ.α. που σε πολλές περιπτώσεις επέφερε ακόμη και

τον θάνατο. Έτσι έχουμε αυξημένο αριθμό Ε.Α. θανατηφόρων και μη στον τομέα της Υγείας (**Παράρτημα Α.2**).

Οι χώρες της ΕΕ που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αριθμό θανατηφόρων και μη εργατικών ατυχημάτων είναι η Ιταλία, η Γαλλία η Γερμανία, η Ισπανία, η Πολωνία και η Ρουμανία αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η οικονομία των χωρών αυτών βασίζεται κυρίως στον δευτερογενή τομέα (κατασκευές, βιομηχανία) που όπως έχουμε διαπιστώσει είναι ο τομέας που δίνει και τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα θανατηφόρα και μη.

Η Μάλτα, το Λουξεμβούργο, η Εσθονία, η Σλοβενία, η Κύπρος, η Λετονία και η Ελλάδα είναι οι χώρες της ΕΕ με τα χαμηλότερα ποσοστά Ε.Α θανατηφόρων και μη και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι γεωγραφικά μικρής έκτασης χώρες με λιγότερο πληθυσμό. Επίσης δεν είναι τόσο αναπτυγμένες βιομηχανικά όσο οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Τέλος σε ότι αφορά τη σύγκριση αυτής της μελέτης με τις άλλες τρεις διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει κανένα κοινό σημείο. Αυτή η μελέτη είναι μοναδική γιατί παρουσιάζει με τρόπο, συστηματικό και οργανωμένο τα επίσημα δημοσιευμένα στοιχεία των αρχών που έχουν την ευθύνη καταγραφής και δημοσιοποίησης των στοιχείων αυτών και πιο συγκεκριμένα: τα εργατικά Ατυχήματα (θανατηφόρων και μη) στην Ελλάδα για την περίοδο 2009 έως 2020, τα εργατικά ατυχήματα ανά φύλλο, ανά ηλικιακή ομάδα, κατά μέρος του σώματος που τραυματίστηκε, κατά διοικητική περιφέρεια που συνέβη το ΕΑ, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και το σύνολο των ΕΑ (θανατηφόρων και μη) στις χώρες της ΕΕ.

Τέλος σημαντικό εύρημα της συγκεκριμένης μελέτης είναι ότι από το διάγραμμα Pareto (Σχεδιάγραμμα 12) προκύπτει ότι το 80% του συνολικού αριθμού ΕΑ προέρχονται από το 20% των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα το 80% του αριθμού των ΕΑ προέρχονται από τους κλάδους του «Χονδρικού & Λιανικού Εμπορίου» της «Μεταποίησης» των «Κατασκευών», «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσιών Εστίασης» και τέλος στον κλάδο «Μεταφορές & Αποθήκευση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η μελέτη αυτή εξάγει με τρόπο ουσιαστικό και μεθοδικό στοιχεία που αφορούν τα εργατικά ατυχήματα από το 2009 έως το 2020 και ειδικότερα για την περίοδο αυτή παρουσιάζεται η τάση των εργατικών ατυχημάτων, ο διαχωρισμός τους σε θανατηφόρα και μη ανά φύλλο, ηλικιακή ομάδα, μέρος του σώματος που τραυματίστηκε, διοικητική περιφέρεια και οικονομική δραστηριότητα που συνέβη το ΕΑ. Στη χώρα μας.

Σε ότι αφορά την εξέλιξη των εργατικών ατυχημάτων θανατηφόρων και μη από το 2009 έως 2020 παρατηρείται ότι τα χαμηλότερα ποσοστά ΕΑ τα έχουμε το 2013 και το 2020 που συμπίπτουν με την οικονομική κρίση στην Ελλάδα και την αναστολή των περισσότερων οικονομικών δραστηριοτήτων που υπεβλήθη με το γενικό Lockdown λόγω πανδημίας αντίστοιχα.

Σε ότι αφορά το διαχωρισμό των θανατηφόρων και μη ΕΑ ανά φύλλο διαπιστώνεται ότι οι άνδρες έχουν τα περισσότερα και αυτό γιατί από τη μια το ποσοστό απασχολούμενων ανδρών είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό των γυναικών και από την άλλη το ποσοστό των ανδρών που απασχολείται στην μεταποίηση, κατασκευές, μεταφορές δηλαδή στις δραστηριότητες που δίνουν υψηλούς αριθμούς ΕΑ είναι μεγαλύτερο από αυτό των γυναικών.

Σε ότι αφορά το διαχωρισμό των ΕΑ ανά ηλικιακή ομάδα διαπιστώνεται ότι στις ηλικιακές ομάδες από 25 -55 ετών έχουν τα περισσότερα ατυχήματα ενώ οι ηλικιακές ομάδες από 15 έως 25 και από 55 έως 65 ετών έχουν τα λιγότερα.

Σε ότι αφορά το διαχωρισμό των ΕΑ ανά διοικητική περιφέρεια διαπιστώνεται ότι η Αττική, η Κεντρική Μακεδονία και η Κρήτη είναι οι περιφέρειες που έχουν τα περισσότερα ΕΑ για το λόγο ότι έχουν τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα με μεγάλους πληθυσμούς και πολλές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα ενώ τα λιγότερα ΕΑ τα δίνουν οι Περιφέρειες Βόρειου & Νότιου Αιγαίου και της Δυτικής Μακεδονίας.

Σε ότι αφορά το διαχωρισμό των ΕΑ ανά μέρος του σώματος, ο «καρπός και τα δάκτυλα» είναι τα σημεία του σώματος με την υψηλότερη συχνότητα τραυματισμού και ακολουθεί με μεγάλη διαφορά ο «άκρος πους» ενώ τις τελευταίες θέσεις κατέχουν τα «κοιλιακά τοιχώματα σπλάγχνα και ουροποιητικό σύστημα» και τα «οστά λεκάνης».

Σε ότι αφορά το διαχωρισμό των ΕΑ ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας τα περισσότερα τα συναντάμε στους κλάδους «Μεταποίηση», «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο», και οι «Κατασκευές» ενώ τα λιγότερα εργατικά ατυχήματα τα συναντάμε στον κλάδο «Διαχείριση Ακίνητης Περιούσιας» και στον κλάδο «Χρηματοπιστωτικές & Ασφαλιστικές Δραστηριότητες».

Σε ότι αφορά το σύνολο των ΕΑ στην ΕΕ παρατηρούμε ότι παρατηρούμε και στην Ελλάδα δηλαδή το 2013 έχουν τα λιγότερα ΕΑ και το 2020 για τους ίδιους λόγους.

Σε ότι αφορά τις χώρες τη ΕΕ για κάθε μία ξεχωριστά τον μεγαλύτερο αριθμό θανατηφόρων και μη εργατικών ατυχημάτων το έχει η Ιταλία, η Γαλλία η Γερμανία, η Ισπανία, η Πολωνία και η Ρουμανία αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η οικονομία των χωρών αυτών βασίζεται κυρίως στον δευτερογενή τομέα (κατασκευές, βιομηχανία) ενώ η Μάλτα ,το Λουξεμβούργο, η Εσθονία, η Σλοβενία, η Κύπρος, η Λετονία και η Ελλάδα είναι οι χώρες της ΕΕ με τα χαμηλότερα ποσοστά Ε.Α θανατηφόρων και μη και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι γεωγραφικά μικρής έκτασης χώρες με λιγότερο πληθυσμό. Επίσης δεν είναι τόσο αναπτυγμένες βιομηχανικά όσο οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Η χαρτογράφηση των εργατικών ατυχημάτων από το 2009 έως το 2020 στην Ελλάδα αλλά και η σύγκριση με Ευρωπαϊκά κράτη για την ίδια περίοδο που πραγματοποιήθηκε στην παρούσα μελέτη θα συνδράμει ουσιαστικά στην αναγνώριση των παραγόντων και αιτιών που επηρεάζουν την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων με σκοπό την ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων, κυβερνητικών φορέων, εργοδοτών και εργαζομένων, με στόχο την ανάληψη ενεργειών που θα συμβάλουν στην πρόληψη και ελαχιστοποίηση τους.

Ειδικότερα από το διάγραμμα Pareto (Σχεδιάγραμμα 12) προκύπτει ότι το 80% του συνολικού αριθμού ΕΑ προέρχονται από το 20% των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα το 80% του αριθμού των ΕΑ προέρχονται από τους κλάδους του «Χονδρικού & Λιανικού Εμπορίου» της «Μεταποίησης» των «Κατασκευών», «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσιών Εστίασης» και τέλος στον κλάδο «Μεταφορές & Αποθήκευση». ». Οπότε πολιτικές ενίσχυσης πρόληψης ΕΑ θα πρέπει να επικεντρωθούν σε αυτούς τους κλάδους.

Τέτοιου είδους μελέτες θα πρέπει να συνεχιστούν τόσο σε Εθνική και Ευρωπαϊκή κλίμακα τα αποτελέσματα των οποίων θα συνδράμουν ουσιαστικά ώστε να εξασφαλιστεί ένα ικανοποιητικό επίπεδο στον τομέα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων.

Το εργασιακό περιβάλλον που εξασφαλίζει ασφάλεια και υγεία είναι ο σημαντικότερος πυλώνας για την ποιότητα της ζωής του εργαζόμενου και είναι συλλογικό μέλημα. Από την ελαχιστοποίηση των εργατικών ατυχημάτων όλοι οι εμπλεκόμενοι αποκομίζουν μόνο οικονομικά και κοινωνικά οφέλη τόσο σε εθνικό όσο και Ευρωπαϊκό επίπεδο. Έτσι θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία μεταξύ όχι μόνο των υπηρεσιών και των φορέων που ασχολούνται με τα ΕΑ αλλά και εκπροσώπων των εργοδοτών και εργαζομένων, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ ώστε τα στατιστικά στοιχεία που παρέχουν να είναι αξιόπιστα για να μπορούν να αξιοποιηθούν ώστε να οριστεί μια στρατηγική και λήψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων και πολιτικών για την εξάλειψη των εργατικών ατυχημάτων αλλά και την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Bellamy LJ, Manuel HJ & Joy I.H, 2015. Investigated serious occupational accidents in the Netherlands, 1998-2009. International Journal of Occupational Safety and Ergonomics, 20 (1). pp 19-31, <https://doi.org/10.1080/10803548.2014.11077033>

Castillo-Rosa J, Suárez-Cebador M & Rubio-Romero JC, 2017. A decade of occupational accidents due to direct or indirect electrical contact in the primary, secondary and tertiary sectors in Spain (2003-2012). International Journal Injury Control and Safety promotion, 24 (1). pp 97-105, <http://dx.doi.org/10.1080/17457300.2015.1132735>.

Dudarev AA, Karnachev IP & Oyvind JO, 2013. Occupational accidents in Russia and the Russian Arctic. International journal of circumpolar Health, 20458, Epub 2013 March 19. PMID:23519652; PMCID:PMC3604355, <https://doi.org/10.3402/ijch.v72i0.20458>.

Eurostat, 2020. European Statistics, Luxembourg: Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics>

Access to the Official Journal European Union, 2012. European Union charter of Fundamental Rights. EE: EUR-Lex, https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf

B. ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Αποστολοπούλου, Μ., 2018. Μελέτη των Εργατικών με τη χρήση των μεθόδων του πειραματικού σχεδιασμού- Μεταπτυχιακή Εργασία. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Βαβούρας, Ι. & Βάβουρα, Χ., 2019. Οικονομική Πολιτική. Αθήνα: Παπαζήση.

Βαρδαλαχάκης, Ι., 2018. Τα Οικονομικά της Ανεργίας: Θεωρητική και Εμπειρική Διερεύνηση - Διδακτορική Διατριβή. Θεσσαλονίκη: Ph.D. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Βασιλάκης, Α., 2016. Ασφάλεια και Υγεία στα Εναπομείντα Παραδοσιακά Ναυπηγεία Ξύλινων Σκαφών (Καρνάγια) του Αγαίου -Διπλωματική Εργασία. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο.

Εγκύκλιος ΙΚΑ 45/2010, 2010. Εργατικό ατύχημα. Αθήνα: ΙΚΑ.

Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022. Έρευνα Εργατικών Ατυχημάτων, Αθήνα: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SHE03/>

Καρνοφύλλη, Κ., 2017. Η εργοδοτική ευθύνη στην περίπτωση πρόσκτησης επί εργατικού ατυχήματος - Διπλωματική Εργασία. Αθήνα: Νομική Σχολή - Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Κοντός, Π., 2017. Επιχειρηματικότητα και Ανεργία στην Ελλάδα - Διπλωματική Εργασία. Πειραιάς(Αττική): Πανεπιστήμιο Πειραιά.

Λύτρα, Θ., 2021. Το πρόβλημα της ανεργίας και οι πολιτικές απασχόλησης σε περιόδους ύφεσης : Οι περιορισμοί της πολυθεσίας και ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου Διπλωματική Εργασία. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.

Μπάλα, Τ., 2016. Η Ευθύνη επί των εργατικών ατυχημάτων - Πτυχιακή Εργασία. Πειραιάς: ΑΤΕΙ Πειραιά.

N. 1568/1985, 1985. Υγιεινή & Ασφάλεια των εργαζομένων. Αθήνα: Εθνικό τυπογραφείο ΦΕΚ 177/Α' /18-10-1985.

Ν. 1846/1951, 1951. «Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων» άρθρο 34. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 179/Α'/1951.

Ν. 1846/1951, 1951. Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Άρθρο 35. Αθήνα: Εθνικό τυπογραφείο ΦΕΚ 179/ Α'/1-8-1951.

Ν. 4359/2022, 2022. Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία 2022 2027. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 4359/Β'/2022.

Ν. 551/1915, 1915. Περί ευθύνης προς αποζημιώσιν των εξ ατυχημάτων εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 191/Α'/25-8-1920.

Ν.3850/2010, 2010. Κώδικας Νόμων για την Υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 84/Α'/2010.

Ν.3996/2011, 2011. Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 170/Α'/5-8-2011.

Ξύγκα, Μ., 2018. Διερεύνηση Εργατικών Ατυχημάτων και οικονομικού Κόστους αυτών - Διπλωματική Εργασία. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας.

Π.Δ. 41/2012, 2012. Εθνικός κατάλογος επαγγελματικών ασθενειών σε συμμόρφωση με τη σύσταση της επιτροπής 2003/670/ΕΚ της 19.09.2003 "Σχετικά με τον Ευρωπαϊκό κατάλογο των Επαγγελματικών Ασθενειών" (ΕΕΙ 238/25.9.2003). Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 91/Α'/2012.

Π.Δ.17/1996, 1996. Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ & 91/383/ΕΟΚ. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 177/Α'/8-10-1985.

Π.Δ.305/1996, 1996. Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 95/57/ΕΟΚ. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο ΦΕΚ 212/Α'/29-8-1996.

ΣΕΠΕ, 2022. Εργατικό Ατύχημα/Επαγγελματική Ασθένεια. Αθήνα: ΣΕΠΕ.

Σύνταγμα , 2008. άρθρο 22,Συνταγμα της Ελλάδος. Αθήνα: Η' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων.

Σύνταγμα, 2008. Άρθρο ,25, Σύνταγμα της Ελλάδος. Ελλάδα: Βουλή των Ελλήνων.

Φραγκάκης , Ν., 1998. Στοιχεία Εργατικού Δικαίου. Α Έκδοση 1979 επιμ. Αθήνα: Ιδρυμα Ευγενίδου.

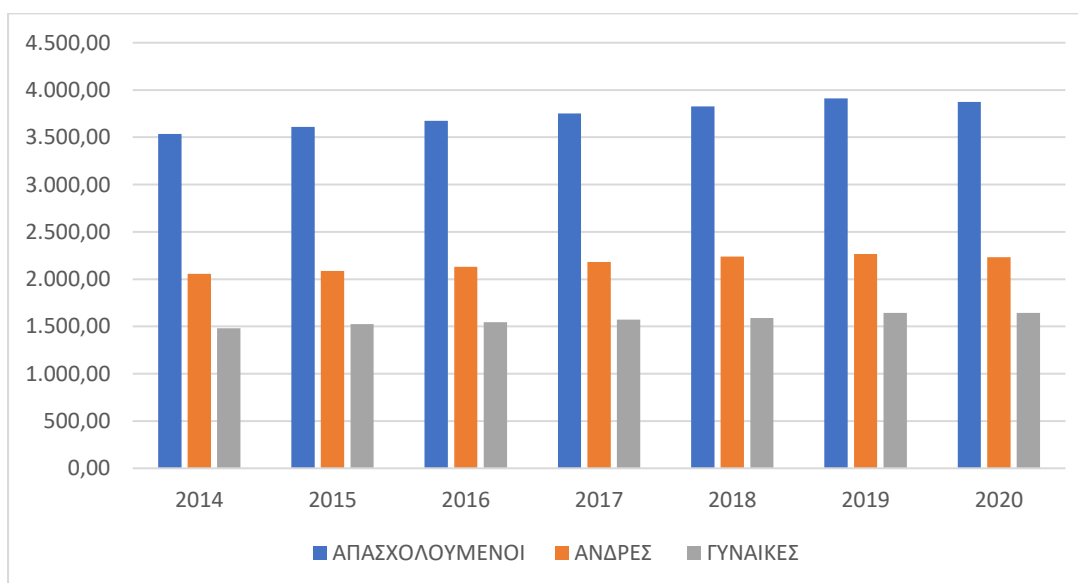
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Απασχολούμενοι Ανά Φύλλο 2013-2020

Πίνακας 1: Απασχολούμενοι ανά φύλλο 2013-2020

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
2013	3.513,20	2.065,30	1.447,90
2014	3.536,20	2.056,10	1.480,20
2015	3.610,70	2.086,40	1.524,30
2016	3.673,60	2.129,30	1.544,30
2017	3.752,70	2.180,70	1.571,90
2018	3.828,00	2.238,20	1.589,80
2019	3.911,00	2.266,30	1.644,70
2020	3.875,50	2.233,60	1.641,90

Διάγραμμα 1.: Απασχολούμενοι ανά φύλλο 2013-2020



2. Θανατηφόρα Ατυχήματα στο τομέα Υγείας στην Ιταλία 2009-2020 -Eurostat

Data extracted on 06/02/2023 12:11:49 from [ESTAT]

Dataset: **Fatal Accidents at work by NACE Rev. 2 activity [HSW_N2_02__custom_4846198]**

Last updated: 25/01/2023 11:00

Time frequency Annual
Unit of measure Number
 Statistical classification of economic activities in the European Community (NACE Rev. 2) **Human health and social work activities**

TIME	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GEO (Labels)												
Italy	9	8	5	10	2	5	8	5	10	6	4	95

Special value
 : not available
Available flags: break in time series
 B

Μη θανατηφόρα Ατυχήματα στον τομέα της Υγείας στην Ιταλία 2009-2020

Data extracted on 06/02/2023 11:34:30 from [ESTAT]

Dataset: **Non-fatal accidents at work by NACE Rev. 2 activity and sex [HSW_N2_01__custom_4845329]**

Last updated: 25/01/2023 11:00

Time frequency Annual
Unit of measure Number
 Statistical classification of economic activities in the European Community (NACE Rev. 2) **Human health and social work activities**
Sex Total

TIME	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GEO (Labels)										
Italy	29.334	26.540	26.103	26.347	24.291	22.208	22.120	20.929	20.997	79.718

Special value
 : not available
Available flags: